

HEKATÊ KILMÎ

(Zazaca Kısa Öyküler)

HÜSEYİN ÇAĞLAYAN

HEKATÊ KILMÎ
(Zazaca Kısa Hikayeler)

HÜSEYİN ÇAĞLAYAN

HEKATÊ KILMI
(Zazaca Kısa Hikayeler)

HÜSEYİN ÇAĞLAYAN

KALAN BASIN YAYIN DAĞITIM

Moğultay Mahallesi Sanat Sok. No: 3/3 Tunceli

e-mail: kalanyayinlari@mynet.com

Tel: 0530 408 98 49

Sertifika No: 22128

HEKATÊ KILMÎ
(Zazaca Kısa Hikayeler)
HÜSEYİN ÇAĞLAYAN

ISBN: 978-605-4915-05-7

© Bu eserde yer alan ürünlerin sorumluluğu ve telif hakkı, yazarına aittir.
Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında, yazarın yazılı izni olmadan
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Baskı Tarihi: 9 Haziran 2017

ÖZTEPE MATBAACILIK

İskitler/Ankara Tel: 0312 341 12 08

Sertifika No: 13809

TEYESTEY

YOMOSE VE XIDIRÎ RA	7
APO	13
ESTEMOL	18
ALÎYÊ'M!	25
SEY MOMID	41
FÎDE: QALÊ DERDU MEKE WAA WAA!	51
XANA FEQÎRE	92
CEM VE NESLÎHANE RA	98
LÛYE VE HEYVANUNÊ GEME RA	119
SILÊ PHIT	143
TERS U XOFÊ ELÎFE VE ÇÊNU RA	154
DI BUDALAYÊ SUKE:	
BAVA BERTAL VE SEWŞENÎ RA	164

YOMOSE VE XIDIRÎ RA

Payiz bi. Dar u bîrr renga reng xemliay bi. Zerd, ceqer, sur, gewe têwertê de bi. Asmenê serê birri ki cor de sewle hewz denê bîrr u Hardê Dewreşi. Rengi, tabiat, çoğrafya je resmê şinatkarê Rônesansi bi. Rengi, tabiat u Hard u Dewreşi germ bi, hama hawa serd biye. Îson endi serde çiyenê. Her keşi ciletê xoyo zı-mıstoni ontenê xo ser. Se bikerê? Serd bi, puk bi. Vore corde nişt bi vilê kou ser de. Kou binê vora sıpiye de vile ro nênay bi, hama rengê xo vurnay bi. Sipe kerdênê. Vore eve serd u puki xo beli kerdênê. Hukmê xo hata Yomos Xatune rusnay bi.

Yomos Xatune ki binê quluki de verê lozına xo de quncıl bibi. Hetê veri tani, hama hetê pey serd guretenê. Xoxo de murnenê, vengê xo araze nêamanê ke, savana. Yemose nalanê, hem ki xori nalenê. Hiştiriye ver de çarcê verê wela lozine biyenê. Dezê xo esto, hama nêzonena ke dez koti ra yeno. Nala, nala Yemose biye.

Kes çê de çine bi. Yemose teyna biye.

Dewr dewrê Kenan Evreni bi. Zalım serd ra tenena beter bi. Îsoni pırıznenê ra. Ey Yemose ki pırıznay bira.

Domonê Yemose hergu zu hete ra şî bi. Zu raa İvrayim ra şî bi ko. Ko de jede nêmend. Gınay bi cı. Zu lazê xo hona hepîste bi. Qızê xo ki Almanya de bi. Dı çênê xo ki Estemol de bi.

Zuye zewjiay bi, zuye ki hona nêzewjiay bi; hona ozebe biye. O ki cire bibi derd, “çena mı ça nêzewjiya?” vatenê Yemose eve derdê girani.

Mêrdê xo Xıdır ki sodır ra şî bi tever, hona nêamay bi.

Yemose çê de teyna biye.

Bi çirra çirra çeveri. Xıdır bi kot zerrê boni. Paka bi, hona tij biye. Xıdır serê boni de dağma kaykerdene ra amay bi. Serde çıay bi. Hem ki vêsan bi.

“Ere Yemê Yemê, geste ra merdo. Nonê ra thoe ra?” persa Xıdırî.

Yomese ra qe veng nêvejiya.

“Ere urze soba cike! Serdo!” vake Xıdırî.

Yemoso ra onçia veng nêvejiya.

“Nêre Yemê, Yemê, çiko biyo nala, nala tu?” persa Xıdır.

Yemose vengê xo nêkerd, reê riyê xo carna Xıdırî, tey niada, onçia verê xo carna.

“Nerê Yemê, mı to ra çıye persa, ça vengê xo nêvezena?”, persa Xıdır.

“Çı vengê xo vejine? Vejine se beno, nêveji sebena?”, vake Yemose eve vengo berwişî.

“Hazetê kirê herio ke, tu vengê xo nêkerdo. So uza binale, vınde!” vake Xıdırî eve hêrs.

Nê Mormek, Mormek, Haq adirê torê! Tu sene isona? Ez nao dezi ver de merdo, tu qe Haqî ra nêtersena? Sodirena şıya, nu ki sono. Ez sodır ra nêweso. Se biyo? Qe to de vijdan çino? Reê vaze, ala şeri, na cinike merde, mende,” vake Yemose eve derdi.

“Nêrê, raşti çike tu eso?” persa Xıdiri.

A de Yemose ginê verê lozine rê. Pesê Yomose gına wertê kosaviyê adiri. Pes kılê sanê cı.

Bereket ke, Xıdır nejdiye Yemose bi. Desinde bive Yemose re, pêser kas kerde, adirê peşi ki sana we.

Xıdiri owe kuye riyê Yemose ra, Yemose amê ra xo, hama dez a ritenê ra, helesnenê ru.

Xıdiri niada ke durum rınd nêoseno, venga ciranêxo da.

Rejim rejimê eskeriya bi, hama Haqa sukur ke, telefoni ard bi dewe. Rae ki vırast bi. Ciranê Xıdiri desinde telefonê Taxşi kerd.

Jede waxt nêvierd ra, Taxşi xışt dewe de vejıya.

“Erê Yemê, de mevınde, hayde!” vake Xıdiri eve telasey.

“Taq, taq”, çêverê taxşi caday, taxşi bi rast. Direkt raa Xarpeti gurete taxşi.

Yemose çita xo ont bi sarêxo ser, hurdi hurdi nalenê.

Taxşi xeyle rae şi bi.

Xıdiri hete ra qorê xo, lingê xo nat u bota ardenê berdenê, qına xo soynenê qoltigê taxşi ra, hama vengê xo nêvetenê. Problemê xuyo prostati est bi, hama vengê xo nêkerd.

“Male taliyê mınno şiao! Yeme nêwese biye, nıka ez koto tenge,” vake Xıdiri xoxo de.

“Amca o nedir kendini o kadar sıkıyorsun?” persa soferê Taxşi.

“Bıra hasa tora mijia mı yena, ala caê vınde, kocikê miji de-verdi,” vake Xıdiri.

Soferê taxşi desinde taxşiyê xo khaleka cadi de vındarna,

Xıdırî ki desinde xo est tever. Şi koka dara sincıkına.

Xıdırî mija xo kerde, dıma "Oxxxx! Dina esta!" vake Xıdırî pê koka dare de.

Sana ra, nêšana ra ke oncia dilapeyê peyeni nêamey. Teseliya xo birriye, ama nişt taxşi.

Taxşi raa xo ra hetê Xarpeti ser ramite. Suka Xarpeti endi nejdi mend bi.

Yemose bêvenge biye. Vengê xo biray bi. Dezê xo tene bibi milayım.

Tapê Gülmezi ra ke bi cêr, hona vengu vazê Xıdırî çine bi. Reşti zerê suke, Xıdırî onçia xo vıcıkna wertê taxşi de.

"Sofer dur, sofer dur!" vake Xıdırî eve vengê berji.

"Amca, 'dur, dur, dur! Ma na 'dur' ra endi bêzar bime. Esker daqa de reê 'dur' vano, qenê tu mavaze!" vake soferi.

"Nêro, bira bira, çı dur mavaji? Yena zuqımate. Ez se bikerine? Owa, zor kena. Vana illa mı raverde!" vake Xıdırî.

"Apo caê musait çino," vake soferê taxşi.

"Bava'm, vındena vınde, eke nêvındena, ez xo erzon cêr! Ya ki makine tu kon lınçı," vake Xıdırî.

Yomese bêvenge biye. Hama bêvengiya xo sıkıte, vake, "se bi to rê? To daqeye elge nêbena?"

"Nêre zerrê taxşi de bikerine? Mijiya. Çıtır bıvındarnine? Nêvındena ke, bıvındarnine. Gos ki mı ra nênana," vake Xıdırî.

Soferê taxşi taxşiyê xo verê zu parki de vındarna, Xıdırî ra vake, "Apo acele bike, tha vınetene tometa. Ceza danê ma."

Xıdırî desinde vost pê dara gırse u betonê de berji. Hayleme bi, puleşiy bi şialendia xo re ke, ae rakero. Ala kerde ra, ala ker-

de ra peyniye de. Hama dı dilapey verday timonunê xo. Tene bın ra bibi hit.

Xusa xusa mija Xidiri biye.

Xidiri hona, “Offf, Haqa sukur! Dina esta! Ezo ke tey vêsu,” vake, ae de “firrrrr” vake düdiga askeri.

Eskeri dı teney bi. Verva Xıdırı gamê xo eşti, eve dest işaret kerd hetê xo ser.

Xıdır bi nejdi, sas bibi.

Eskeri ra tekü zu zu şılpağê onte binê qerrıka Xıdırı ra.

Xıdır bi mirozın, bi sur, hama vengê xo nêkerd. Xoxo de eve vengê alcaği vake, “vay ez de avrada tonine ha!”

Yemose biye tever, pê yaxê ekseri guret vake, “ça dana mêrdê mı rê? Ey seker ke, tu dana puru?”

Eskeri Yemose pêser dondê, pê gırısê Xıdırı guret berd verê betoni. Destê xo sana binê çenikê Xıdırı, çımê Xıdırı tik canay hetê heykeli.

“Tey niada, nu kamo?”

“Heya se biyo?” vake Xıdırı eve venge mılayim.

Xıdırı xona fam nêkerde ke, ça na pers perseno.

“Ulan got olu got, hala ne olmuş diyorsun? Biliyor musun, bu kim? Atatürk. Koca Atatürk! Heykeline işedin. Cezasının ne olduğunu biliyor musun?” vake ekseri.

“Haşa, esker efendi! Ben bu darağaca mij yaptım.”, vake Xıdırı.

“Olan gozun kör mü? Baksana beton ıslanmış. Bu büyük bir hakaret,” vake ekseri.

“Haşa haşa! Vala esker efendi, ben Atatürk görmedi, mij geldi, ben darağaca yaptım,” vake Xıdırı.

Dezê Yomose zor kerdi, jivayis kot Yemose.

“Esker Efendi, Yemê, Xanım xeste, xestexaneyê gideriz,” vake Xıdırî.

“Yok olmaz! Direk karakola!” vake ekserî.

“Ya Haq u tala! Nu sene qusur bi ama mı ser de? Seytan vano, pakuye na kutuku tha hard ra ponke! Naleti şero seyta-nî!” vake Xıdırî xoxo de.

“Esker Efendi ya Yemê? Yemê yalawuzdur. Nere gitsin fiqara? Kata şero?” persa Xıdırî eve hêrs.

“Onu ben bilmem. Hade yalla!” vake ekserî.

“Tu nolot şero na qanunê sîma! Sîma peyniye de ez ve Yeme ra ki zuvini ra bırnayme ra,” vake Xıdırî.

Eskeri Xıdırî derdest kerd, fişt xo ver, kerd zerê jipê eskeria. Sewqa Xıdırî sare ra gînê ware.

Sewqa Xıdırî cade de vînete biye, jipê eskeri Xıdırî verşimşer de berd.

Yemose nala nala xo biye verê Taxşî de.

Soferê taxşî ki nêzona ke se bikero. O ki sas bîbî.

Xıdırî çine bi endi verê çîmu de. Hondaekê sawqa xo mend bi werte de. Berd Xıdırî. Yemose ki nêzonenê reyna yeno, yaki nîno.

Sewqa cadî ser de teyna biye.

Sofer zerê taxşî de teyna bi.

Yemose ki verê heykelê Atatürki de merdivanu ser de teyna mendî.

Herkes dina xo de teyna bi je Xıdırî.

APO

Ap qariay bi. “Bavam, nu çiko? Son u sodır sima eve gurefende yenê? Mat hoe çê Şoşen Ağayime? Son u sodır qezeta, son u sodır kıtav. Her roz qezeta newiye, her roz kıtave newe! Na zerrê çêyi pırrê qezetuno. Pertu ra estê pêser. Ça inê nêwanenê, sonê newu cênê? Hata sewe lete qazeta dono wendene. Qazê ma nêmend. Nu pêro pereo, malê kutiki,” vake Api.

Hama Bavılı qe gos re piyêxo nêna. O oncia kıtavê xo sere bi; ser ra nêwestenê ra. Vatenê, “devrim kenime.”

“Bavam, her roz hata sewe lete qezeta dono wendene. Ma de qaz nêmend. Teneke hawo biyo thol. Nu pêre pereo. Her roz sono Mamikiye ra qezetunê newu herineno. Ez sas bon. Nae naza pêrte qezetey erjiye pêser. Nu ça nine nêwaneno? Devrim keno, va oncia bıkeru. Na devrim sade eve qezetune newu beno?” vake Api eve sitemi.

Bavılı reê sarê xo kıtavê xo ser ra dard we, piyê xo de niada, oncia kıtavê xo wend.

Tornê Api ki dormê Api de bi. Vake, “Apo, i qezetey khaniyê. Yê ine endi waxtê xo vêrdo. Xeberi biyê khani.”

“Ça newe de çı esto? O ki nusteo, nu ki nusteo. A ki qezeta-wa, na ki qezetawa. Çı ferq esto?” vake Api.

“Apo, heni niyo. Qezetey her roz, xeverunê tezu nusnenê, çiye newe nusnenê,” vake tornê Api.

“Nero, newe çiko? Newe mewe çino. Pê sima xapnenê. Her diyo, nisenê cı. Newe çi esto? Çı diyo? Çı kefs kerdo? Newe? Çık newewo? Herfu vurnenê, vanê ‘newe.’ Ez de wertê i newe .... Vana ke vajine! Tobestaflayı!” vake Api.

Api hêrsê xo nêviarna ra, bi be qezata ra vake, “niadê , çi ferq esto? Pêre şerê ra zubini,” vake Api u dima qezeta firê wartê oda çêyi kerde.

Sewa soni xeyle ave şı bi. Api çayê xoyo vijerani tiji vera kerde bi husk, o çae husk dem kerd bi, o simitenê. Feqir bi. Hama teyna feqir nêbi, hem ki cıkod bi.

Api ke çay potenê, domonunu ey çayê ey nêsimitenê.

“Bıra, ez sas bonu, na çay de çi esto, ni nêsimenê? Hona çayê vijereno. Eke çayê pareyen bo, famkonune, ça nêsimenê. Hama nu çay, çayê vijereno,” vatenê Api.

“Apo, Apo, ça honde cıkoteni kena? Na peru dana we dana kami? Kata bena? Çevê kefeno çino,” vatenê tonunê Api.

De, Ap qe gos nênenê pa. Api onçia vatena xo kerdenê.

Dem demê Eceviti bi. Dar u bırr, hard u asmani vatenê “Qaraoğlan”. Qaraoğlani ki maşala zerê isoni fet kerd bi. Vatenê, “hard, hardê mordemê ramıtışiyo. Soê, soa mordemê ke lea sou nano ru, owe dano keno pil, yê deyia.”

Cokao, herkeşi vatenê, “esto çino Qaraoğlano. Yaşasın Qaraoğlan! Yaşasın Qereoğlan!”

Api ki Qaraoğlani ra has kerdenê. Vatenê, “mormek wes qe-sey keno. Karker u dewuzu ra has keno.”

“Qereoğlan pê sima xapneno,” vake Bavılı, lazê Api.

“Ça aqlê ma çino ke, o pê ma xapneno? Ça tu nêxapneno, ma xapneno? Sıma xo de niade! Sıma mexapiyê! Ma nêxapime.

Sıma ke nêxapiyê, her roz sone qezetunê newu cenê? Qezeta newiye de çi esto? Ci esto? Mılqı esto. Kıfır esto. Fızılbekoyeni esta. Zövi çi esto? Hem qezeta xo rosenê, hem ki qazê xo rosenê. Dı cay de kare kenê meruku,” vake Api.

“Ma sıma ke nêxapınê, ça oncia qetiliunê xo dıma sonê?” vake Bavili.

“Bavam, hes! So, tu raa xo ra, ma raa xo ra!” vake Api.

“Raa ma raa rasta. Raa sıma cowta,” vake Bavili.

“Peki, raa ma ke çowta, na rasta sıma çıka?” persa Api.

“Raa ma raa devrimiya. Raa Mao’iya, raa Lenin’iya.” vake Bavili.

“Savaji? Thoe nas nêkon,” vake Api. Tene ke geyal kerd, dıma vake, “Raa ma, raa pi u khalukunê mawa.”

Tornê Api desinde koti wertê qeşi vake, “Apo, Apo, i mordemê piliyê, dina de devrim kerdo, milet xelesno.”

“Savaji? Eke kerdo, rınd kerdo. Ma ça pi khalikê ma qolyiyê? Pilê herkeşi herkeşi re piliyê, Apo qada,” vake Api.

“Kes honde ine pil nêbeno. İ en piliyê!” vake Bavili.

“Ero lazê m’ heni mavaze! Fekê tu beno cowt. Pil Haqo, pil Xızıro! Guna ver mekuyê!” vake Api.

“Tu cahıla, ez to rê çıtır arazekerine? Tu ine nas nêkena. Famê to ine nêreseno,” vake Bavili.

“Bavam, rınd ke famê mı ine nêreseno. Tu berdi i Haqı ra kerdi berz. Pi khalukunê xo ra kerdi berz. Ez endi to ra savajine?” vake Api.

“İne devrim kerdo, dina xelesna. Miletê dina xelesno.” vake Bavili.

“Bavam, xelesno xeleso, mı rê çı. Devim kerdo! Kerdo, kerdo, Bavam. Thoe mı rê kerdo? Thoe gaz danê mı? Eke kerdo, xo rê kerdo. Raa Haqi de kerdo,” vake Api.

“Nê, nê, ey xo rê nêkerdo, miletê xo rê kerdo. Î Haq maqi ke nas nêkenê,” vaka Bavili.

“Hala hala! Haqi nas nêkenê? Haqi nas nêkenê, moa pi nas nêkenê, ma kami nas kenê?” persa Api.

“Bomo, bomo, cahil cahil, i ateistiye, ateist!” vake Bavili.

“Ateist. O çiko? Ule, thoe fam nêkon,” vake Api.

“Vanê, din afyono, pê miletı xepnenê. Î nêwazenê ke miletı bıxapnê,” vake Bavili.

“Eke heni vanê rınd vanê. Eke heniyo, mordemê de rındiyê. Ma sıma ki vanê, ‘ma miletê xo rê gurime.’ Kuyo na gurinayisê sıma? Hata son gazê mı viesnenê, nonê mı, owa mı simenê, vanê, ‘ma sevata miletê xo gurime.’”

“Ma ke devrim kerd, non, owe keme bedava,” vake olvozê Bavili.

“Yox yox, ez inam nêkon. Ez karê sımârê sas bon. Sıma nêgurinê, thoe nêkenê. Mestê bêro nu nonê sıma koti ra yeno; na owa sıma koti ra yena? Çıtır yeno diyanê? Her roz perturu ra gezetu anê. Nine rê pere lozımo, gure lozımo!” vake Api.

“Qe merak meke Apo, ma her çı hal keme!”, vake olvozê Bavili.

“Hade yala ya Xızır!” vake Api.

“Haq rajıbo, Apo! Ma Ap ki kerd devrimci peyniye de!” vake olvoze Bavili.

“Haq to ra ki rajıbo! Hama sıma mı ça illa ke kenê je xo. Va her kes je xo vındero. Ça mı kene je xo? Ça roê mı, vıjdanê mı,

imanê mı zerrê mı ra vezena kena zerrê xo? Ça? Zerrê to torê, yê mı mirê!” vaka Api.

“Apo, tu ki endi devrimciya. Devrim pia keme,” vake tornura zu.

“Ero Apo qada, ez wayirê itiqatiyo, wayirê zon u zoganiyo. Devrimo ke zon u zoganê mı, itiqatê mı, lawikê mı ke tey çine bi, ez i devrim se bıkerine? Lesa mına puce kenê devrim, hama roê mı tey çino. Se bıkerine devrime heneni?” vake Api.

Sewe xeyle ave şı bi. Api reê pencere ra dewe de, dewunê teveri de niada. Qe caê çıla rakerdiyê nêosenê.

“Endi ez son kun ra. Devrimê sıma ki, hunerê sıma ki... Ala niade çıla kami vêsena? Bavam, qazê ma nêmend!” vaka Api, şı kot bına cıla xo.

ESTEMOL

Fatıke hete dewa Usuvu ra bena. Hem sey bena hem ki zof saf bena. Moa xo Fatose dıgani bena, kuna ra Fatıke bena. Fatose nêwes kuna, reyna xoser nina. Mırena. Fatıke qızkek bena, nêmecet bena. Name Fatıke nanê pa. Vanê, “belkia xeleşına name pa maneno.”

Raşt ki Fatıke wes manena çê xala xo de bena pile, bena çanike. Hama zof saf bena. Zırndekina xo ki fena niya.

Alık ki je Fatıke hem sey beno, hem ki zof saf beno. O ki çê Apê xo de beno pil. Eke beno pil, zımelunê xo eve şirezê eskuzunê şiao keno piz, vano “Apo, endi waxtê minê zewzi amo, mı bızewznê!”

“Apo qada, Alikê mı, ala tene sabır ke! Ez tu koti ra bızewznine? Ez torê koti ra çêneke pêda kerine? Zuye bivinime ke tu bızewznime. Ala acele meke!” vake Api.

Alık tene ki kakaz bi. “Apo, o çı... o çııkkko, tı mı ra vana, aceeeeeeee meke! Zımelê mı haê resenê dewa Fatıke.”

“Nero Alık, Fatıke kama?”

“Apo, tı çıtır Fatıqe nasssss nêêêkkkkena? Namê Fatıkkkkeeesto pê dina... Rındekina Fatıkkkke sewllleee dana dinaaa! Dina sewlé ayê ra bereqına. O çıko, tu vana ez Fatıkkee nass nêêkkoon?” vake Alikı.

“Alike m’, na Fatıke kama? Yê kotiya? Tu koti ra nas kena? Çêna kami ya? Belkia çê caê rınd ra niya?”

“Apo, heni mavaze, to ra herediun. O çıkkkkoooo tu vana, ‘beklia caê rınd ra niya? Apo hasa heni mavaze! To ra herediun haa! A zoff cao rınd rawa. Apo zof rındekkkkaa! Owe fekê isoni ra sona! Tu bivinêêêê vana, naê yê mı biyenê, teke dina de qe thoe mı çine biyenêêêê!” vake Alikı.

Ape Alikı huiya vake, “Alike m’, Fatıka tu jede rındeka? Ez vaji zeria tu zof kota Fatıke.”

Alik desinde cuav dabe Apê xo, vake, “Apo Xıdır, tu zof safa. Tu persena vana, ‘zof rındeka?’ Zof rındaka, ne demekkkkk, Apoooo! O sene qesewo tu persena? Apo, Apo, rındekkkkkaa hama sene rındeka! Tu vanaaaa sowa sura.... Riyê xo je asma sewa letiye sewle dannnoo! Bereqinaaa wertê sewa tarrrii de! Apo, tu kı mı rê Apenê kena, esta çına Fatıka! Ez Fatıke ra qeyri keşı de nêzewzin?” vake Alikı.

“Ye rınd, Alike m! Hama mı ra vaze, na Fatıke kama? Yê koti ya? Kamji dewe rawa? Vaze ke, to rê bıvajime! Belkia zeria xo to rê çına?” vake Apê Alikı.

“Apoooo! To ra herediunnn haaa! Ça heni vana? Zeri xo ke mı rê çine bo, mı de huına? Ma her ke zuvini vineme, zuvini de niademe huime. Mı dı reê pê destê Fatıke guret. Eke zeira xo çine bo, pê destê mı cêna? Apo tu ki ja bomu qesey kena. Zof safa,” vake Alikı.

“Dewa xo kotiya?” persa Ap Xıdır.

“Xırخال ra, dewa Usuvu rawa,” vake Alikı. Apê Alikı vatena Alikı nêsıkıt, dı-hire mordemê kamılı kerdı top şı Xırخال, dewa Fatıke. Xala Fatıke ki veng a çıranunê xo da, xoş beş, çay-qewa, dıma sıra amê qesa mıradu.

Kazım Dedi qese guret, sifte kerd vake,” ma seveta qesa xêre ameymê! Emrê Haqi ra, qelvê Pêxamberi ra çênaka sîma Fatike lazekê xo Alikî rê wazeme. Sîma ke mînasiv vînenê, ma tedarekê xo bîvînimê, na xortu ruvin resnime.”

Xala Fatike qese guret vake, “eke Haqi kerda, beno. Eke nêkerdo, nêbeno. Eke xêra bîbo, eke niya, nêbo!”

“Xêra, xêra! Ça bêxêre bo?” vake Apê Alikî Xîdırî.

“Musada kerê, ala rê ma ki Fatike ra pers kerime,” vake Xala Fatike.

Xala Fatike hona qesê xo tam nêqedenay bi, Fatike çêver kerd ra, kote zerre çêyi. Fatike tene huiye vake, “Xalê zeria mî Alikî rê esta.”

“Ma eke esta, qese qediyoy,” vake Xala Fatike.

Fatike huiye dîma biye tever.

“Haq ve xêr kero!” vaka mordemunê camaati.

“Fatike sewa, ez sîthaqiya ae wazon.”, vake Xala Fatike.

Xîdırê Apê Alikî 5 hozorî eştibe serê xoncîke.

Herkeşi non xo werd, owa xo, çay u qawa xo sîmite, dîma şi çê xo.

Alikî zof damis nêda, Apê xo Xîdırî rê zor kenerdenê vatenê, “Apo, mî key zewznena? Fatika mî kota mî virî.”

Jede waxt werte nêkot, vora zîmistoni dariye we, usar ame, dar u beru çiçek kerd ra, roza veyvî belî kerde, dawulu weng kerd ci. Hire rojî, hire sewî sazû cîmî, isonê dewe, isonê dormî werd, sîmî, kay kay kerd. Veyvê Aluk u Fatike zof rînd vêrd ra. Hekes memnun bi, sa bi rast şi çê xo. Aluk u Fatike ra ki rêştî mîrodê xo. Alîk huiyenê, fek bîbî gale, şiyenê restenê pê gosû.

Roji vierdi ra, asmi vierdi ra, seri vierdi ra, wayisê Alikî her ke şî bi kemi. Domoni Aluk u Fatikî ra nêbi. Xortê dewe kotenê ra Alikî. “Alık, nıka ça nêhuiyna? Zeke fekê to şiyenê pê gosunê to? Domon to ra nêbeno, ez ke vaji, tu cuamerd niya?” vaten xortunê dewe.

Na qese Alikî rê zof zor amenê, xo dênê kar u gure. Şiyenê mali ver. Alık şiyenê mali, her roz, son de eve mali vejıyenê amenê çê. Roze mal amê çê, Alık dıma çino. Niame. Hona lêl nêkot bi. Dewiji bi top, dıma şî, dar u berr feteliay, axiri peyniye di. Alık bolmıs bıbi, amay ra bi xo. Hama hal tey nêmend bi. Sar u ri werte goni gonaşır de bi.

“Alık to rê se bi? Kami da to rê?” persa muxlutê dewe.

“Cenderrrmuuu da mı rê. Vake, tu non dana terorrriuuu.”

Xortunê dewe Alık pxoşt kerd, ard dewe. Dırvete pişte, ore-şiya ra, dıma bi wes. Alık ama ra xo, bi rınd, oncia huiyenê. Hama jede nêhiya. Olvozu qarnenê vatenê, “tu cuamerd niya. To ra dol nêbeno.”

“Ez de moa simanine! Sıma mı ra çı wazzzenêêê? Eskerrrii da mı rê, mı rê zor niame, hama na qesaaaa sıma mı rê zor yena,” vake Alikî.

Alikî Fatıka xo gurete şî Kemerê Bımbareki. Alikî ve Fatıke ra eve lingu şî Kemerê Bımbareki. Dolmuşî, takşî dudıge cınıtenê Alık ve Fatıke ra qe orali nêbiyenê, cı nêništenê. “İsu raa Haqî de gereke tene ezıyet xo de,” vatenê Alık ve Fatıke ra. Şî Kemerê Bımbareki de roze kerde son, sonde ki kemerunê Bımbareki ser de koti ra. Kemerî cırê je doseg amenê. Sodır uşti ra, Alikî vake, “Fatıka m’ mı thoa hewn nêdi. Tu thoa hewn di?”

“Ya, mı di,” vake Fatıke.

“Xêrrr bo, xêrrrr!”, vake Alikî.

“Wertê xêr de bê!” vake Fatıke.

Aliki wertê çımunê Fatıke de niada eve meraki pers kerd, vake, “Fatıka m’ vaze ala domonê ma beno, yaki nêbeno?”

“Hewn de ma şime suka de gırse...”

Aliki damış nêda, kot wertê qesa Fatıke. “Hı, ma se bi? Kata şime? Şime kamji suke? Vaze Fatıka m’ vaze! Haqe sukur, dêma ke beno. Ma ra ki zu zurret beno. Ma ra vanê, ‘sıma bomiyê, sıma ra zurret nêbeno’. Mı thoe nodê moa ine? Ç a i baqlıyê, ine se kerdo? Hata so qal u qırrê zubini kenê. Seytani ke raa xo kerdeee vindi, i raa mısnenêê seytaniii, seytanoğlı seytani. Şime kamji suke, Fatıka m’?”

“Nêzon şime koti, hama suka de gırse biye. Doxtori feteli-me...” vake Fatıke.

“Estomolo, Estomol. Fatıka xo bon Estomol. To bon pırdê Boğazê Estemoli de fetelnonu, kebabu to rê vanuuunee...” vake Aliki eve riwayıs.

Jede waxt werte nêkot, Aliki Fatıka xo gurete şı Estemol. Raa xeyle dūr biye. Şiyenê nêşiyene ke raa nêqediyenê. A na pezevanku, na Estemol ça hondi dūri sano pê? Se biyo, na Tırku na Estemol ma ra tene nejdi pêsanenê!”

Axiri peyniye de reşti Estemol Alık ve Fatıke ra. Jede qefeli-ay bi. Zu naskerdoği ra adresa zu doxtori guret bi, hama namecadi tey çine bi. Kami ra ke pers kerdênê, qafıke sanenê ra. Tağê ve tağê, cade ve cade, soqak ve soqak fetelıyenê, dee thoe doxtoro ke pê fetelıyenê, nêdi.

Wesaniye, tasaniye oncia thoe nêbeno, hama mijia Fatıke amenê. Aliki pê destê Fatıke guret kot zerê zu restauranti. Restaurant jede lūx bi.

“Buyrun, kimi aradınız Beyefendi?” persa garsoni eve vengê kibari.

“Kardaş, bu Fatikenin suyu geliyor... Memişxana areriz,” vake Alik.

Miji fatike de zor kerd bi; bıbi guncile nişkına ke se bıkero.

“Merik, bê şime, ez nıka... İ hae to de xıravın niadanê.

“Yanlış kapı çaldınız Beyefendi. Kusura bakmayın, siz yanlış yerdesiniz. İlerde cami var, camiye gidin!”

“Camiye bavaaannn gitsen! Hadee sikkktirrrr!” vake pêt vejiya tever Alık. Fatike ki dima biye tever.

“İtoğlıii iittt, mı ra vano so camiye. Ulan kutikoğlıii, kutukoğlıii, İslam biyo nêbiyo ma linge camiye nêesta, naye ra tepia some camiye? Hade sikkktirrr!”

“Ma Alık, ez mijia xo koti bıkerine?” persê Fatike.

“Bıke, koti kena bıke! Teke fekê mı de bıke! Hama camiye nêson! Mı bıkisê camiye nêson!” vake Alik.

“Ne Alık, Alık, some camiye miji keme. Thoe some namaz?” vake Fatike.

“Nerê Fatik, ine seveta miji vake. Theew! Nıka hona aqıl ame sare mı,” vake Alik.

Alık ve Fatiki ra camiye feteliy, hama thoe nediye. Miji zor kerd bi. Gamê xo çip eşti, hama fayda nêkerd. Şi zu soqakê teng u tari, Fatike pê bidona çöpi de pêsê xo kerd ra.

“Bıke rê! Raverde şero! Tu nêvana xo de bıkeme. Marê miji kerdene ki kerda tomete. İse dewa ma bam basqwo. İse dina hirayiye bam başkwo. Cêr harde dewres, cor asmeno bêwayir. Cêr xuşa xuş miji deverde, cor astaru bumore. Ax dina ax. Linge rew şime welatê xo,” vake Alik.

A daqa je bekçi bi nejdi, persa vake, “Sıma tha se kenê?”

“Qe thoe nêkeme. Welatê ma koto ma viri, xorê serê qesey keme.”

Bekçi reê qaytê cêri bi, asfalt lınçiya.

“Ere Fatik rew urze, caê tu mevino!”

“Oxxx, mı mija xo kerde, kam koti mı vineno va bivino. Di, se keno, thao weno, se keno?” veke Fatike.

“Buraları kiletmişiniz. Olmaz. Ceza keseceğim size,” vake Bekçi.

“Hade sikkktirrrr! Def be so! Sıma bonê ma rıznay, hardê ma bombu ra kerdi zeyirin, ma sıma re ceza nêbırneme, sıma sevata zu gocike miji ma rê ceza bırnenê. Olmaz! Hada sikkktirrr!” vake Alikı.

Fatike tımonê xo onti cor. Alikı pê destê Fatike guret, bi rast.

“Tuuu! Nalet şero harde nıanen! Nı lınga isoni gınenı hardê dewreşi, nê ki ison cor asmen vineno. Hardo ke isoni mija xo tede ret nêkerde, se ken harde nıanen?” vake Alikı.

Bekçi dıma niada, vengê xo nêkerd. “Hala hala, ne rahat insanlar!” Bekçi Alık u Fatike dıma niada, hata ke i bi dürü.

ALİYÊ'M!

Fatose çêneka de rindeke biye. Lesa xo derge biye, mianê xo bari. Cızikê xo bustun de gilor bi. Pore şiao zerd pey ra miane ra restenê qalcu ser. Qalce xo ki maşala verind bi. İsoni ke tey niadenê fekê isoni ra owe şiyenê. Kami qal nêkerd bi ke. Xısmê xo jede bi. Jede keşi cı ra has kedernê, ham Fatose tek zu mordemi ra has kerd. O ki şî bi eskeriye, pêser nêame. Keş ki cı ra xevere nêgurete. Se bi, koti bi vindi, keşi nêzonenê. Fatose qederê xo rê sare na ro, xeyle teyna meden, dıma şîye mêrde. Has kerd nêkerd, aê ki keşi nêzonitenê. Fatose zerê xo de guret, sırrê xo keşi ra nêvake. Roji vierdi ra, heşti vierdi ra, asmi vierdi ra, seri vierdi ra Fatose ra domon nêbi. Fatose şîye dewreşi, la dagiredayene, şîye jiar u diaru thoe cı ra pize nêbi. Zof dertli biye. Kotenê ra xo ver. Nat u dot ra ki qese restnê cı, "Domon cı ra nêbeno, huska." Na qesa cı rê cetun amenê. Hama se bıkero? Derd u khulê xo werdenê, vînetenê. Se bıkerdenê ke Fatose? Ge vîle xo nênê ro fekê xo de murnenê, gegane ki şiyenê axure werte mal u gay de lawiki vatenê.

Domonê xo çine bi, Fatose endi xo nay bi kar u gure. Suxrê çêyi, suxrê axure, suxrê mal u gau kerdnê. Roji vierdi ra, heşti vierdi ra, asmi vierdi ra, seri vierdi ra hona domonê Fatose çine bi. Endi umudê xo bırnay bi. Bınê ganê mangu, bız u miyu de lawikê xo vatenê vînetenê. Hona zımıston bi. Gırısê

kou hona sipe kerdenê, hama siliye vora zimistoni sanay bi xo ver hetê denguzu ser berd bi. Hardê Dewreşi endi binê barê vore ra vejay bi. Tiji sanenê cı, puxurê xo onçiyenê cor asmenê khewe.

Fatose qefeliaye biye. Kar u gurê xo day bi are. Lozına xo fiş-te raci, tani amê cı. Qefeliay bi. Hewn na ser. Şiye kote binê cıla xo. Desinde pa şiyê we je çıla soni. Birdane zirce, "Axx Ali'm, axxx Ali'm!", vake Fatose.

Mêrdê Fatose sas bi. Tersa. Vake, "Nêbo xo sas kero, aqlê xo vindi kero?"

Mêrdi, Fatose ra "Fatê", vatenê. Vake, "Fatê, to rê se bi?"

"Mı hewn di," vake Fatose.

"Xêr bo! Xêr bo!" vake Mêrdi.

"Hewn de zu lazê ma beno, namê xo ki Ali beno. Ali beno pil, seno eskeriye..." Fatose qesê xo nêqedena, bervê.

Mêrdi vengê xo nêkerd. Bêveng vînet. Bervisê Fatose ke qediya, Mêrdi pers kerd, vake, "Ali rê se bi?"

"Se bi, ez ki nêzon. Mızo-dumano, tingo tariyo, zındano-zilomotiya, herkes koto têwerte, destê kami kuno cevê kami, becika kami kuna çimê kami beli niyo. Aliyê mı ki wertê na mız u dumani de, wertê na pukeleke de bi vindi. Ali'm! Ali'mmm, Ali'mmmm vanu, thoe veng cı ra nêvejino. Se bi, koti bi vindi nêzon. Toz u duman bi ser, bi vindi şî."

"Xêr bo, xêr!", vake Mêrdi.

Usar amay bi. Tiji eşt bi. Bibi germ. Serd u gezeb, puk u cemed, toz u dimilige, mız u duman, halo yaman, verg u vêsan wertalığ de çine bi. Tiji tani dênê. Sukutiye biye. Qal u qır jede çine bi; herb çine bi. Haştiye biye.

Jede roji werte nêkoti. Fatose ve Mêrdi ra pesarê xo pot, koti raa Kemerê Bimbareki. Eve lingu şî. Lastikê xo ki lîngunê xo ra veti, wargayi, paye koti raa. Kemer u kuc, dar u ber, coli-ceper qe gos pa nêkuyenê, cî rê je xaliyê Îsfahani amenê. “Lînga ma goni biya, se biyo? Kemere gîna cî, se biyo? Teli koto cî, se biyo? Vêsa têsa mendime, se biyo? Raa Haqî de! Haq ma raa ma ra sas mekero! Sas kon ki kas mekero! Qefeliyene çîka? O sene qesewo? Îso qe raa Duzgîni de qefelino? Raa Haqî ro kena isoni, ro dana isoni; isoni kena ison,” vatenê Fatose ve Mêrdi ra. Tu vatenê peri kerde verra perrenê. Eve esq u şen reştbe mekanê Duzgîn Bavayi. Ko, Kemerê Bimbareki di, seçde hardi bi. Hard paç kerd, kemer paç kerd. “Kemer, ko riyê Bimbarekiyo, ma ra oseno. Hama buxo dolde dero Bimbarek. Ko, rêca ey, isptê i bimbarekiya. O esto ke esto...” vatenê wertê duawunê xo de Fatose ve Mêrdi ra. Reştî gilê Kemerê Bimbareki, merediy zu kemara huske ser zu kose de. “Off, Haqa sukur ke ma reştîme mekanê tu, Bimbarek! Kemerê tu ma rê je dosgê pîrcê veyvîka newiye yeno.” vatenê Fatose ve Mêrdi ra. Son de lêl ke kot, sarê xo nabe kemera huske ser Fatose ve Mêrdi ra.

“Çîko tu honde kota tengê? Honde xo teng cêna? Xo hira bîze! Meterse! Lazê de tu beno, name ki Ali pane! Meterse! Xêra, hama...” vake Herdisini, dîma bi vindi.

“Xêr-qewul! Tu xevera xêra dana, hama dîma bena vindi. Xêr-qewul!” vake Fatose.

Fatose ve Mêrdi ra sodîr çîka ra uştî ra, xo carna tîja sodîri, duayê xo kerdî, gîra gîra Bimbarek ra xatîrê xo vast, koti raa çêyi.

Roji vierdi ra, heştî vierdi ra, asmi vierdi ra Fatose biye digani. Çef kerdenê Fatose. Sare berz feteliyenê werte dewe de, wertê der u ciranu de. Dîganênia Fatose cetîn vierde ra. Thoe

gotir nêkerdenê. Cı bıwerdenê, kerdenê tever. Zar u zor new asm u new roji kerdi tamam. Alyê xo ama dina. Je top u nur bi. Kilo xo, weşıya xo hurind de biye. Qe kemiya xo çine biye. Yê Fatose tene sitê xo kêmi bi, gegane sitê miye dênê cı, gegane ki cirana xo cızikê xo estenê fekê Ali. Fatose ne werdenê, ne sımıtenê dênê Aliyê xo. Aliyê Fatose maşala vırajiyaye bi, lesê este bi; bi pil, bi çuamerd. Mektev ra jede has nêkerdenê. “Daye, mektev de danê isoni rê. Nêverdanê ison zonê xo qeseykero. İsoni rê kenê tomete. Ebe zorbajeni wendis nêbeno,” vatenê Ali.

“Ali’m, tı zonena. Eke nêwazena, mewane!” vatenê Fatose.

“Hama Ali’m, nêwanena, se kena? Eskeriya tu esta? Tu o waxt gereke şerê eskeriye,” vake Fatose.

“Daye, eke eskeriye nêşeri ki, gereke şeri ko. İsonê koy ki vanê bê so ko! İki isoni ret nêverdanê. Ya ko, ya ki eskeriye,” vake Ali.

“Ali’m, qadayê, belayê to bıceri! Sona ko se kena? Ma Hirus u Heşt de sene xêr di ki, nıka ko ra xêr bıvinime? Ma finê ko ke, kokê ma biarê. Eke bıwanê, wayirê nonê bê, belkia tenena faydê xo ma rê beno,” vake Fatose.

“Daye, wayirê none bine ki, hondae ke teyna xo xelesnon,” vake Ali

“Ali’m, so eskeriya xo bıke bê, belkia caê kuna kar,” vake Fatose.

“Daye mektev de bile isoni ret nêverdanê, danê isoni ro. Eskeriye? Eskeriye tenena çipa, disiplinê xo tenena jedero. Zor esto, danê isoni ro,” vake Ali.

Raşt ke Ali vatena xo de cownt nêbi. Serru ra Serra 90 bi. Hukmê rejime ekseri zor kerdenê. Vatene vatena eskeri biye. Qanun qanunê eskeri bi. Anayasa anayasa eskeri biye. Suki binê emrê eskeri de bi. Son ke bi qewey, restoranti biyenê

thol. Kes nêtorenê ke sebest hurindia xo ra bilewiyo. Îsonê suke hona ke tari nêkoto, rew ra terkîtenê şiyenê çê xo. Tari tehlike arz kerdenê; tehlike zof gırs bi. Her kose ra zu qersuna kore, her zuzak ra zu bomba erjiyenê. Îson tersenê. Ters endi je şiya isoni isoni de feteliyenê. Çıka ke ters bi, oncia ki ison ca-ca, waxt waxt feteliyenê. Hama herkes rew ra, hona ke tın-go-tari nêbiyo şiyenê binê paga xo. Îsonê dewu ki wertê terş de bi. Sonde ke bi, kotenê binê qulikê xo. Nêtorenê ke serbest tever ra bifeteliyê. Mangê xo, gukê xo, bızê xo, miyê xo tavara mendenê, nêtorenê ke şerê bifeteliyê. Son ke xeyle ave şî, ver-va sewa-letiyê esker pêser onciyenê, nafaki sıra kotenê isonê koy. Naraa ki i amenê. Sodır çıka ra ki eskeri kuyenê çêveri ra. “Açın kapıyı! O kam bi, çık bi ama çê sîma? Sîma çı da cı? Kata şî?” persenê eskeri.

“De duman ma nêcero! Ma çı zonenem i kata şîye? Kata şîye, koti vıdnê hurindia xo thoe mara vanê?” vatenê deweuzu.

Dewizi meydanê dewe de kerdenê top. Gegane pers, gegane ogıt, gegane ki şılpağı ontenê dewuzu rê. Dewuzu şılpağê xo, dipcigê xo werdenê, bêhewn, bêteqe qefeliaye, mirozın terkîtenê amenê çê. Ardê xo, sekerê xo, wasê çayê xo eve karna biye. Eseri çıqa ke musada dênê, honde berdenê çê. Ardê xo ke qediyenê, genimê xo bar kerdnê berdenê are. Ritenê ra, dima bar kerdenê ardenê teslimê qereqol kerdenê. Ardê xo ke qediyenê, asme de reê şiyenê qereqol ra ardi ardenê çê xo...

Waxtê eskeriya Ali amay bi. Ali besenêkerdenê ke eskeriya xo tecilkero. Xort bi. Xortêna Ali tehlike arz kerdenê je xortunê binu. Ya eskeriye, ya ko...

Ali qarar da cı, vake, “Ez son eskeriye.” Ali tene ki tesirê moa xo de mend.

Ali qeydê xo kerd, muanê xo kerd, dima pusula xuya eskeriye vejiye. Pusula de “Lüleburgazı” nuşay bi.

Ali nêzonenê Lüleburgazi kotiyo. Dîma musa. Dewuzunê xo ra zu Keşan de eskeriye kerd bi. "Ez zonon Lüleburgaz kotiyo. Hama hama şindorê Yunan dero. Mî ki eskeriya xo Keşan de kerde. Ret kena, i hardi zof rındiyê," vake dewizi.

Ali ki çef kerdenê ke, hurindia xo rında.

Maa Ali sodır çika ra ustê ra, pesarê xo pot, verva tija sodiri duê xo kerdî, çilê xo fişti racî, dîma niazê xoyo ko photo, ciranu ra barê kerd.

Ali ki sodır çika ra uşt bi ra. Hewnê xo niame. Heyecanê xo jêde bi. Hem ki mirozın bi. Şi ciranunê xo ra xatirê xo wast kowt raê.

Dewa Ali verê koy de biye, cadi ra xeyle dūr biye. Makiney jêde nêamenê nêşiyenê. Sukutiye biye. Hava pake biye. Asmen paka, dar u ber ca ca khewe, ca ca belekın bi. Tek teka maki-nawa ke amenê şiyenê, gosê dar u birri, gosê hardê dewreşi, gosê asmenê khewi berdenê, pıxeriga xo kerdenê ser. Zövi hava pake biye. Moa Ali hata cade Ali de biye rast. Puleşiye Aliyê xo rê, hata ke otoboz ame. Fatose qe hurindia xo ra nêlewiye, hata ke otoboz vilê tapi biye vind. Otobozê Ali ke bi vindi, teseliya Fatose kote, gamê xo gıra gıra peser eşti, cêrê ra hete çêyi ser şiyê. Vilê xo çowt bi. Mirozine biye. Aliyê xo lewe ra biriay bi ra.

Ali nê Lüleburgaz nas kerdenê, nê ki usul u qanunê eske-ri rınd zonitenê. Cîrê xam amenê. Ali ki eskerê Tırki rê xam amenê. Çokawo jêde tengiye diye eskeriye de. Xeylê copoli wer-di, xeyle haqareti di. Roji vierdi ra, asmi vierdi ra, Ali pıra pıra usul u qanunê eskeri tene mîsa. Serra xo kerde tamam, moa xo kote viri. Ali wastenê ke izna huya serre bijero, şero lewe maa xo. Olvozunê Ali Ali ra vake, "Ali izne meze! Wertalığ jêde rınd niyo. Asme rew teris bena. O waxt eskeriya to rew qedina. Eskeriye ra asme rew xeleşina."

“Nê, ez damıs nêdan, moa mı, waê mı, bırayê mı kota mı viri, ez izna xocon, son lewe moa xo.” vake Ali.

Ali nêvînet şî lewe qomutani. “Komutanım, iznimi kullanmak istiyorum. Uygun görürseniz, memleketime izine gitmek istiyorum,” vake Ali.

“Memleketin neresi, oğlum?” persa qomutani.

“Der... “ Ali ama ke Dersim vazo, birde ama akıl qesa xo fekê xo de vındarnê. “Tunceli,” vake Ali.

“Oğlum, Dersim’i felan unut! O sizin başınıza bela getirir. Şimdiye kadar da başınıza yeteri kadar bela getirdi. İzine gitmek istiyorsun, bu senin hakkın. Ama şimdi zamanı değil. Yunanlar yine kudurdu, hazır olmamız lazım. İzin vercek durmda değilim. Onun dışında bir amirin olarak gitmenden yana değilim. Ortalık karışık. Bir an önce askerliğini bitirip gitmen en hayırlısı,” vake qomutani.

Ali vengê xo nêkerd.

“Kardeşlerin var mı?” persa qomutani.

“Evet, var komutanım,” vake Ali.

“Anen baban sağ mı?”

“Evet, sağdırlar, komutanım,” vake Ali.

Qomutani jede derg nêkerd. Ali ki vengê xo nêkerd.

“Gidebilirsin,” vake qomutani.

Ali mirozın, mirozın vîlê xo na ro, bit ever. Hiştiriyê xo rae ra kerdi pak şî qowusa xo.

“Ali gözün aydın, mektubun var!” vake olvozu ra zu.

Ali de endi dismale ki çine biye. Eve destê xo hiştiriye ke gepe de gilor mendê i kerdi pak, huiya verva olvozê xo şî.

Mektuve piyê Ali ra amay bi. Tırki nust bi mektuve.

“Sevgi oğlum Ali, mektubuvuma başlamadan önce sana Munzur dağlarını aşan selamlarımızı gönderiyoruz. Seni çok seviyoruz ve seni çok özlüyoruz. İnşallah, bize bir kartal gibi kol kanat germiş Düzgün Baba, özlemimizi giderir, seni bize kavuşturur! Annen senin için her gün ağlayıp dua ediyor. İnşallah durumun iyidir! Bizi soracak olursan durumumuz iyidir. Ara sıra dağa sığınanlar uğruyor, yaşı başlarını aşan öğütlerde bulunuyorlar. Ne yapalım. Aç olunca, ekmeğimizi onlarla paylaşıyoruz. Ne yapalım? Onların yolunu beğnediğimizden değil... ‘Biri yesin, diğeri baksın, Allah onun evini yıksın!’ derler ya... Kendimiz yiyip onlara baktıracak halimiz yok. Başka da yaramaz bir durum yoktur. Ara sıra askerler köye uğruyor. Seni sordukları da oldu. ‘Askerdedir’ dedim. Bize bazen ufak tefek laflar ediyorlar, ama aldirış etmiyoruz. Hep söylemişler. Ne yapalım? Bu sene kar çok yağdı. Annen iyidir. Seni düşünüyor. Sana duacıyız. Kimseye karışma! Aman üstlerine karşı gelme! Askerliğin yanar! Seni seviyoruz. Seni özlüyoruz. Seni dört gözle bekliyoruz. Kızkardeşlerin ve kardeşlerin hepsinin teker teker selamları vardır, ellerinden öperler. Senin için çok güzel bir koç ayırmışız. İbrahim Peygamberin koçuna benziyor. Gelince kurbanımız hazır. Kullarına acıyan, onları afeden yüce Allah’ım o günü de bize nasib eyler! Hoşça kal oğlum! Baban Mansur.”

Ali mektuve wende, xeyle mote xeta kağıte bi, dıma gıra gıra qat kerde kerde cevê xo.

Wertê Tırku ve Yunanu tene têwerte ra bi, hama Haq’a sukır ke, herb nêvejiya. Tırku rê cetin amenê: “Çıtır beno Yunan verê pırnıka ma dero? Lınga xo radimê gınena cı.”

Hama onçia ki herb nêvejiya. Ali ki çef kerd. Herbo, se beno, se nêbeno. Kam mireno, kam maneno beli nêbeno. Ali herb ra

xeleşiya. Çef kerdenê. Hem Yunanu de herb nêkot çef kerd, hem ki terisê xo rê jede roji nêmend bi, ey rê çef kerdenê. Endi roji, saati, deqey, amenê mordenê. Binê emir ra xeleşiyenê. Emîr ra, her roz ri terdene ra, qomut ra, sılpağa ra xeleşiyenê. Senik rozê xo mend bi. Roji bi nejdi, roza terişî peyniye de amê. Bileta xo bile bırnay bi ra. Olvozunê xo ra xatirê xo wast. “Non u sola xo halal kerê!” vake Ali.

“Halal bo, Ali! Hêni qesey kena ke, tu vana, ma endi reyna zubini nêvineme,” vake olvozê Ali.

“Dinawa, faniya. Qe beli nêbeno. Niade, Yunan de ke herb kotenê, belkia ma, moa-piyê xo nêdiyenê,” vake Ali olvozê xora.

“Ali jede pesimist meve!” vake olvozê Ali.

“Hêni mavaze olvez! Kounê ma ret nêverdanê. Koê ma, ma rê jiargeyê. Hama mîletê xam qedir qiyetê kounê ma nêzonenê. Ma kounê xo ra jiarge vineme. Hama isonê teveri ine xo rê siper, qararğax vineno. Ma ret nêverdanê. Ne esker, ne...” vake Ali. Hona qesa xo tamam nêkerde, olvozunê xo ra xatirê xo wast. Ali xatirê xo wast, bi rast. Bileta xo qurete, nişt otober boze ama Estemol. Estemol ra bileta xo gurete direkt kowt raa Dersimi. Raa cîrê jede derg amenê. Otoboza de gegane şiyenê hewn ra, rew rew ustnê ra. Hama raa xo nêqediyenê. Sodir safaqê sodiri sana cı, otoboza Ali reste hardê Dersimi. Usar bi, herca khewe kerdenê. Xevera moe çine biye ke Ali yeno. Supriz kerd Ali. Ali rest çê, moa xo hawa tever ra non pozena. Fatose Ali di, zırcê, “Wuy Ali’ım!” vake. Uste ra desinde puleşiye vîlê Aliye xo rê. Fatose nêzona ke se bikero hêwetu ra. Zof sa biye. Aliyê xorê desinde şîrê soji pot.

Ali vîrende şî destunê piyê xo, i phaç kerdi, dîma waa xo, bırayê xo, bırazayêxo, werezaye xo ciranêxo paç kerdi, dîma nişt ru eve waa xo, moa xo Fatose, bıraza u werezaunê xo şîrê

xuyo soji werd. Ciranu ra ki zu, dı mordeni tey bi. Pêrine pia eve çef, eve iştâ nonê xo werd, dıma herkes şî çê xo.

Eskeriye de Ali saniyey, deqey, saati mordenê. Roji nêverdenê ra. Hama çê de rozê Ali je owe vierdenê ra. Ali çê de jede ret bi, niştênê ro, koli kerdenê hurdi, karê çeyi kerdenê, moa xo Fatose rê ordım kerdenê. Je eskeriye herroz talim terbiye nêbiyenê. Ruyê xo herroz nêterdenê. Eskeriye de ri terdene ra endi bezar bibi. Ali çê de heşte de reê riyê xo terdenê. Hire, çor heştê xo vierdi bira... Ali ret bi, serbest bi. Bonê xo de, baxce xo de guriyenê.

Ali moa xo Fatosa ra jede has kerdenê. Maa Ali verê soji de non potenê. Ali ke lewe moa xo Fatose de romişte bi. Birde eskeri galmê dewe kerd. Heni zu, dı teney nêbi. Cemsey tédıma bi. Pêrine pia cemsâ ra xılda cêri day. Pê Ali guret. Fatose zirce, “Wuy Ali’mmm, wuy Ali’m!”, vake. Biye nejdiye Ali ke, Ali destê eskeri ra bixelesno. Eskeri eve dıpcıgê tufongi kuya Fatose ra kuye hard ra.

“Qomutanım, sakallı teröristi yakaladık,” vake eskerê rutbeli ra zu eve telsiji.

“Getirin!”, vake qomutani eve telsiji bover ra.

Esker tım tım amanê dewe. Dewuzu rê heqeret kerdenê, pers kerdenê... oncia şiyenê. Hama nıka zu teröristêde “sakallı” feteliyenê. Ali ki sakallı bi, herdisa xo biye.

Ali colis bi ke, cırê durumê xo iza kero, dee, qe gos pa nêkuya eskeri. Ali xo ont ra ke, şero zerre ra kağıta xuya terişi biaro, eskeri nêverde, sana dıpcıgu ver berd verê cemse.

Piyê Ali ame tever, Ali destê eskeri de di, vengê xo nêkerd. Wertê cendermu ra vierd ra şî lewê qomutani.

“Qomutan Bey, nu lazek hona newe eskeriye ra ama. Nu

hona eskerê sîma say beno. Sîm ke eskerê xo rê benê dîsmen, sîma buxu mezela xo kînenê,” vake piyê Ali Mansuri.

“Sen sus, pis sakallî! Her tel sakalın altında bir şeytan yatıyor senin. Dağda gelen eşkiyalara, minder açıyorsun, şimdi de kendini mahsun gösteriyorsun,” vake qomutani.

“Ben kimseye minder felan açmıyorum. Sana nasıl misafirperver davrandıysam, yedi yabancıya da öyle davrandım,” vake Mansuri.

“Yedi yabancı? Yedi yabancı dediğin kim? Yatağınıza aldığınız adamları yedi yabancı olarak mı gösteriyorsunuz?” vake qomutani.

Esker xeyle ke bi dūr, Fatose amê ra xo. Dîma voste. Zîrcê, “Ali’mmm! Ali’mmm”, vake, hama nafa ki Ali moa xo Fatose nêhesnenê. Ali endi derdê xo guret bi... Vengê moe dūri ra hondaye ke restenê gos... Ro tey nêmend bi. Goni gonaşir de mend bi....

Çîmê Fatose raa Ali ra gîna gonia Ali zîrcê, “Ali’mmmm!” vake bolmîs biye. Veng cîra bîriya. Ali ki bêveng bi. Vengê ey Fatose ra rew bîriay bi. Dorme sukutiye biye. Hondayeke cor de vîrra vîrra heliqoptere, cêr vengê tankera eskeri amenê. Hava pake biye, hondayeke puxeriga tankere tari kerdenê. Zövi herca sukutiye biye, pak bi. Eskeri sukutiye fişî bi werte, hama dūyê pîxeriga tankeru dîma osenê.

Fatose xo kerde letey. Fatose “Ali’mmmm” vatenê vengê restenê asman. Eskeri ra zu eve tufongê xo kuya Fatose ra, dêmdê hard. Fatose zeleqîye hard ra. Bolmîs bîbi Fatose. Veng cî ra nêvejiyenê. Ne Ali, “Daye!” vatenê, ne ki Fatose, “Ali’mmmm!”, vatenê. Sukutiye biye werte.

Eskerî Ali ard vierna qomutani ra. Qomutani,”Götürün!” vake.

Eskeri Ali kerd tanke, şi. Qomutan nişt cipê xo, sarê xo çeverê cip ra vet vake, "İhtiyar, bu sana ders olsun! Bir daha teröriste kapı açmanın, onu barındırmanın ne olduğunu anlarsın."

Qomutani dıma çeverê cipi cada bi rast. Pıxeriga mazotê cipi je dımılıge biye piyê Ali Mansuri ser.

Tanke ve cip ra bi düri, Mansur ki hurindia xo de je zu kemere bi husk mend. Veng cı ra nêvejiyenê, bi husk u khol mend. Nêlewiya. Hurindia xo de bi qızkek, bi je zu noxta mend.

Tanke tap de vınete. Cipê qomutani ame verê tanke de vınet. Esker, yüzbaşı ve çavuş ra amay cêr qomutani rê hazır vaziyet thik vıneti.

Qomutan qe hêrs nêbi, ama lewê Ali cı ra persa: "Mı rê namu vaze! Zövi thoe nêwazon," vake qomutani.

"Komutanım, ben daha yeni askerden geldim. Asker sayılırım. Kim geliyor, kim gidiyor bilmiyorum. İnanın bana, hiç kimseyi tanımıyorum," vake Ali.

"Ama baban tanıyor, "vake qomutani.

"Sanmıyorum qomutanım," vake Ali.

Ali çıtır ke hên vake, qomutani zuye koka vilê Ali de dê pıro. Ali tene ama ra xo vake, "Komutanım, babam inanç sayibi bir insandır. Misafirperverdir. Gelen kim olursa olsun, ayırım yapmadan varı yokunu onlarla paylaşır."

"PKK ile paylaştığını biliyorum," vake qomondani.

"Sayın komutanım, babam PKK ile değil, Allah'ın kulları ile paylaşıyor," vake Ali.

Qomutani ver ra zu şilpağê dê pıro, goni este tever pırnukunê Ali ra. Dorme bi pırre goni.

“Hani askerdin. Şimdi de PKK’lı oldun. Hayır, ben PKK’lı değilim. Babam da değil. PKK Kürt milliyetçileridirler. Onlar Kürt, biz Kırmanc.. Aleviyiz. Onlar Kürtçe, biz Zazaca konuşuyoruz... Onlar Sunni, biz Aleviyiz. Onlar camiye gidiyor, biz gitmeyiz. Onlar Ramazan tutuyor, biz Hızır orucu, on iki imamları tutuyoruz. Onlar Haca gider, biz gitmeyiz. Onlar beş vakit namaz kılar, biz kılmayız. Onlar... din olarak bizden ziyade size...”

Ali hona qesa xo tamam nêkerd bi, qomutani pê porê Ali guret sare thik ard verê çîmunê xo. “Bize mi?” persa qomutani eve hêrs.

“Dini olarak komutanım...”

“Ne dini olarak ulan? Müslüman değilmiziniz? Ermeni misiniz?” persa qomutani eve hêrs.

“Hepimiz müslümanız... Elhemdülulah...”

“Hade siktir! Siz Müslüman felan da değilsiniz... PKK’nın arkasında Ermeniler, gavurlar vardır... Emperyalist güçler vardır...” vake qomutani.

“Qomutanım, biz onların yolunu kendimize yol seçmedik...”

O zaman neden onların peşinde gidiyorsunuz?”

“Ma keşi dîma nêsome qomutan Beg. Î haqa xo müdafa ken, haqa xo wazenê. Ma ki...”

“Çık, çık?” persa qomutani eve hêrs.

Ali vengê xo nêkerd.

Qomutani davacê binê miya xo vet, eve davancê xo koka vilê Ali de dê pîru. Ali je qawaxe gîna ware.

Ali ra veng nêame.

“Götürün, gözüm görmesin bu piçi! Bu dinsizi!”

Cavuş, cendermu nat dota da pıru ke, Ali bêra ra xo, de Ali ra veng nêvejiyenê.

“Bağlayın tanka!” vake qomutani.

Eskeri pê lesa Ali gurete kasê verê tanke kerd. Çipa-çip eve şerit dest u pay Ali gireday tanke ra gireda. Tanke şıye, lesa Ali dıma kas biyenê.

Qomutani tanke Teşnige de vındarnê. “Durdurun ki, dünya aleme ibret olsun!” vake qomutani.

“Vuyi, pepo pepo! Nu Ali’yo,” vake Sekina eve zırcayis.

“Vuy! Vuyyyy! Kısto! Kısto! Ali kısto!” vake Sekina. Sekina hini de biye, owe berdenê çê.

Çıranu vengê Sekina hêşiyay pê, bi tever, meytê Ali de niada, vengê xo nêkerd, pêser şı çê xo.

Xıdır kokımê dewe bi. O ki bi tever ama lewê meytê Ali. Reê Ali de, reê qomutani de niada. Cêra qomutani vake, “Qomutan Beg, suçê na lazeki çık bi?”

“PKK’ya yardım ve yataklık etmek,” vake qomutani.

“Persê mı ki çino, qesê mı ki çino. Hata ke na lule destê sîma dero, vatena mı çina. Kerdana sîma kerdana; vatene sîma vatena,” vake pê xo çarna gıra gıra onçiya hetê çê xo ser şı. Hona ke çêverê xo ra zere nêkot bi, “Adelet! Sene adeleto? Tuh şero adeletê nianeni!” vake kot zere.

Qomutani emır da eskerunê xo, bi rast. Cip verde, tankê dıma biye. Lesa Ali ki dıma biye.

Dewu ra ke vêrdi ra, nafaki koti suke. Dı malay feteliyay. Lesa Ali ki hona dıma biye, tanke lesa Ali xo dıma gız kerdênê.

Moa Ali, "Ali'mmm" vatenê je pepugê koy feteliyenê. Ali endi çine bi. Se bıkeroy, kata şero Fatosa fiqare. Perrê xo şikay bi. Nêşikiyenê rapero Fatose. Gama zuye estenê, gama diyine ginenê ware. Teqe tey nêmend bi. Tu vatenê cigera zeri cıra onta berada.

Piyê Ali ki çêverve çêver feteliya, haqa Aliyê xo sae kerde. Hama cı rê çêverê ki ra nêbi. Avrupa ra isonê haq u huquki amay, hama Tırkiya de çêveri qapa bi. Pi rê qe zu çêber ra nêbi.

Teseliya piyê Ali, teseliya "İhtiyar" Mansuri qediyar bi. Derd u khulê xo ont zerrê xo. Derdê Ali zerrê Mansuri hurdi hurdi rit ra. Xeylê seri vierdi ra, hama ne Fatose, nê ki Mansuri Ali'yê xo xo vira kerd. Herroz aqıl de bi...

"İhtiyar" Mansur nêwes kot, cile de bi. Vişt serre vierd bi ra kıstena Ali ra tepia. Kincê Ali vişti serre ra tepia ardi teslimê pi kerdi. Pi nêwes bi. Roy verde bi. Çimê xo kerdi ra, reê kincu de niada, vengê xo nêkerd. Çimê xo onçia nay pa.

Moa Ali, "Ali'mmm, Ali'mmm" vatenê je roza virene. Kincê Ali gonin bi. Goni pa bibi husk. Moa kincê Aliyê xo kerdi vırara xo, eve şariye berbê. "Ali'mmmm, Ali'mmm, tu se kerd ke, na zalimê qemisê canê tu bi? Tu kami rê nêqiye kerde ke, tu kıtsa? Tu kami rê dısmeneni kerde ke, to rê na eziyet kerd? Ali, Ali, Ali'mmm! Tu ça ma rew caverdayme? Tu ça ma kerdime wayirê derdu? Ali'm, kami qestê canê tu kerd? Kami tu dazna? Ma ça xo rê koriye arde? Tu rusna eskeriye? Ma çı zona ke, na yena tu sare? Dısmeni qestê canê tu kerd, ma tu teyna caverda. Axx Ali'mmm! Axx Ali'mmm!"

Felek endi amay bi diarê balişna piyê Ali Mansuri. Roê teslimê felekê khali kerd. Endi jede damıs nêda, şî lewê roê Ali.

Maa xo Fatose hona roê xo teslim nêkerd bi. A mêrdê xo

sere berbenê, hama Ali'mmm!" vatenê. Zovi derdê de xo, geyalê xo çine bi yê Fatose. Bibi pepugê werti, "Ali'mmm!" vatenê.

Fatose endi Ali reyna nêdi, hama Aliyê xo kerd bi phıstnê xo feteliyenê...

SEY MOMID

Sey Momid binê qulikê xo de teyna mend bi. Ciniya xo merd bi. Domonê xo hergu zu hete ra şî bi. Taê Estemol de bi, taê İzmir de bi, taê ki Almanya de bi. Mirozın bi binê qulikê xo de. “Dee, duman mı nêcero, ez teyna binê na qulik de se bıkerine?” vatenê.

Honde domonê mı amay dina, hama hergu zu zu het dero. Faydê keşi keşi rê çino. “Wesbo, herkes xo rê!” vake Sey Momıdı.

Sımıtına xoya raki çinebiye ke bısımo, xo teseli kero. Wendisê xo çine bi ke, kıtavu bıwano. Tirkiyê xo çine bi ke, radio qosto, televizyon qayt kero. Zazaki ki ne radio, ne ki televizyon bi. Domon nêbi ke domonunê dewe de kay kero. Xumare nêzonenê ke, xete kaykero. Teyna bine qulikê xo de verê lozına xo de ğeyal kerdenê. Ge domonê xo, ge ciniya xo amenê viri. Herçıqa ke gegane kotenê ğeyalê xo hetu ser şiyenê zövi ca, onçia ki peyniye de amenê dina huya rasyonale, dina huya raste. Derdê dina raste ki jede gıran bi. Dina bıbi moderne. Dina moderne de ne laz, ne çêna moa u piyê xo sere vınetenê. Bırıyenê ra şiyenê zövi ca. Cirani je vıreni cıranê xo pers nêkerdenê. Na dina moderne de derdê teynabıyane ki tenena gıran bi. Qe nêamenê ontene. Jede gıran bi zukumati. Sey Momıde fıqare bine boni de verê lozine de teyna niştenê ro, teyna ustenê ra. Dina cırê gırs amanê, xo hurdi diyenê. Bereket ke domonê

dewe gegane amanê diarê Sey Momıdı, tey qesey kerdenê. Sey Momıdı ki cırê hekati qesey kerdenê, lawiki vatenê; hekatê 38 sere qesey kerdenê. Domonu ki eve interese gosdenê. Sey Momıdı 38 de dı birayê xo, piyê xo, zu ki zu waa xo kerd bi vindi. Kişt bi. Hekata ine domonu rê qesey kerdenê.

Televunê mektevi ra rozê Sey Momıdı rê zu paketo de gırs ard çê. "İzmir ra veyva tu na paket rusno," vake domonu. Veyva Sey Momıdı ki Tırke biye. Sey Momıdı lewe domonu de paket ranêkerd. Domonu se kerd ke, Sey Momıdı paket ranêkerd.

Domoni ke şı, Sey Momıdı paket kerd ra, portekali tede bi. Dı, hire hevi ki muz tede bi. Sey Momıdı porteqale serde kerde ke têde goniya. Şı desinde fek u riyêxo şut. 38 ame çımunê Sey Momıdı viri vake, "Axx, Tırke ez kısto! Axx, Tırke mı rê zeyir rusno ke, mı bıkıso! Dısmeno khano, qe beno dost?" vake Sey Momıdı. Porteqalê gonini berdi verê çêveri de eşti wer u wıradu. Mal u gay guret be porteqalunê goninu rê mırdia xo werdi. Muz ki tede bi. İ eve işta werdi. Qe gos Sey Momıdı ra nênenê. Hetera werdenê. Fek u firnê mal u gau bıbi sur je goni. "Şerê bımirê! Hazetê kirê mıno ke, merdê! Ez ki nau miron. Va vayirê xo bêrê meverdê! Tırke kokê ma ana," vake Sey Momıdı.

Domonê mektevi bi top, mal u gay bota day, porteqalê Sey Momıdı kerdı top. "Ap Momıd, ça na porteqalunê dırali erzena? Tu ça ma nêday?" vake domonu.

"Mı werdi, adır nawo verdo lesa mı, ezu miron. Dua bıkere ke, sıma nêwerdi!" vake Sey Momıdı.

Sey Momıd gıra gıra onciya şı çê. Koti bine cıle. Vake, "Venga lazê mı de bêro! Ezo miron. Tırka ciniye ez kisto, qene bêro weşıya xo cırê bıkerine."

Laji xevere gurete, İzmir ra tekıt ama Dersim. Laz na dıfa

dest u thol ame. Nê muz, nê ki porteqali tey ardi. Çike acele kerd. “Bao, berjine xêr! Çıtiriya? Çikê tu esto?” persa laji.

“Niade vano, çikê tu esto? Lazê’m hona çikê mı bîbo? Tırka cinya tu mı rê zeyir rusna. Senik mendu, ez bımırınê. Mı o zeyir ra senik kerd fekêxo. Hama teşîrêxo zof bi. Nao adır esto lesa mı, lesa mı vêsana,” vake Sey Momıdı.

Laz huya. “Bao, nêbo adıro bin berzo lesa tu? O zeyir falan nêbi. Porteqali bi rusnay ciniya mı,” vake laji.

“Aman cı beno bîbo, adır nao esto lesa mı, ez nao vêsan,” vake Sey Momıdı.

Laj ve pi ra pia uşti ra şi Xarpêt. Şi doxtori. Doxtori vake, “Amca maşallah turp gibisin. Hiçbir şeyin yok.”

“Ma hiç bir şeyin yox, bu ateso ke kerdo lesa mı çiko?” vake Sey Momıdı.

“Vallah, onu ben bilmen, Amca. Belki seni yakan başka bir ateş vardır, Amcacığım,” vake Doxtori ev wayis.

Laji pêre doxdori day cı, eve piyê xo bi tever amey garajê Xozati. Uza nonê xo werd, dıma Sey Momıdı kilo hewla gurete amey nişti dolmuşê Mamikiye.

Sey Momıd raa ra qariya, herediya lazêxo ra. Vake, “Sima mı ra çı wazenê? Derdê sima çiko? Sima ciniyê Tirki guretê keyfê xo ramenê, mı ra ki vanê mezewjiye. Ez bınê i qulik de teyna se bikerine?”

“Bao, endi serrê tu ama hawtay. Ayvo, tu endi kamıla! Sar pê ma huyino. Na serru ra tepia, tu çika zewz çiko? Milet ma rê keno serevde,” vake laji.

“Kam keno serevde va serevde kero. Ez bınê boni de teyna ro. Î nê, ez zononune, ez sene derdunê teynayeni on-

con. Teynabiyayene mesala de zora. İsu beno bom,” vake Sey Momıdı.

“Tu zonena Bao,” vake Sey Momıdı.

“Eke ez zonon, o waxt ez zewjunune. Ez zewjin, hama qarsê mı mevê!” vake Sey Momıdı.

Laji vengê xo nêkerd. Şi çê. Laz dı roji lewê piyê xo de vınet, dıma şı İzmir. Kar u gurê xo bi. Nişkiya ke jede vındero. Her ca vore biye. Ra u olaği qapa bi. Laz tersa vake, “Nêbo ke herey kune?” Çokao ke o tene rew şı.

Adırê Sey Momıdı vêrdi bi ra. Durumê xo rınd osenê. Amay ra bi xo. Qesê doxtori gosu de bi, “hona maşala je tur-piya.” Paketê hewla kerdi bi ra hewla xo werdenê. Çever cınıya. Sevkan bi. Sevkan ki werezayê xo bi. Waa Serkan ki dıma kote zere. Waa xo bulki amenê zerre. Seqete biye. Serrê xo xeyle berj bi, hama nêzewjiay bi hona. Vore biye. Bibi hite. Bereket ke soba Sey Momıdı gıme gıme biye, vêsênê. Verê tania soba de hewla xo werdenê Sey Momıdı.

“Xalo, tı xora porteqalê xo ma nêday, qeqenê tene hewla made. Tu şıya Xarpêt ama, hewla xo ra tenê ki made!” vake Dilife.

“Ere Dilê hewla se kena?” vake Sey Momıdı.

“Tu ke se kena, ez ki heni kon,” vake Dilife.

Sey Momıdı hewla xo ra tenê dêve Dilife, tene ki dêve Sevkanı. Sey Momıd birde huiya. “Hee, heee, heeee!” vake huiya.

“Xalo, ça huiya?” persê Dilife.

Dilife hona newe hewla kerdi bi fekê xo, Sey Momıd oncia “heee, heee, heeeeê!” vake derga derg huiya.

“Dilif!” vake Sey Momıdı xori ra.

“Cıko, Xalo?” vake Dilife eve maraқи.

“Dilif hewla wesa?” persa Sey Momıdı.

“Ya, Xalo, hewla zof wesa. Maşala hewla tu ki zof wesa. Tu na koti ra gurete?”; persê Dilife.

“Heee, heee, heee,” vake huiya oncia Sey Momıd.

Sefkan ki huiya.

“Ça huiyne?”; persê Dilife oncia.

“Heeee, heeee, heeee! Dilife hona nêzonene çı weso? Hona hewela ra wes çıye bin esto,” vake Sey Momıdı.

“Qesunê to ra boa ci yena, Xalo,” vake Dilife.

“Qesunê mira ça boa ci yena?” persa Sey Momıd.

Dina çiyê şirini ser saniya pê. Hewla, hemgen, seker, çikolata... şiriniyê malê kutiki... İşte bê i soytimalu dina bêthom u bêthuza.”

“Xalo, tu qafike werda. Aqlê tu endi biyo owe,” vake Dilife pê xo carna xalê xo şıye çê.

Hama Sey Momıd sevda xo ra nêverd. Şi koti, cini perskeredenê. Koti ke ciniya viaye diyenê perskerdenê. Xıdır ra ki perskerdenê. Xıdır mordemê Sey Momıd bi. O ki Khuresız bi. Rew rew şıyenê lewê Xıdırı, pia bira sımıtenê. Sey Momıdı bira mira nas nêkerdenê. Dıma musa cı. Xıdırı musan bira. Qalê ciniu kerdenê, bira ardenê ver, “bısıme!” vatenê Xıdırı. Seym Momıdı ke sımıtenê, tenena biyenê sıst, tenenan ret qesey kerdenê. Cı rê wes amanê bira. Jede musaye bira nêbi, dı sısey ke bısımıtenê biyene sarewes, qesê xo ki ret verdenê ra.

“Ero, Xıdo ma mordemime. Tı honde ciniu nas kena, ça zuye mı rê nêvinena?”

“Apo, tı qe meraq meke, birazayê tu to rê filinta henen bivi-no ke, owe fekê isoni ra carc bo.”

“Ero Xıdo, raşti vana?”

“Ya Apo, ez raşti vanune. Ça thoê tı kaê mao? Tu pilê mawa,” vake Xıdırı.

“Xıdo, yeğenim, bısıme, çı sımena bısıme! Çı wena buye! Anasını satıyım, thoê tey bon a dina. Hata ke weso, wen, sımen, feteliunune. Eke zu nazliye ki bivinine, pai sımeme, pia fetelime.”

Xıdır huiya, vake “Apo xora hondae ke pia sımene, pia fetelinê...?”

Sey Momıd bınê zımelu ra huiya, vake “Kutık, tı ki wazena, qesu fekê mı ra bicerê.”

“Nê Apo, tu teyna nêfetelina... “ vake Xıdırı.

Sey Momıd oncia huiya, ama ke çiye vazo, Xıdır kot wrtê qeşi vake, “Apo thoê lewino?”

Sey Momıd hem huiya, hem ki serm kerd vaka “Xıdo, tuh nolot şero qesunê tu!”

“Apo, mı qesa xıravine nêvaka. Tu biya adır kota werte. Meste bêro cinike ana çê xo, eke nêlewiyo terknena sona, o waxt qe nêbeno. O waxt wertê sari de beme rışa, Apo. Namê ma esto, aybo!” vake Xıdırı.

Sey Momıdı qılmena bira xo ra sımite, kefê bira zımelunê xo ra kerde pak huiya vake, “nê, Apo qada, tu qe merak meke! Evel Allah...!”

Zonê Sey Momıdı tene bibi gıran. Ey hona ke qesa xo tamam nêkerd bi, Xıdırı kot wertê qesa vake, “evel Allah... Yani evel Allah hona lewino...”

“Ulan Xıdo, tu isoni fina qesu... Tu seytana. Tu seytan ki niya, tu fisa seytaniya,” vake Sey Momıdı.

“Nê Apo, mı hondayake vake, lewino, nêlewino,” vake Xıdıri.

“Ulan oğlım, endi beso, çiko daka de reê perskena, “lewino, nêlewino? Lewino işte. Evel Allah je miniyo, koti sani uza lone keno.”

“Wuy wuy! Apo o çiko? Kot sanê uza lone kena! O sene qu-weta to dera?”

Zonê Sey Momıdı endi bıvi gıran, lewê xo zar zor amenê pêser. “Ero Xıdo, kayê xo mı de kay meke! Tu xeyle hermetu nas kena. Eke mordemeni kena, mı zuye de naskerdenede!”

“Hay hay, Apo,” vake Xıdıri.

Edni sewe xeyle awe şı bi. Sey Momıd lingu seru zar zor mendenê; sengeliyenê ra. Xıdır tene kot bınu çengu hata ca tey şı, Sey Momıdı vake, “Xıdo, mı caverde! Ça ez kokımo ke tu kota binê çengunê mı?”

“Hasa Apo, tu hona xorta,” vake Xıdıri, Sey Momıd teyna caverda raa çêyi ser şı.

“Xıdo, mı mexapnê, xevera tu pinune,” vake Sey Momıdı.

Jede waxt werte nêkot, Xıdıri tel kerd destê xo, numura Sey Momıdı carnê.

“Thırrr, thırrr, thırrr...” raa çorine de “Hallo,” vake Sey Momıdı.

“Apo Sey Momıd, tuya telefon de?” persa Xıdıri.

“Ja, ezo, Apo qada. O komo telefon de?”

“Ezo, Apo, ezo. Xıdo.”

“Xıdo tuya?”

“Ya, ezo Apo.”

“Xıdırê mı, wesa rında?”

“Haq rajı bo! Lewê mino destunê to rao. Apo, qesa xo jede derg nêkon, xevera mına xêre to rê esta. Yımise nawa lewê mı dera, a wazena ke to de qesey kero.”

“Xevera tuya xêre! Mıjdana tu danune tu. Çı wazena danune tu,” vake Sey Momıdı.

“Apo, canê tu wes bo! Oncia roze pia sımeme.”

“Canê to wes bo! Pai sımeme, pia weme ki. To rê qatê kıncu ki çonune.”

“Haq rajı bo, Apo! Daqeye vınde, ez venga Yımise dine,” vake Xıdırı.

Sey Momıdı qula xo kerde pak, zımelê xo taday gosê xo na avıza telefoni ser. Xıdırı ki het bin ra çite nebe fekêxo ser, vengêxo kerd bari vake, “Mave xerdi. Kamo telefon dero?”

“Xêrbe sılamet. Yımıs tuya?” persa Sey Momıd eve vengê thıkaene.

“Ya, ezo. Ez serm ken. Nêzon ke savajı?” vake Xıdı eve vengê Yımise.

“Çêna api, qe serm meke! zubin ra haskerden ayb niyo; esq ayb niyo, çef ayb niyo,” vake Sey Momıdı.

“Wuy wuy wuyyyy! Hasa hasa, qalê esq u çefi meke! Aybo!” vake Yımise.

“Yımıs, çêna api, ez to ra jede has kenune. Ez to rê bine mev-tun. Haq aê keno ke, rozê morodê ma beno!” vake Sey Momıdı.

“Wuy wuy, aybo, aybo qalê henen meke!” vake Xıdı eve vengê Yımise; vengê xo kerd bi bari.

“Nê, nê ayb niyo,” vake Sey Momıdı.

“Ez serm ken, ez telefon danunê Xıdırı,” vake Yımıse.

“Heya, çena api, cıdı. Tu ke serm kena, cıdı. To rê uğurbo! Hata reyna!”

“Hata reyna.... Nê, nê, endi xatırbe to. Xıdırı ez zor kerdo, ez endi reyna telefon ninune,” vake Yımıse.

“Yımıs, çêna api, heni mavaze, tu eve qesunê xo zerê mı daz-nena. Tu zona ke, ez to ra zof has kenune.”

“Heya, xatır be to,” vake Yımıse. Yımıse çita serê fekêxo este, biye Xıdırı... Vengê xo onçia bi je vireni.

“Apo, sama amey hure?” persa Xıdırı.

“Ya, ya. Hama tene lez kena,” vake Sey Momıdı.

“Thoe nêkena, a dıma bena nerm, tene naz kena,” vake Xıdırı.

“Apo qada, reyna key bême têhet?” persa Sey Momıd.

Sey Momıdı ve Xıdı ra zof defey amey têhet; pia werd, pia sımıt. Sohpetê xo ki jede rınd bi.

Xıdı werte de gegane vengê xo kedernê bari, Yımısê ver qe-sey kerdenê. Nia na tore ra roji, asmi verdi ra, Sey Momıd roze bi nêwes gına cile rê. Hama ey vengê Yımıse qe xo vira nêkerd. Cımê xo aviza telefon de bi. Hama teqa xo çine biye ke telefon kero. Çê de teyna bi. Eke xeyle bi nêwes, teqe ra ke kot, lazê xo Almanya ra ame lewê piyê xo.

“Ero lazê'm, mı rê i telefonê Xıdırı rake bıde mı!”

Lazi numura telefoni carnê debê piyê xo Sey Momıdı. Xıdır vejıya telefon. Vengê Sey Momıdı endi kok ra bıriay bi. Hondaeke veng amenê.

“Xıdırê’m Yımise uza ra?”

Xıdır tene mesefe kerde werte, ğeyal kerd, savaji na api ra?
Ap gıra nêweso.

“Nê, apo, tha niya,” vake.

“So veng a cı de, cı ra çıye vanune,” vake Sey Momıdı.

Xıdırı çite onte feke xo ser, oncia vengê xo kerd bari; bi
Yemose. “Mave xerdi, lazê Api. Wesa rında?”

Dıyağ ame zerê Sey Momıdı, çımê xo bereqıay, vengê xo bi
zalat vake, “wuy çena api, lazê api to rê bımiro, to rê rowloşı-
yo, to rê qurvan bo, to rê bımiro!” Sey Momıdı hona qesa xo
nêqedana berva, aviza telefoni ki dest ra gınê ware.

Veng amenê gosunê laji. Veng vengê cinıke nêbi. Veng vegê
Yımise nêbi. Veng vengê Xıdı bi. Laji aviza telefoni gurete xo
dest, “Ulan namusuz, şerefsız, tu ça pê na kokımı kay kena? Nu
hawo merdene dero, ça pê lax kena?”

Xıdı vengê xo nêkerd, telefon qapa kerd.

“Yımise ça telefon qapa kerd?” persa Sey Momıd eve vengê
mılayimi. Hiştiri çımura çarcê cêr biyenê. Lazi şı ki pac hit kero
biaro, dev-riyê piyê xo pak kero. Hona ke lazi pac hit nêkerdi
bi, niard bi, vılê Sey Momıdı tadiaya kaleke, çımı rakerde men-
di. Veng cı ra nêvejiyenê. Endi reyna namê “Yımise” ki fek ra
nevejiye. Lazi eve hurdi destu dest na çımınê piyê xo ser, i qapa
kerdi, fek nave zuvin ra, dilapê çımu eve pacê hit kerd pak, buxu
berva. “Feqiro piyo, mırodê xo nêrest, tey şı. Uğurbo, hurindia
to cenet bo!” vake lazi eve berbıs.

FÏDE: QALÊ DERDU MEKE WAA WAA!

Serrê Fide endi amya bi, pile biye. Maa u pi ki meraq kerdênê, “key zewjina acaba?” vatenê. Jede nêont, axiri xısme de xo vejiya. Waxto viren de çêney dênê naskerdene. Zu çêneke ke serrê xo biamenê, desinde xevere restenê xortunê dormu, xortê bekari şiyenê diar çêneke. Yê Fide ki zu xısım cı rê vejiya. Namê xo ki Hesên bi. Hesên maşala lese ra derg bi, riyê xo sur, çımê xo zengi bi. Kilo xo jede çine bi. Bari bi. Binde pontoli, cor işliga sıpiye kerd bi pay. Sikiyenê ra cı. Estomol de guriay bi; ni kınce ke ser ra bi Estemo de guret bi. Fide desinde pê qayil biye. Zu xısım Heseni ra ave amay bi, hama Fide pê qayil nêbibi. Moa cı ra pers kerd, “çêna’m, pê qayıla?”

Maa ke pers kerd, Hesên ve piyê Fide ki nejdi de bi. İne ra serm kerd, vengê xo nêkerd, hama vile xo sana ra, xondae ke, “heya,” vake.

Hurdi hetu tedarekê xoyo veyvi di. Zımısto qediya, usa-ri veyve guret de. Berbi ospor bi, taê meymani nişt qatire, taê ki eve lingu şı hetê vevıke. Domonê hurdi ki tey şiyenê. Veyve hire roji hire sewi devam kerd. Zu roze hetê veyvıke de dawul u zurna cınıte, du roji ki hetê zamay de. Werdene u sımıtene maşala deyra biye. Sorvıke, pilav, xosavi... Raki bile deyra bi. Herkeşi rê ki bes bi; deyra amenê ta. Piyê Heseni wayire mal u mıl k bi; variyetê xo jede bi. Nejdiye 50 tene bızê xo, 80 tene

miyê xo, nejdiye cewres tene ki mangê xo, nalê xo, gukê xo bi. Mal u gayê xo gore ki deyra hegayê xo, merê xo, çayirê xo bi. Veyve, werdene, sımıten hire roji u hire sewi eve çef u esq, eve musik u raks devam kerd. Fide qefeliay bi, ham memnun biye hal u durumê xora, çike esqê waştıyê xo bibi, wastenê ke ey reso, mırodê xo bibo. Hire roji, hire sewi veyve bi. Veyve ra tepia reşt zuvini, Fide ve Heseni ra. Bibi turabe zerê çêyi de. Karê çêyi ae sere bi. Non potene nêvana, qavu şutene nêvana, axure tafiştene nêvana, hini ra owe ardene nêvana, mal u gay şıyaene nêvana pêro Fide sere bi. Kar Fide rê damis nêdenê. Sene kar dest kotenê, desinde qedenenê. Fide kar puf kerdênê, cıtır ke yayi sakilê husk puf kerdênê hêni. Koy biamenê ver, koy puf kerdênê, kerdênê duz Fide. Fide qefeliayene çika nêzonenê. Sondane kar ra amenê çê, lingê mêrdê xo şutenê, sarê xo oznenê şenê Hesênê xo orşiyenê ra. Hesênê Fide ki tu vatenê mêrde nê padisao; tu vatenê Sulatan Süleymano. Hêni xo qert guretenê ke, tu vatenê herbê Viyana ra yeno. Tu vatenê Kara Mustafa Pasao. Eke moralê xo ke biyenê xırave ki, hêrsê xo ra dênê Fide xora. Hêni ke xıravın dênê puru ke, tu vatenê herbê Viyana kerd vindi. Yê Fide ke herbê Viyana ra xevera xo bibiyenê, “Hese, vınde, niade sarê to ki je Kara Musafa Pasay danê puro!” vatenê. Hama xevera Fide Kara Musafa Pasay ra çine biye.

Hama Fide oncia ki padisayê xo ra zof has kerdênê. Cırano, ciniunê dewe vatenê “Fide polata, hem honde kar kena, hem honde şıplağu pê wena, onçia ki, duzırığa.”

“Pasaê mino, dano mı rê ki, yeno hure ki. İson ke has kerd, vile ki nano ro,” vatenê Fide.

Hesen pilê çêyi bi. Hem pilê çêyi bi, hem ki nazliyê çêyi bi. Çê de jede nêmendenê. Fide ra ki bibi serdın. Her roz, her sewe lesa Fide, vengê Fide, helmê Fide, endi bêzar bibi. Şiyenê sayd.

Sayd ra zof has kerdenê. Vore sanenê şenê, qe gos pa nêkuyenê, vore lete kerdenê, qilasnenê ra şiyenê kou, der u derxunu sayd. Qe thol nêamenê. Ya torbê xo pırrê zarancu bi, yaki zu ley-ra malê peskufi phoş de biye. Qırmê xoyo dı-luley vılede bi, cızmê xo, pucê xoyo resini hata gozıka zoni kerdenê berz. Eke sayd ra amenê, cini u cüamerdi pêro tey niadenê. Heseni xo tik guretenê, qırmê xuyo dı-luley versımşerde herme ra restenê hard. Zarancê ke sanay bı cı, vıle ra dardekerdae bi hata mianê bari, hata duzme fısegu amenê. Heseni, pasayê Fide tu vatenê zafer ra yeno. Fide verva pasayê xo şiyenê, dest ra centey, torbê zarancu guretenê. Hama zarancê ke vıle ra dardekerdaye bi, i pa mendenê. Fide cesaret nêkerdenê ki ine cı ra bıcerro. Tufong ki vıle ra mendenê. Qe imkan est bi ke, Fide nejdiyê tufongi bo. Ebe dıpcıge tufongi kuyenê pa dênê hard ra. Qe şaqa xo çine biye. Heseni hona ke niamay bi, Fide soba kerdenê pırrê kolio, fıştenera cı, biyenê gıma gıma soba. Heseni soba ra tene dürü maqat serê niştênê ro, Fide cızmê lıngu, pucê reşini lıngu ra vetenê. Lıngê xo serd ra sur kerdenê. Fide eve dest lıngê suri mıştênê, dıma eve owa serdine şutenê, eve xavliyekerden husk. Heseni dıma gıra gıra biyenê nejdiyê soba.

Heseni nazliyê çêyi bi. Hem ki ustına çêyi bi. Pi cı ra zof has kerdenê. Qedr u qısmetê pi herkeşi zonitenê. Heseni şiyenê kamji daira, çêveri cı rê rakerdaye bi. Qert bi, tik bi, faqat hora teyna sayd ra weşıye nıramıyenê. Ziarat de kot kar. Soferêni kerdenê. Memurê zirati ki memnun bi Heseni ra. Saya Heseni de şiyenê sayd, ko ve ko fetliyenê. Nu kar ki Heseni re teng ama. Hona ke herbê Kıbrısı nêvejiay bi, karê xo, Fide xo caverdê şı Almaya. Wertê na waxti de dı hire domonê Heseni amay bi dina. Domonu ra jede xeberdar nêbi. Gegane kerdenê vıra xo paç kerdenê, honde qesa, zövi domonu ra xebera xo çine biye.

Almanya da ki soferêni kerdenê. Tırı ramitenê. Tıra mozo-
ti. Boa pıxa xo jede biye. Hava xo je kowunê Dersim nêbiye
tabii ke. Hem ki cıtır ke kowunê Dersim de serbest, serfiraz
feteliyenê heni besenêkerdenê bîfeteliyo. Almanayawa naza!
Çıtır ama na dust? Disiplin. Emir emır ser ra amenê. “So
naza, bê tha!” Habire diraksiyon tadenê. Sodır çike ra eve
saata jili ustenê ra, şiyenê kar, sonde qefeliaye amenê çê. Çê
ki çê nêbi, waraçu de zu odıka qıskeke biye. Je torbi ginenê
cıla xo ser. Fida xo lewe de nêbiye ke postalu lingu ra vezo,
pucu vezo, lingu bışuyo. Lastikê xo, pucê xo buxu vetenê je
ciranunê dormi. Dorme de, odunê binu de her mîleti ra ison
bi. Arab ra bize hat İspanyol, Portekiz, Tırk... Herkes amenê
diyane. Herkeşi usule xo ra nono xo photenê, zonê xo ra la-
wiki xo vatenê. Kes qarsê keşi nêbiyenê. Herkes ki qefeliya bi,
son ke bi ginenê cıla xo ser.

Hesen pê hefti feteliyenê, konsatra çênu, ciniu biyenê, hama
oncia ki Fida xo kotenê viri. Teyena Fide nê, koy, malê phes-
kufi, zaranci kotenê viri. Teyna i nê, domonê xo ki koti bi viri.
Piyê xo ki koti bi viri. Hama jede jede serbeştiye koti bi viri.
Je mircika biri, je zaranca koyi serbest nêfeteliyenê Almanya
da. Na serbeştiye koti bi viri. Kerd aqilê xo vake, “ez tha jede
nêvındonune.”

İsonê dormi herediya pıra vake, “tı xo sas kerdo? Herkes rıs-
vet dono ke bêro Almanya, tı Almanya caverdana sona welat.”

“Ez herkes niyo,” vake Heseni. Qararê xo day bi. Kağıtê
daveti veti, bırayê xo davetê Alamanya kerdi, i ardi Almanya,
buxu cêra ra welatê xo. Serbest bi, serfiraz bi. Tene miktarê pe-
rey ki xo de ard bi, durumê xo rınd bi. Bırayê xo ki kerd bi kar,
ine ki Hesene bırayê xo nêsıkitenê. Eke pere cı rê lozim biyenê,
desinde cı rê rusnenê.

Hesen amay bi lewê Fida xo, hama jede lewê de nêvînetenê. Sayd de bi, kou de bi. Gegane zaranci, hawr ra mirciki nenê pa. Hes ke rast amenê hes ki nenê pa. Eke zaraci pa nenenê, malê pheskufi nenê pa. Piyê xo naê ra jede qariyenê. “Lazê m’, ma Evladê Kerbelayme. Malê pheskufi panaene gunawa. Ma rê nina, xıravo. Heni meke! Ni bızê kowu melekê hardê dewreşiyê. Qe keşi rê zararê xo çino. Ko de cerenê, serbest, serfiraz fetelinê. Zararê xo keşi nêreseno,” vake piyê Heseni.

“Ya, wad boke, ez endi reyna malê pheskufi pa menine!” vake Heseni.

Na werte de xeyle waxt vierd ra, piyê Heseni bi nêwes. Mijia xo nêamenê. Suka Dersimi Mamikiye de doxtori çine bi. Nêwesxane qızkek bi. Ça bîbo ke? Hona newe 38’ti ra xeleşiyô, isonê xo Tirk nêbi, suni nêbi, fanatik İslam nêbi. Ça bîbo ke doxtor? Ça bîbo ke nêwesxane? İkkidari dost nêdiyenê, dısmen diyenê qulê na hardu. Çokawo Heseni saydê xo caverda piyê xo guret berd Xarpêt. Desinde guretbe amaliyat. Amaliyatê pi jede rınd nêvierd ra. Çor heşti Xarpêt de mend. Hesen şiyenê amenê. Pery denê hemşira, aye rınd qaytê pi biyenê. Heseni herke firsat di, hemşire dawate kerdenê. Gegane berdenê lokanta, pia werdenê, pia sımîtenê. Werte de zu, dı dubley raqi ki gıra gıra estenê doym. Heseni maşala raki sımîtenê. Hemşira dublê dıyine de biyenê sarewes. Keyfê hurdiminê ki zof rınd bi. Dormê xo ra ar kerdenê, hama teyna biye. Teynayêni niamenê ontene. Aye ki wastenê ke sarê xo, şenê zu çüamerdi sano. Haqa aye bi ki. Hama yê Heseni? Yê Heseni Fida xo biye, hama çimê xo mird nêbiyenê. Wastenê ke na mesela asqi de ki serbest bifeteliyo, cıtır ke kowo de feteliyenê hêni. Hesenê Fide endi bi Hesenê Kıymete. Kıymete Malatya ra biye, Xarpê de hemşireyeni kerdenê. Domoni cıra nêbiyenê, merdi caverday bi. Teyna biye. Ar mar, ison gavarê owe besenekeno hata peyniye pê bi-

gero; owe gavar mavar nasnêkena, rıznena erzena. Esq ki niaro. Kıymeta fıqariye ki hata koti pê şialindia xo bıgero? Gegane qariyenê xo-xo de. "Namus? Namus mendo vijdanê şialendi. Sıstkerê bena oruspiye. Çıpkerê bena arsize, bena xıravın. Bıvısnê bena zugurt, bena bom. Axırî? Se bıkero Fide? Tuh naleti şero tu şialendi!" vatenê Kıymete xo-xo de.

Endi şialendi malendi nêmend bi werte Heseni u Kıymete de. Bibi zu gan. Hurdemena tı vatenê eve zu şialendi gireday bi, hêni ke puleşiyenê zubini ra.

Fide feqire bêxever u bêguman biye na puleşiyena Heseni u Kıymete ra. A wertê domonûê xo de biye; kar u gurê xo de biye.

Piyê Heseni endi bibi wes, taburcu bıbi amay bi çê. Çê de hal u keyfê xo hurindi bi. Hama yê Fide hurindi de nêbi. Çıke Heseni oncia şiyenê Xarpêt heştu ra nêamenê çê. Sayd ra bile koti bi düri. Sık kowt zerê Fide. "Nu çiye normal niyo. Daqa de rey vaydino sono Xarpêt, heştu ra nino çê. Wertê na kari de çiye esto," vatenê Fide.

Fide eve na derd u khul binê qulukê xo de, wertê domonunê xo de, kar u gurê xo de biye. Derdê xo ontenê zerê xo. Gegane ki damiş nêdenê, bervenê. Bervis ki kar nêkerdenê. "Na nia nina ontene," vatenê.

Domonê Fide fam nêkerdenê ke Fide ça berverna. Domoni hona domoni bi. Aqılê xo kar u gurê şialendi nêşiyenê.

Asmi vierdi ra, seri vierdi ra, Heseni sevda xuya Xarpêti ca nêverdê. "Na nia nina ontene," vatenê Fide xo-xo de. Fide cêrê mêrdê xo ra vake, "Ya ez, ya orispiya Xarpêti? Ez tho koleo. Ez néamune ke, tha koleyeni bıkerinê. Ya ez, ya a?" vake Fide.

Fide hona qesa ho tam nêqedenay bi, Heseni meredi dê puru. Bê ke tu çı werdo! Lesa Fide kerde khır khewiye. Fide qa-

riye, qavi qazaği kerdî têwerte çê caverda şiyê çê piyê xo. “Hem mı thoe ver de say nêkeno, hem ki sero dano mire. Eke oruspiya teveri ra has keno, va şero lewe aye,” vake Fide. Domonê xo ki bervenê. Pê pêsa moa xo guret bi, dorme ra çerx denê. Î ki moa xo de bervenê. “Na nina ontene,” vake Fide.

“Dayê, ma caverdana kata sona? Yê herkeşi moa xo esta, hama yê ma..? Dayê, ma teyan ca meverde!” vake Sultane.

Fide cêrê ra, Sultane de niada, bervê hama vengê xo nêkerd. Nêzona ke sa vazoz. Cêrê ra şiyê. Xo dıma nia nêda. Eke niadenê, besenêkerdenê bışiyenê.

Sultane maa xo dıma bervê, hata ke mo xo biye vindi.

Fide domonê xoyo hurdi çê de caverday şiyê... Şiyê çê piyê xo. Xori herediay bi.

Piyê Heseni Heseni ra jede herediya, “tu na cinike ra çı wazena? Eke has nêkena caverde! Ça cı rê haqaret kena? Ça dana puro? Ciniya, cokao xo ra alcağ vinena? Zorê tu şiyoz cı dana puro. Xo vira meke, to ra berz ki Haq esto...” vake pi.

“Ohhh! Esto esto, mı rê çı...” vake Heseni.

“Henî mavaze! Xo ra gırs cı çarç meke!” vake pi.

Hesen qariya. Herkeşi ra qariya. “Ciniye herediya, pi herediyo... Ez naza vınderine çı?” vake. İkamatağahê xoyo Almanya hona nêrijiay bi. Bileta xo gurete şı Almanya.

Heşti, asmi vierdi ra Fide nêamê. Hesen ki çê de nêbi; o Almanaya de bi...

Dêke ve khaliki ra qaytê domonu biyenê.

“Nu nia nêbeno. So dıma, bize biya!” vake dêka domonu.

Khalikê domonu ust ra, veyva xo Fide dıma şı dewa Fide. Domoni ki dıma berbenê vatenê, “Bau ma ki tey berê lewê moa ma! Ma nêvazeme ke teyna vınderime!”

“Bau qada, meverbe, ez son moa sîma sîme rê pêser anune,” vake khalikê domonu Sey Silemani.

Domonu çef kerd, bi sa, şî destê khalikê xo paç kerd, amey lewê dêka xo Besima de nişti ro. Dêke ki tornunê xo re saniki, mertali qesey kerdenê. “Daka kokîme ma re zu sanîka rindeke qeseyke!”

Hay hay vake daka kokîme. Cire na sanîka “Bîze ve Vergî ra” qesey kerde: Dina heyvanu de bîzê bena. Namê na bîze Bîza Îştîriya Thuze biye. Yê na bîze dî bîzekê xo bi. Bîzekê xo ki jêde rîndek bi. Belekî bi. Heme hevanu cî ra haskerdenê, hem ki domonu. Namê zuye Kole biye, namê aya bine ki Kheze biye. Hurdemena waau ki zubîni ra jêde has kerdenê. Moa, Bîza Îştîriya Thuze ki bîzekunê xo ra jêde has kerdenê.

Endi serd bi. Hona vore nêvoray bi, hama serd bi. Verg u ve-sanu ko ve ko feteliyenê thoe fek nêkotenê. Vergî gegane amenê diare gore, mali de niadenê hama Bîza Îştîriya Thuze ra tersenê. Gegane ki kutike dewe lawenê... Kutuku ra ki tersenê vergî... Rozê vergê vêsani niada ke Bîza Îştîriya Thuze biye tever şîye. Bîzekê xo, Kole ve Kheze ra teyna bi zerre de.

“Kola mî! Kheza mî! Mî rê çêver rakerê, mî çê de thoe xo vira kerd...” vake vergê vêsani. Vergî vengê xo tene kerd bi bari.

“Hala hala, na dake hona şîye tever. Na ça oncia desîn-de pêser amê? Nu veng thoe nêşero vengê dake,” vake bîzeka Kheze.

“Waa Kheze, ma zövi kam beno? Vengê xo tene tamasewo, hama daka. Tever serdo, belkia serd gureto dake, vengê xo koto,” vake Kole.

“Thoe iman nêkon, hama waa tu zonena. Eke kena ra, rake!” vake Kheze.

“Kenime ra, eke dake nêbiye, çêver oncia keme qapa,” vake Kole.

“Ya, rake!”, vake Kheze.

Kole çêver kerd ra, vergi qe firsat Kole nêda, desinde xo est zerrê axure. Kole xo ver da ke, vergi tever kero, hama nafila. Vergi pê girtika Kole guret, Kole desinde xeneqite... Kheze sas bibi. Nêzona ke şe bikero. Îştiryê xo fişt ra vergê vêsani, hama îştiryê Kheze gıskek bi, turu nêşi... Vergi Kole caverdê, pê girtika Kheze guret...”

“Daye ma terseme,” vake Sultana Dêka xo ra.

Dêke tornê xo kerdi vira ra xo, “metersê!” vake. “Eke tersenê endi qesey nêkon.”

“Nê, qeseyke! Se bi Kole ve Kheze ra?” persê Sultane.

“Vergi ke bi vêsan benê adiro sur, nisenê isoni ra,” vake Dêke.

“Daye, vergi isoni ki vênê?”

“Ya, eke bi vêsan, isoni ki vênê. Kenê pirtley, zu pirtle pey de nêverdanê,” vake Dêke.

“Ma peyniye de se bi?”

“Vergu vêsan hem Kole, hem ki Kheze weno. Moa yena çê ke, domonê xo çê de niye. Zu thukê vergi pey de mendo. Moa, bıza Îştiriya Thuze berverna. Bena mirozin. Xo-xo de fikirina, “ez hêfê xo çitir na vergu vêsani ra bicerine?”

Bıza Îştiriya Thuze sona îştiriunê xo kena kemere ra herke şî kena thuz. Rund kena phiz. “Ez gereke hêfê çênunê xo na vergu vêsani ra bicerine!”

Bıza Îştiriya Thuze bırr ve bırrı, ko ve ko fetelina. Ge berbena, ge hêrs bena nêvîndena fetelina. Zu kase de rastê zubini benê.

“Oh waa Bize, xo ra mı ki tu feteliyenê. Tu xêr ama!” vake Vergu Vêsanî

“Ça xêra, çiko? Ça mı fetelina?” persa Bıza İştiriya Thuze.

“Bine vêsan. Mı bızekê tuyê qızqkeki werdi...”

“Niyetê tu çiko? Ez vaji, tu hona mird nêbiya.”

“Ya, ez hona mird nêbiyo. Wazon ke tu bıwerine,” vake vergu vêsanî.

Sultene ve domonu ra herke şî bi nejdiyê Dêka xo.

“Metersê!” vake Dêke.

“Se bi? Vergi se kerd...?” persê Sultane.

“Bıza İştiriya Thuze vake, ‘Bıra Verg, ez zonon tu vêsana. Na lesa mı to rê halalbo, wesbo! Hama, ez jede mirozuno. Canê xo ra ki vêrdeo. Endi nêwazon ke na dina de weşiya xo bıramine.’

“Ça se bi? Ça mirozına?” persa Vergu Vêsanî.

“Dı çênê minê delali, rindeki bi boka verg u heşî. Nêzon kamji cinewari werdi?”

Vergu Vêsan tene huiya, hama vengê xo nêkerd.

“Zu rıca mı to ra esta. Mı xo ra na dina ra destê xo onto. Mı buye! Gostê mı to rê halal u wesbo! Ham zu rıca mı to ra esta.”

“Çıka a rıca to?”

“Mı çênê xoyo dilali kerdi vindi. Mirozuno. Hona a dina nêşine, wazon ke reye bıhuiyune.”

“Ma ez tu çitır biarine wayıs?” persa Vergu Vêsan.

“Na kas ra reye dı reye xo gırdır keme, tene bıhuiyime.”

“Beno,” vake Vergu Vêsanî.

“Virende tu xo gırdırke!” vake Bıza İştiriya Thuze.

“Zu, dı, hire...” vake Vergu Vêsani.

“Hade, xo gırndır ke, bê! Ez cêr tu pinune,” vake Bıza İştiriya Thuze.

Vergu Vêsani xo cor de gındır kerd, bıza xo cêr kerd hazır.

“Se bi?” persê Sultane.

“Vergu Vêsan rest cêr, nêrest, Bıza İştiriya Thuze iştiriyê xoyê thuji saya viere Vergu Vêsani ra, viere kerd letey. Bızekê Bıza İştiriya Thuze hona wes bi, vejıay tever... Desinde xo est vıra moa xo... Moa qırrrêê! Hem ki derga derg qırrêê. Bıza İştiriya Thuze bızekê xo kerdi vıra xo, phaç kerdi, lişti... Bıza İştiriya Thuze ve çenunê xora, Kole ve Kheze ra reşti miradê xo, Vergu Vêsan ki gever bi, şı...” vake Dêke.

Sultane ve waa u bırawu ra bi sa ke, bızeki reşti moa xo.

“Dakıla kokıme, ma ki reseme moa xo?” persê Sultane.

“Ya çêna,” vake Dêke, Sultane kerdê vıra xo.

Khalikê domonu Sey Sıleman reşt bi dewa Fide. Piyê Fide desinde verva cı şı, khelê xo zubini ra bırna, hal u xatırê zubini persay amay çê de nişti ro. Fide ki çê de biye. Riyê xo vıstrê xo Sey Sılemani ra guretenê. Fide destê vısterê xo Sey Sılamani phaç kerde şıye bonê çêyi. Non u owa xo ke werd u sımıti, dıma ama mesla xo ser Sey Sıleman. Piyê Fide qe verva Sey Sılemani nêvejiya. O tastıq kerd, vatane ey ser ra qeseê nêvat. Piyê Fide veng a Fide da, Fide ame reyna destê vısterê xo phaç kerd hire gami pêser şıyê verva vısterê xo vile na ru pay ra vınete.

“Ere qılâm, ma vayirê dost u dısemenime. Sar ma ra xırave vano. Domenê tuyê hurdi estê. Î çê de teyna rê. İne sey meverde. Her roz persenê, ‘Moa ma kotiya, ça nina lewê ma? İne werte de sey meverde!’”

Sey Silemani qesê xo hona nêqedenay bi, bervê Fide. Domonê xo amay viri. Sulatana xo amê viri. Sultana xo serru ra tene domonunê binu ra pile biye. "Haqa sukur ke, Sultana mı esta. Çimê aye dononunê hurdiu serreo," vake Fide xo-xo de.

"Ez çıtır bieri? Mı seyike mërde nêkerdo, dısemen xo rê pêda kerdo. Wertê adırı dero. Her roz mı kuino. Ez esto çino, ey rê gore ferq çino. Mı xo rê layıq nêbineno. Ez bierine ki, oncia wurtê vıreno. Ça bierinê vayirê derdu bine?"

"Ma domonê to? İne kami rê caverdana? Bê çen'a'm, bê! Ez kefilê tuyo! O nafa silê çarc nêkeno. Hora na linge de tha niyo. O ki hêrsê xo ra ramo şıyo... Kata şıyo ma ra ki nêvato. Ez gu-man konune ke, şıyo Almanya," vake Sey Silemani.

Eke qalê domonu kerdenê Fide bervenê. Sey Silemani ke qalê domonu kerd, Fide bervê. Bervê, çêver ra biye tever.

"Sey Sileman, hurmetê mı to rê esto, hama Fide nıka hazır niya. Tı so, ez ae iqna konune, anune," vake piyê Fide.

"Eke mıde biero tenene rend beno," vake Sey Silemani. Hama jede ki zor nêkerd, terkit ame çê Sey Sileman.

Usar bi, her ca khewe kerdenê. Tu vatenê şinatkar Monet her ca eve fircê xo dar u ber xemelno. Her ca khewe bi. Gılê kounê berzu bile khewe kerdenê. Werte khewi vilikê suri, çiçeğê bele-kini, sur, sıpe, ceqer têwerte de bi. Teyna reng ine nê, boa ine ki biye. Boyê na gul u sosunu pırnukunê isoni de şıyenê war. Zerrê isoni, sabrê isoni kerdenê ret. Zerrê isoni de derd u qul bibiyenê, o kerdenê wes... Ronê zerrê isoni bi, ilazê zerrê isoni bi na gul u sosini, na khewe, na dar u ber, na xusa xusa owe. Krem ra, lavante ra, ilazê pıxerini ra qe luzum çine bi. Herçi gılê na kou de wertê na khewi de bi. Sey Silemani hete ra ontenê pırnıkunê xo na boa gul u sosunu. Hona çê nêreşti bi ke veng

hesna. Vengê berviş bi. Bervis heni sıra ra bervis nêbi. Zerrê isoni kerdenê letey. Sey Silemani khewe, boyê xo vira kerde. Veng u bervis kot werte, boe dariye we, khewe bi vindi verê cimunê Sey Silemani ra. A boa zeri bile bibi tever.

“Sultane...! ... berda...” veng amenê gosunê Khekili.

“Sultana? Kami berda? Hona qıza? Berda?... Kami berda?” vake xo-xo de Khekili.

Usar bi. Çıtır ke dar u ber bibi khewe, çiçegi bibi surela, owa çemi ki bibi deyra u derya, Çhemê Munzuri pırr amenê. Bımbareke de kerkele heneni bi ke, dar u ber bile fiştenê xo ver berdenê. Qe afê xo çine bi.

“Sultane... owe Sultane berda...”

Dina Sey Silamani ser biye tari. Nêzona ke se bıkeri. Reye dormê xo de niada, dina gewiye, dina sosine cı rê tari amê. Owa Munzuri de niada hirê xo şî, gına hard rê...

Bêteqe bi. Rest çê ke, heylemo. Domoni, isonê dewe biyo top pêre pia. Tornu dormê khalikê xo guret, zeleşiyay qoru ra eve bervis vake, “Bao, moa ma kuya? Tu şîya ke moa ma biarê. Moa ma kuya? Sultane ki çina. Aye ki ma caverdayme.” Hetera ki bervenê domoni. Sey Sileman teqe ra kot bi. Tornê xo phaç kerdi bêveng. Cıra thoe ki nêvake. Nêzona ke sene çüav cıdo. Mahçup bi verva tornunê xo.

Sey Sileman tornê xo caverday şî diarê Çhemê Munzuri. Owe diye gına vare... Coki niamey ver. “Bımbareke, tı zövi kes nêdi a sea mı mıra gurete berde? Honde zulumkari estê, çimê tu a birnê?” vake Sey Silemani eve keleberbi.

Bênon, bêowe sodır ra hata son ververê owe de şiyenê amenê Sey Sileman. Porê xo, herdisa xo bibi derg kot bi têwerte. Nêvînetenê hurindia xo de, ververê owa Munzuri de şiyenê,

hata ke farmasız biyenê. Bêfir bi, famasız bibi. Sey Silemani gına ware je torbi. Aqıl sare ra şî. Nêzona ke se bikero.

Dormê Çheme Munzuri pîrrê ison bi. Xorti pêre ververê çhemi de amenê nat, şiyenê dot. Cendeğê Sultana feqire feteliyenê. Thoe caye ki nêoseni. Owe heni şiyenê ke, kemer u kuc ver de damiş nêdenê, nê ke Sultana feqira domone.

Owe kerkeliyenê. Xofine biye. Khalikê Sultane, Sey Silemani owe de niada, çimê xo pa mendi. Kot geyal, sayike sere owe de Sultane diye. Coki veri niamay bi, gına ware. Xorti koti bine çengu ard çê. Qe xo de nêbi. Tania zeri, quweta zeri cı ra onciay bi. Kot cile, pa şî.

Xevere desinde reşt bi Fide. Fide solux verê çhemi de gurete. Zirce, çike! Çı fayde! “Xo erzon owe! Çêna mı kotiya? Nazliya mı owe de serde çina. Sultana’mmmmmmmmmm!” vake ke xo berzo owe ciniunê dormi pê guret nêverda.

“Ez eve domonuê xo Fideo. Sultana mına nazliyê çina, ez teyna se bikeri? Wele ve mirê bo! Ax, Sultana’m... Dormê owe de amenê şiyenê. Thoe destabera xo nêamenê. Ponçikê, dest u payê xo bibi hit. Ciniu pê Fide guret vake, “tu endi besenêkena aye pêser biare. Tu biya linci, serd cena...”

“Wuy! Xıravo, xıravo! Heni mavazê, fekê sîma beno cowut! Çêna mı wertê owa cemed de bo, ez bine hit, sîma vanê, ‘serd cena’ Haqî ra bitersê! Ça nia vanê?”

Fide xo destê ciniu ra xelesna, xo est owe. Ciniyê dewe desinde reşt be cı, pê linge gurete onte tever. Bibi linci.

Fide bolmıs bibi. Ciniyê dewe thae ca poşt kerde, thae ca koti bine cengu arde çê. Kerde cile. Xo de nêbiyê Fide.

Khalık amay ra bi xo. Sodır çika ra ust ra şî fekê çhemi. Ververê çhemi ra owa dîma şiyenê. Usar bi. Hem dar u ber khe-

we bi, hem ki tij biye. Germ bi, germê xo şirin bi. Zu Gulane biye. Maliumu domonê mektevi vet bi tever. Zu Gulane Tırkiya de tomete biye. Malimu cı ra “Kır Gezisi” vatenê. Tırkiya de yê 1. Gulane jê Şikago tradidsiyonê xo çino.

Sey Silemani sayıke wertê owe de elmas kerdo vindi, heni motê owe biyene, heni wertê owe saye kerdenê.

Malim bi nejdiye Sey Silemani vake, “Amca xayırdır, nedir ne arıyorsun?”

Sey Silemani vengê nêkerde. Veng cı ra nêvejiya. Berba. Televê mektevi bi nejdiyê malimi vake, “Ögretmenim, Sultani su götürmüş. Onun için ağlıyor.”

Malim vengê xo nêkerd. Domunu ra vake, “Suya yaklaşımdan suya bakın bir şeyler fark ederseniz, haber verin!”

Maylimê mektevi televu ra musa, Sultana çıtır gına owe. Sultanê ve dononunê dewe şı bi fekê çemi ke kolio top kerê. Tij biye, gem bi. Her ca roşt bi. Hava cenete biyê. Teyna hava nê, dorme ki cenet bi. Dar ber jil day bi, gewe kerdenê. Domonu wertê xo de hem kay kerdenê, hem ki koliyê xo kerdenê top. Keyfê xo hurind de bi. Domonu herkeş angorê xo koli kerdi bi top. Koliyê xo kerd bi top, koti raa hete çêyi ser amey. Wertê domonu ra Umuti koliyê xo nay ro, wost hete owe ser şı. Wertê owe de koliyê rındeki bi. Umut wertê domonu de en qızê xo bi. “Umut, kata sona? Owe mekuye! Owe jede ra, kerkeleo, tu bena. Owe mekuye!” vake Sultane.

Umut nêvînet, vost hetê owe ser şı. Sultenê koliyê xo nay ro dıma woste. Sultanê Umut ra zof has kerdenê. Umut poncikê xo semernay we, kot owe. Hona ke koli nêreşt bi, Sultanê pê bojiyê Umuti guret, Umut kasê teveri kerd. Buxu hete koli ser gama este, lınga xo kemer ra tereşıye ra, gınê owe re. Xebetıye ke xo

rast kero, owe nêverda. Owe tenena quwetine biye. Sultane xeyle est xo ver, owe kerkele biye, fisat Sultanê nêda. Fişte xo ver berde. Ge kotenê binê owe, ge vejiiyênê ser. Domoni tersay. Tersu ra bibi xusk u khol. Tersu ra bervisê xo bile niamenê. Umut motê owe bibi mend bi. Domonê nêşikiya ke se bıkerê. Ververê owa ra ke xeyle ca şî, Sultane binê owe de biye vindi, domoni ki bêçare onciay amay çê.

Sey Sileman nêvînet ververê owe de eve gamunê qızkeku ave şiyenê.

Domonê mektevi teseliya xo ke kote, pêser cêray ra şî “Kır gezisi”.

Yê Fide tania ke zerre de biye a ki şîye. Fide virene, Fida esq u çefi şî bi, dıma Fida dara puce mend bi. Zerrê xo thol bi. Bibi tholika thole.

Yê Heseni xevera xo dina ra çine biye. O Almanaya de bi. Telefonê xo ki çinebi. Keş xevere ki cı rê nê rusnê.

Sey Sileman sodır çika ra ustenê ra şiyenê fekê çemi, son de tari de amenê çê. Heftu ra nia usul ra dormê çemi de ama şî. Çemê Munzuri thoe niame ramaniye. Gegane ki hêrs biyenê, “Ey Munzur Bava, yê to honde kırameta tu esta. Tu Linge este koti, uza binê lungunê to de biye owe... Kırameta xo bımusnê quli. Nika kırameta xo mamusne, torna mı teslimê mike!” vake Sey Silemani xo-xo de.

Ey oncia yaxê çemi ra nêverda. Xevere şî bi herca. Dorme de herkeşi heşiy bi pê. İsonê dormi Sultanê xovira nêkerd bi, ine ki owa Munzuri de niadenê.

Herdiseve por ra kot bi têwerte yê Sey Silemani. Non gula ra nêşiyenê. Gegane ke fermasız mendenê, dılapa owe çemi kuyeni riyê xo ra, lewê xo kerdenê hit, oncia ververê owa ra şiyenê. Perisan osenê.

“Nu nia nêbeno, ez gereke xevere birusnine pi rê!” vake Sey Silemani.

Tayine ki vatenê, “Sey Sileman xevere pi mêde!...”

Hama oncia ki veverê çemi ra nêvîşiyenê. Çhem de kot bi reqabet tu vatenê.

Fide ververê çemi de nêamenê, nêşiyenê, cor tap de kemere ser de niştenê ru çimê xo owe de şiyenê hata ke hirê xo siyenê, farmasız biyenê ginenê ware. Endi kemere sere bibi kemere. Ne khaliki, ne dêke, ne ki Fide teseliya xo guret bi. Çemi ki xevera de xêre ine nêdenê. Hama peyniye de xêvere amê.

Projê Barajê Kebani porjeyê de girse bi. Hona îşiatê xo nêqediy bi. Xeyle mordemi tey guriyenê. Dersim ra ki xeyle mordemi tey guriyenê. Werte ra heftey verdi bi ra. Îne xevere guret bi. Eke wertê owe de çênake de rindeke, porederge diye, zona ke torna Sey Silemaniya. Desinde xeverê dêbe Sey Silemani.

Sey Sileman nevinet, solix Keban de guret.

Khaliki lesa torna xo Sultane kerde vira xo... Berva... Dîma bêveng Sultana xo kefen kerde, meytê Sultana ard çê. Der u cîran pêro pia bibi top. Meyit şut bi, poro dergu qeytan sane kerd bi. Moê dest kerd tira, bolmîs biye.

Teseliya herkeş kot bi. Haqa sukîr ki meyt di bi. Eve usilê dina darde we Sultana domana rindeka porederge.

Çewres wet, heşti vierdi ra, asmi vierdi ra, seri vierdi ra... Pi Almanya ra ame. Xevera pi merdena Sultane ra çine biye. Domoni pêro amay bi diarê piyê xo Heseni, dest phaç kerd. Hama Sultane çine biye... Uze ra tepia heşiya pê ke, Sultane owe berda. Trajedi girs bi. Pi nêzona ke se bikero. Verva piyê xo riyê xo deza yê Heseni. Şi destunê piyê xo, bêveng berva.

Sey Sileman qe qeseyê cı ra nêvake. O ki bêveng vînet. Herkes bêveng vînetaye bi.

Fide ki bêveng biye.

Fide ve mêrdi ra tene amay ra xo, domonê xuyo bini bi. Hama durumê nine durumê vîren nêbi, qal u qîrrê Fide ve mêrdi nêvierd ra. Ey vatenê, “Tu neqa, tu domonê xo caverday şiya.” Aye vatenê, “Tu nêqa! Tu ne domonunê xo rê, ne ki mı rê vayir vejîya.”

Sey Silemani endi vengê xo nêkerdenê, qarsê karê cini u cü-amerdi ki nêbiyenê. Eke şiyenê suke, tornunê xo rê sekerê sur ardenê. Musay bi, eve lingu şiyenê suke amanê. Ververê owa çhemi de senik nêame, nêşi. Peya şiyane ra has kerdenê. Kotenê geyal, dina xo vurnenê. Derdê na dina deyra bi, gegane dina vurnayene fena nêbiye. Sey Sileman ki dina xoya geyal de bi.

“Tüüüttt... tüüüttt!”

Sey Sileman birde dina xoya geyale ra ust ra...

“Apo, kata sona bê cinise!” vake soferê minibüse. Naskordoğ bi sofer.

Sey Sileman, “Nê mıqada, to so, ez eve lungu yenune,” vake.

“Nê, bê cinise!” vake soferi.

“Ez nêhesnonune, tu sa vana,” vake Sey Silemani. Dormê xo de rînd nia nêda, hete minibüs ser şî.

Birde “pat” vake, vengo de berz vejîaya. Kamyone biye. Sey Sileman boverê cadi ra şî ke şero nêjdiye minibüse, vêr ra karesörê kamyonê kuyabe lesa Sey Silemani ra. Sey Sileman reê zırca, dîma vengê xo bîraya. Hard de bi. Ramerdaye bi. Soferê minibüse desinde kerd minibüsa xo berd Xarpêt. Jede nêmend, roê xo da. Roê xo şî lewê torna xo Sultane. Roê ciniunê vîrenu

ki roê ey pitenê. Zı ciniaya xo qataire ra gıney bi ware, zuyê ki sureku ra merd bi.

Heseni piyê xo usulê dina ra dard we. Mezela xo pırre ison biye. Dorme ra kam ke heşıya bi pê, amay bi.

Tornê xo sere jede bervay. Çênê xo çine bi. Zu çêna xo biye, a ki rew ra merd bi. Ciniya peyene ve Fide eve veng bervenê.

Ye Heseni ki dina xo kot bi têwerte. Pi ki şî bi, dêsê dina Heseni rijay bi. Domonuê xo rê waxtê xo çine bi. Î letunê jede lewe khalike xo, lewe moa xo Fide de bi. Fide ki buxu xo de nêbiye ke, qaytê domonu bo.

Endi kemera çêyi saniay bi ra. Vızg kot bi wertê. Heseni, mêrdê Fide, biraunê xo ra perey waşt bi... Waşt bi ke, şero Estomol.

Vızg, raqlaşiyaye xo ra teyna wertê Heseni u Fide nêkot bi. Kot bi werte camaatê Tırkiya ki. Bıra verva bıray bi. Tırk verva Kırmanc bi, verva Kurd bi, verva Zazau bi. Rast verva cep bi, cep verva raşt bi. Suni verva Alevi bi. Hermeni u ra, Ezidiu ra, Suriyani u ra, Aleviu, ra qe keş has nêkerdenê. Her roz caê de zu kışiyenê... Kes nêtorenê ke serbest bîfeteliyo. Xortê Tırku, Bozkurtu je vergê vêsanu verdenê isoni dıma; kotenê qawu aylimê isoni kerdenê. Sendika numayiş kerdenê, na xortu verva cı amanê, aylım kerdenê. Zu Gulanê biyenê ison kistenê. Eve têt, eve şerit ison xenekitenê. İsonê hete cepi ki na xortu ra isoni kistenê. Zu ke örgütê ine ra bıriyenê ra, ya kistenê, ya ki her çeşit haqaret kerdenê.

Kenan Evreni, pasayê ordi, vake, “Nu nia nêbono, memleket de huzur, emniyet nêmendo, ma gereke sukıtiye, huzır biame na welati. Ordıyê xo guret pê xo, iktidar guret xo dest.

Heseni vatenê na ortam de belkia en caê rind Estemolo. Şi Estomol, uza Hotelê lazê apê xo de bi mudır. Forsê xo hurind de bi. Dersim de durum jede rind nêbi xorti gureti zerre. Tayê kışt, tayê bin ki işkence de bi.

Yê Heseni imkanê xo bi, lazê xo ard lewê xo. Lazê xo Estomol de jede nêvînet. Hire seri Estomol de mend. Hepısxana de dewa ey ra naskordoğê xo bi, şiyenê diarê ine. Lewê piyê xo de nêwastenê ke vındero. Oncia ciniu dima bi. Ey na usul, na hal ra qe has nêkerdenê. Namê xo Sait bi. Sait amenê o mana ke, verva Haqı jede bario, xızmeta xo kerda, seveta Haqı, seveta raa Haqı xızmeta xo, karê xo ardo hurindi. Olvozu na namê de bin dabe Sait. Vake, “Manuel bo namê to.” Manuel ki hama hama amenê o mana; Haq olvozê tuyo. Sait jede çef kerd, herke şı phondefiya, xo gırs di. Manuel rew rew şiyenê diarê olvozunê xo. İne cı rê dina bina ra qal kerdenê. Manuel xo ra na dina ra memnun nêbi. Olvozu vatenê, “Dina vurneme. Dina xıravıne rızname, dina rın-deke senemê pê. Dina rindeke de nê kes ser de bo, nê kes ki bın de bo. Na dina, kapitalizm taria, hama dina ma roştiya, bereqına. Cenet bile lewe de vız yeno! Wesbo sosyalizm!”

“Hala hala! Na sene dinao ke, ne kes bın dero, ne kes sero? Ne tariya, ne zılomota? Ma eke amey têhet se kenê?” vake Manueli. Tene ke geyal kerd, fikiriya, huiya vake, “Dêma ke yenê têdust. Khaleki ser meredine têhet ra,” vake.

Manueli na qesa “ser u bini” qe aqlê xo ra nêvet. “Çıtır ser u bın çino? Têdusteni...” Huya, şı Karaköy. Pêrtu ra perey tey bi. Verê Kerxaney pırrê ison bi. Qerebaligê isoni verê çağa posawu de fekê xo kerdı bi ra posawu de niadenê. Manueli tu vatenê qabadayiyê Beyoğlıyo. Gurefenda isoni letey kerde, kot zere bonê posawu. Zuya de bariya rindeke urznê ra, “Hayatım, yan gelip yan yatarmısın?”

“Altan, üstten onlarca sikiş yaptım, hama yan sikişi daha yaşamadım. Çık yukarı birde yan deneyeyim, kocacığım,” vake posae.

“Adım ne senin, yakışıklı kocacığım?” persê posae.

“ Adım Kerim, güzelim,” vake Manueli. Namê xoyo raşti nêvake. “Senin adın, küçük prenses?”

Cinike bervê.

“Ne oldu, kötü bir şey mi söyledim?”

“Hayır, hayır. Öylesine...” vake thema qapa kerde posawa rindeke. “Boş ver uzun karmaşık hikayeleri. Aksi taktirde sikişimizi yapamayız,” vake posae.

Manueli virende pête perey verti masa sere nay ru. Posaê pête perey di, biye sa. “Seninle yan yana, aynı seviyede, alta veya üste çıkmadan, eşit sikişmek istiyorum. Bu mümkün mü?” vake Manueli.

“Neden olmasın, kocacığım. Denemek lazım! Deney gösterecektir, kocacığım. Senin gibi bir yakışıklı kocamın olmasını hep hayal ederdim,” vake posae.

“Var işte. Yanındayım işte.”

“Tabii ki,” vake posae.

Posae kincê Manueli veti, cile sere meredna ra. Buxu ki amê ververê Manueli de merediye ra.

Keyle waxt pia bi. Puleşiyay zubini ra, hurdimena pia. Hama teyna tékhaleke de nêmendî, kotenê têtın, têsara. Manueli ser u bın xo vira kerd bi.

“Güzelim, biz yan yana, eşit hizada yapmak istedik, ama hep alta üste girip çıktık,” vake Manueli.

“Hayatım, bu işin receno alta ve üste girip çıkmakta yatar. Yan yana da olduk. Ama hep yan yana durmak, veya hep alta veya üstte olmak sıkıcı olur. Aşkın tabiatına biraz aykırıdır, kocacığım,” vake posae.

“Bu eşit şekide yana yana durmayı kim sana öğretti?” persê posae.

“Öğreten öğretti işte,” vake Manueli.

“Kim söylemişse, yalan söylüyor. Yanyana eşit şikiş yoktur. Bir kere, insanların boyu birbirine eşit değildir... eşit şikiş ne demektir? Yalan!” vake posae.

“Boşver! Yalan malan. Yalan olmayan ne varki?” vake Manueli.

“Memnun kaldın mı?” persê posae.

“Evet, ama hep aynı hizada kalamadık,” vake Manueli.

“Oh ho! Sen am buldun, bu sefer de kıllısını arıyorsun. Oğlum, arkadan veya önden; alttan veya üstten... Ne fark eder. Yan? Yandan ne fark eder. Önemli olan mutlu olman değil mi? Mutlu olman değil mi?” vake posae.

Manueli vengê xo nêkerd, xatirê xo posawa xoya rindeke ra wast, bitever.

“Dêma ke, têdustiye de ki ser u bin esto. Çıka bıwaze ki, iso oncia kuno têbın u têsêr,” vake Manueli.

Hama manuel endi kerd bi xo çım, kerd bi xo sare, “Na düzenê düzena zulumkara, zorbajenia. Cor de je şimşerê demoklesi sarê isoni serewa. Ma gereke na şimşero ke ma serewo bicerime, dısmeni serde warkerime!” vake Manueli.

Xevere reşt bi apê Manueli ke, Manuel sono ko. Paris de bi. Paris ra ust ra ame Estomol.

Ape Manueli taxsiyê venga cı da, nişt cı direkt şı Sariyer. Virende meze, suse Raki vake. Dıma ki bavet bavet mosey vake.

“Manuel, çımunê mı de niada, heni qesey ke!” vake Apê Manueli Hemedi.

Manueli gegane verê xo de, gegane ki çımunê apê xo Hemedi de niadenê vake, “Vaze Apo!”

Hemedi dubla xoya raki fişte hawa vake, “Wesbo!”

“Wesbo!” vake Manueli.

“Weso her çi, heni niyo?”

“Ya, weso!” vake Manueli.

Hemedi dengız de niada vake, “Ma dengız?”

“O ki rındeko,” vake Manueli.

“Ma zövi çı weso?” persa Ap Hemedi.

Posaê amê Manueli viri, hama vengê xo nêkerd.

“Ere oğlum, ez heşıyo pê ke, tu sona ko. Ko de çı esto, oğlum? Kirê mı esto? Niade naza her ca, nat u dotê tu pırrê ciniunê rındekuno. Oğlum, tu hona xorta. Hona verê to de weşıya de derge esta. Tırkiya Dersim niya. Dersim ki Tırkiya niya. Sıma ‘Devrim’ vanê. Devrim, têdusteni, camaatê haqaniye, camaatê qanuni, yê ilmi, sosyalizm, kominiz na isoni rê hire numrey hira yenê. İsonê itay hona teşirê din u iman derê. Xoce, imani savake, u yeno hurindi. Zövi na têdustênia sıma nê... Şerefe! Cheers! Je vais vous prendre a la France,” vake Hemedi.

Manueli rakiye xo kerd xo ser de, vengê xo nêvet. Huiya.

“Gülmeyeceksin, oğlum! Geleceksin! Gidip işlemlerini yapacağım... Geleceksin!”

Manuel oncia huya. Vengê xo nêkerd.

“Gülme oğlum! Romantiz ile reel hayat arasında uçurum vardır. Ben neçe eşitlikten bahsedenleri gördüm... “

Manueli vengê xo nêkerd.

“Kime devrim yapacaksınız? Hacı hocalara mı? İstemiyorlar. Milliyoları buluyor bu kitle. Öldürecekmişiniz hepsini?”

“Gerekirse,” vake Manueli.

“İyi bok yiyorsun,” vake apê Manueli.

Xeyle pia nişt ru, xeyle ke pia sımıt, nişt taxsiyê xo şî hotelê xo.

Hemed jede Estemol de nêvînet. Karê xo bi. Şî Paris. Karê xo da ara. Xeti kerdî top, muamele vıraste ke, Manuel eve davatiya zu şirketi biero Paris.

Xeti tene koti herey.

Manuel ki rew rew xepıxane de şiyenê diarê olvozunê xo. İne vatenê, “İkdidar namlunun ucundadır. Kırıldan şehirlere marş! Kırî tutuştıruracaksın! Kırdan tutuştırduğun alev şehirlere de sıçrayacak.”

Mavenê Manuel u pi ra çine bi. Nêwastenê ke, piyê xo bi-vino. Sistem, rejimê ekseri, rejimê polesu ki nêwastenê. Kin u nefretê xo her ke şî bi gırs, xetunê apê xo ser nêvînet şî “kır” ke khîle pano palaxe pêro bivêsno. “Kır” heni bivêsno ke, khîle “kırî” sewlê xo suku do.

Manueli Estomol caverda. Posaê ki caverdê. Piyê xo ki caverda. Olvozê xo ki caverdayi. Her çî caverda şî ko. Raa İvrayim ra şî ko. Hama iye ke waxt de eve İvrayim ra ko de bi, i nıka suku de bi. Tae ki Avrupa de bi. Hama Manuel suke ra şî ko. Xort bi, gonia ho awune biye, domoru de nêvînetenê. Şî...

Manuel gegane ko ra amenê dewu. Dewızı jede dewleti nêbi.

Hama onciaki, tedarekê isonê koy diyenê. Non, doraq, ron, çike cı rê lozım bi, dewezu ra guretenê. Hama dewij ki tenge de bi. Koti ra çi biarê? Herg çi nêşkiyenê bicerê. Ambargo bi, ambar-go ra besenêkerdenê ke çiyê xo ravernê.

Manuel eke firsat diyenê amenê çê moa xo. A bervenê, jivenê: “Lazê'm bê na sevda ra vaz bê! Ma oncia raa sıma ra some, vatena sıma keme. Herca eskero, herca poleso, sıma rê gunawa. Sıma hona xortiyê. Ça benê sevevê weşıya xo?”

“Dayê, ez niamune ke, na qesu goştinê. Tu ke qalê nianen kenê, ez urzon ra sonune,” vake Manueli.

“Qadayê belayê tu biceri! Meso! Meso, ez tene cemalê tu bivini! Tu kota mı viri. Hawo sono dı seri ke, mı riyê-cemalê to nêdiyo.”

Fide puleşiyê lazê xo Manuel rê, phaç kerd. “Haqa sukır ke, tu ama. Cimê mı raa ra pêrenê, ‘key yeno, key yeno?’ vatenê mı. Axiri peniye de ama. Haqo ve tu sıkır!” vake Fide.

Zımiston bi. Soba gıme gıme biye. Zerê çêyi germ bi. Manuel ve olvozê xo ra postalê xo veti bi, çêka ho ververê çêveri de thik nay biru, tania soba ontenê canê xo.

Fide rew rew şiyenê kiler amenê. Çena xo Elifê nonê tire photenê. Fide şıye dolav ra ronê teze vet ard soba sere vilosna ro. Normal de ronê xo kiler de vilesnê ro, hama ayê wastenê ke lewê lazê xo de vındero. Çokawo ron ard soba serê vilosna ro.

Birde kutuko kerd hewe hewe. Manuel ve olvezê xo ra desinde postalê xo kerdı lenga xo ra, bive çêka xo ra, verê penceri de hazır vıneti. Pencere kerd bi ra. Her waxt besekerdenê xılda teveri de. Manueli domoni, moa xo kerdı binê taxti. Hama Şire binê taxti nêkote. Aye vake, “Sıma ça honde tersenê? Esker niyo. O vengê İsmetio.”

Şire waa Manueli dengê xoya aqılı kerd bi vindi, şizofrene biye. Herçi rew ra sezit kerdenê, fikrê xo ki dobra dobra vatenê. Vake, “Mı nêvake, İsmeto. İsmet, tu xêr ama! Tu ça ama? Ama ke tu ki ma bixelesnê?”

“Heya, Şirê! Ma se bikerine, sîma xo nêxelesnenê, qenê ma sîma bixeleşnime,” vake İsmeti.

“Maşala maşala, kam ke yeno, ma xelesneno. Kes nêvano, ez virende xo bixeleşnine. Maşala, sîma çıqa honde ma ra haskenê!” vake Şire.

İsmet kuzenê Manuel bi. Çiranê Fide bi. Jede Şire de sor nêkot, Manuel di, şî phaç kerd, dima şî vere soba de nişt ro.

Şire huiye, vake, “Vuy, niye ke binê taxt de hona nêvejiye. Se biyo sîma rê? Sîma binê xo de kerdo. Sîma vanê, ‘ma dina xelesneme, binê taxti ra ki nêvejinê. Nu sene qeydwo?”

Muxlutê binê taxti ki vejiya tever. Pêro pia verê soba de bi.

Elife ki nonê tire qedenay bi, şire soji sıkîtenê. Şiniye lod kerd bi, arde soba serê nê ro. Rone teze xora rovleşiya bi. Şirê serê soji bibi sur, puxur cı ra vaydiyenê. Elife du ard sana puru, rono rovleşiya ke cor de sana puru. Xonca serê pac fişt ra, şiniya şirê soji sere nê ro.

“De ronisê! Ça kenê serdın? Bêrê bıwerê ke, sîma ma rê devrim kenê! Sîma rê quwete lozîma,” vake Şire.

“Şirê tu ki bê bıyo! Tu ki kervana ma kuyel!” vake olvozê Manueli.

“Ça ez thoê bomo, wertê sîma kunê?” vake Şire.

“Yanê tu vana, ma bomime?” persa olvozê Manueli.

“Bıra bıra, namê tuyo xêr çiko?” persê Şire.

“Namê mîno xêr Hevi,” vake olvozê Manueli.

“Hevi?”

“O çiko? Yeno sene mana?” persê Şire.

“Umut anlamına geliyor, Abla,” vake olvozê Manueli.

“Ma de hevi çino. Omediya mı esta. Meste bêro i ke amey taxt, omediya ma nê, heviya xo anê meyda. Tirk sonê, Khuri yenê. ‘Umut’ sono, ‘Hevi’ yeno; so-bê sono, here-were yeno. Omediya mı çina werte de. Herkes ve zon u zoganê xo,” vake Şire.

“Ona fazla takılma, o biraz kafayı sıyırılmış,” vake Manueli.

“Heya, Haq zonone ke, xora sîma kafayı sıyırılmamış. Sonê hata son bîr de xo danê we, sonde ke bi, yenê feqîr fîqari ra non kenê top, vanê, ‘Devrim kemê.’ Nonê feqîr-fîqari wenê, eke koti eskeri dest ki, feqîr-fîqarey bînê tomete de verdanê, ‘ajanêni kenê’ vanê,” veke Şire.

“Abla biz, devrimciyiz. Biz milliyetçi değiliz. Dile, entnisiteye, ırka fazla önem vermiyoruz. Biz sınıf mücadelesine önem veriyoruz. Biz kurtuluşun işçi sınıfında olduğunu söylüyoruz,” vake olvozê Manueli.

“Bîra bîra, biz işçi mişçi nime. İşçi glê na kowu de çı fetelino? Zu zonê ma bi, Tîrku ma ra guret. Howo sîma ki vanê, dil mil muhim niyo. Çı mend bîn de? İtiqat? O ki çino sîma de. Sîma piri, muşidi kerdi tever, nîka ki herca aporlo kerdo cı sîma rê lawuku vanê Xocê Tîrku. Dê hade, geçmiş olsun! Ma kerdim tholîka thole. Dê hade, bîxelesnê meyitê ma!” vake Şire. Şire nêvînete vake, “Şefê sîma Umut kotiyo?”

“Abla, bizi ismimizle çağırma! Faşizm olduğu sürece, bizim illegal örgütlenmemiz lazım. Çünkü faşizm bize örgütlenme hakkı, özgürce düşüncelerimizi söylem hakkını tanımıyor. Onun için bizim faşizme karşı kendimizi korumamız lazım,” vake olvozê Manueli.

“Mı Umut pers kerd, ey mı rê sanike qesey kerde. Sultane ke şıye, Umut çım verday bı mı. Hama ez thoe bomo ke, ey dıma şerine? Ko de çı ise mı esto. Thoe ez malê phezkufiyo?” vake Şire.

“Erê waka’m, vake’m, ret vınde! Tu çıka oncia kota sori?” vake Fide.

“Nê Fidê, Fidê, tu nêverdana ma qesey keme?” vake Şire.

Şire huiye, vake, “nonê xo bıwere! Beno serdın! Halal bo!”

Pêrunê pia şirê xoyo soji verde, xatirê xo zubini ra wast bi rast, Manuel ve olvozê xo ra. Fide tariyê sewe de xeyle dıma şıye. Bervenê. “Kam cızonono, reyna key vinonune lazê xo?” vake Fide.

“Fidê, qeytan meverbe! Kuzê owe, raa owe ra şikino,” vake Şire.

Fide qariye vake, “erê hes to ra vonu. Na ki biya pıla ma, filozofa ma.”

“Fidê, ça qesa raste ra qarına?” vake Şire.

“Erê hes! O zonê xo bize binê dımê xofıye! Hes! Qesa rasta tu to de vındero. Qesa raste ma salıx mede! Yê tuyê tu, owe kota binê dımê tu ez vaji, çokwo fekê tu nêvındeno.”

“Fidê, fekê xo pak weke! İyê ke mı dıma feteliay jede bi. Mı nêwast. Dımê xo ke rasani, mı dıma benê deyra. A ha, olvozê Manueli... Namê ey çık bi?... Hevi, Hevi. Ey ki vake, bê şime! Hama mı qewel nêkerd. Ça ez thoe bomo ke, ine dıma şerine? Umut ki ko dero. O ki mı dımawo. Çond reye mı ra vake, ‘be!’ Ez nêşıyo. Ez thoe bomo ke, şerine ko. Ko hurındia malê phezkufiya, hurındia verg u heşi ya. Ma ça şime ko?” vake Şire.

“De nêsona meso! Tha çê de vınde!” vake Fide.

“Ez sas bon, ni xorti ko de se kenê? ‘Devrim vanê.’ Ez vaji, ni xorti suke de, dewe de serbest nêfetelinê, serbest têvirare nêkunê, çokawo sonê ko. Ko de serbeştiyê. Kam ke kami ra has kerd, kuno vırara eyi,” vake Şire.

“To rê çı, kam kuno vıra kami?” vake Fide.

“Nêzon Umut konu vıra kami?” persê Şire.

“O ki kunu vıra to,” vake Fide.

“Tha niyo ke, vıra mı kuyo,” vaka Şire.

Sewe ra xeyle waxt vierd bi ra. Fide şıye tever, tever şer kerd, ip isız biye sewe. Pê boni de niada, pê loda koli de niada... Pê koli de ke niada Sulatana xo amê viri. Bervi. Tevera, pê koli de ki kes çine bi.

Fide keso xam feteliyenê. “Acaba kes dorme de xo dardo we? Poles, özeltim... Kes çine bi.

Manuel ve olvozê xo ra, çheka xo, centê xoyo poşti est be hermê xo bi tever. Fide xeyle dıma şıye. Kutikê verê çêveri kerd hawa hawa. Tu vatenê vano, “Meso!”

Hama şı. Fide ki xeyle dıma şıye. Qılafetê Manueli ve olvoji ra ke tari de bi vindi, cêrê ra amê çê. Kote cılê. Hewnê xo nêame. Kotê ğeyal... eskeri dormê Manueli çor kose çarno, nêşikino xo berzo wertê birri... Uste ra cılê ra, şıye tever, ne kes bi tever de, ne ki vengê tufongo amenê. Dina sukutiye biye. Kutık ame lewe. Kutiki lingê xuya vireni fişti hawa, khuza, sarê xo kerd wertê qorunê Fide.

Fide tene dest kerd sare ra, vake “mı derdê xo gureto, nu ki vano, dest mı ra ke, mı mışte.” Fide kutık caverda, şıye kote ra.

Derdê Fide giran bi. Giraniyê cor de nişt bi hermu ser, hermê amay bi de. Endi mêrdê xo de jede qesey nêkerdenê. “Se keno, bıkerol!” vatenê.

Derdê ayê zöv bi. Sultana xo vira nêşiyenê. Zerrê de heni xas vînetayiye biye. Her roz, her saate, her daqa besenêkerdenê eve na bar, evê na derdi bîfeteliyo. Çokao xo day bi kar u gure. Şiyenê mali, şiyenê hini, qavi qacaği şütenê... Thol nêvînetenê. Sultana xo owe berd bi, a zerrê xo de fetelnenê. Manuelê xo kotenê viri. Xeyle waxt kot werte ke, Manuel thoe nêame. Manuel ve olvozunê xo gegana asme de reye, gegana dı asmi de rey amenê. Hire asmi vierdi ra, Manuel hona nêame. Fide meraq kerd. "Acaba ça?"

Xof kot zerrê Fide. Sondana ke bi, Fide gosê xo nênê sewe tariye ser. Ala thoe kes yeno, yaki nino. Kutiki ke lawenê, desinde vejîyenê tever.

Ses asmi vierdi ra Manuel nêama. Hama hama serre amê serre ser ke, Manuel hona nêame. Fide meraq ra biyenê pirtley.

Fide lazê xoyo qız rusna Mamikiye, ala xevere ra, qeseyê ra. Ne xevere, ne qeseyê heşiya pê lazê Fide. Thaê olvozê ke, ko ra nejdiyê ine ra persa, ine vake, "qe meraq mekerê, ine hurindia xo, lokasiyonê xovurno... Meraq mekerê!"

Zımiston bi. Şixi kiloyê mandalini, kiliyo ki seker guret bi. Jede xo ra besenêkerdenê bıcero. Eskeri tomete kerd bi. Şixi zu ki, tayê pili herinay bi. Manuel ke amay bi cı ra vat bi. Hama xeyle waxt bi ke, nêamay bi Manuel, hama oncia ki ey pili guret bi. Seveta radioni. Şixi pil kerdi bi wertê sekerê çayi.

Fide eve meraq çê de raa lazê xuyo qiji, raa Şixi pitenê. Laz nêame. Kot herey.

Şix de jede purti çine bi. Minibüse ke ame noxta qontrolî, eskerî tek ve tek kimikî kerdi top. Eserkî ra zu kimlikî kerdenê top, iyê bini ki eve çheka xo dormede bi.

"Şehhasan Arslan!"

“Benim,” vake Şixi.

“Eşyaların?” persa eskeri.

Şixi kiloyê mandalini, kiloyê sekeri guret minibüse ra bi te-ver.

“Koy masanın üstüne eşyaları!” vake Eseri.

Esker qomutanê seri bi. Mandaliunu de niada, Şixi purti kaleke de nay ro. Kesa kağıte de niada, “Bu nedir?” vake.

“Şeker, qomutanım,” vake Şixi.

“Öyle mi?” persa qomutani.

Seker toz bi. Qomutani torbê sekeri ters carna, seker verda cadî ser. Pilê ke Şixi guret bi, i ki tey carcê hardi bi.

“Bu beyaz olmayan ve yerde yuvarlanan ne?” persa Qomutani.

Qomutanım, fazla torba elimde taşımıyayım diye, onları da şeker torbasına koydum,” vake Şixi.

Bereket ke pili jede nêbi. Pêro pia heşt teney bi.

“Kime götürüyorsun bu pilleri?” persa Qomutani.

“Qomutanım, dört tane bize, dört tane de komşumuza. Komşumuz yaşlı... Bana...”

“Komşun niye kendisi almıyor da, sana pil aldirtiyor?”

“Komutanım, komşum kendisi yaşlı. Ricada bulundu,” vake Şixi.

“Dağdaki komuşlar mı?” vaka Qomutani eve kenayiye.

“Sen geç kenara bekle!” vaka Qomutani.

Soferê minibüsü Şixi sere vînet bi. Nêtora ke, şero Qomutani ra pers kero.

Xeyle ke vıneti, soferê minibüse şî lewê Qomutani vake, “Qomutanım, müşterimizi bekliyoruz. Müsada buyurursanız, yolumuza devam edelim.”

“Siz devam edebilirsiniz. Gidin!” vake Qomutani.

“Şıxo?” persa soferi.

“O kalacak,” vake Qomutani.

Teseliya soferi kote, gına raa rê.

Şıx uza lewê Qomutani de thik vınetaye bi.

Qomutani tene ke fırsat di ama lewê Şıxi, vake, “Erkek mi-sin?”

Şıxi vengê xo nêkerd.

“Erkeksen ve doğruyu söylersen, seni bırakırım,” vake Qomutani.

“Kime aldın bu pilleri?”

“Qomutanım...”

Şıxi hona qese xo nêqedenay bi, Qomutani vengê Şıxi bı-rana vake, “Oğlum, yalana karnımız tok. Biz her şeyi biliyo-ruz. Komşu momşu hikaye. Sen git o hikayeyi ninene anlat! Git içerde aklın başına gelir!”

Şıx nare jipê eskeri berde suke.

Şıx hona ke makeme nêvet, piyê Şıxi şî lewê Avukati. Avkat kot devre. Mordemi di, Şıx ucuz gırısê xo xelesna. Rısveto ke pi day bi, senek nêbi. Savcı idianame wend, dıma sıra amê hakimi. Hakim vake, “Şehhasan Arslan, Şıxo lakblı şahıs hakkında ile-ri sürülen ‘örgüte yardım ve yataklık’ iddiası ispatlanmamıştır. Görgü tanıkların ifadesine başvurulmuş, Sanık Şıxo Arslan’ın tozşekeri içine konulan pillerin yaşlı olan komuşusuna alındı-

ğına kanaat geterilmiş ve Sanık Şıxo Arslan'nın beraatine kanaat getirilmiştir.”

Şıx verda ra.

Şıx raşt ki pilê radoni seveta muxlutê koy guret bi. Hama muxlutê koy ki hao xeyle waxto ke nêamenê dewe. Pili biardenê ke, i nêresnenê cı.

Fide beratê lazê xo Şıxi ra jede biye sa. Hama zerrê xo de oncia ki ret nêbiye. Zerrê de zu problem bi, zu gire bi. O ki Manuel bi. Meraq kerdenê. “Nu koti mend?” vatenê.

Şıx ke Mamikiyê ra ama, Fide gırısê Şıxi ca nêverda. Pers pers serê persê Fide.

“Dayê çiko, tu honde kuna dıma? Durumê xo rındo. İnê lokasiyonê xo vurno, çokao ninê.”

“Lazê'm lokasiyon çiko? Araze vaze ke, ez ki fam kerine!”

“Hurindia xo vurna,” vake laji.

Fide vengê xo nêkerd. Karê xo de biye. Roji, asmi, seri vêrdi ra. Payız bi. Pelgu rengê xo vurnay bi. Her reng ki tey bi. Khewe senik bi. Taê peligi ki rışıyenê. Yê pelgu ki omrê xo hata peyniye nêbi. Hama Fide biyenê mirozın eke rışıyaena pelgu diyenê. Lazê xo Manuel amenê viri. Hama oncia ki vatenê, “Haq aye nêkero!”

Manuel zövi mıntıqa de bi. Hete Sowayige de bi. Son ke bi eve olvozê xo amenê çê najni Fate. Fate nejdıyê 105 Serre biye. Tertele Hermeniu amenê viri. Tertelê 38 de zewjiaye biye. Cı ra zu pize domon bibi. Aqıhlê xo hona hurindi de bi. Heketi Manuel ine rê qesey kerdenê. Cı ra vatenê, “Domonê ma.” “Mıqadayê canı, sıma hona domoniye, gonia sıma hona heste niya. Sıma hurindia xo de nêvindenê, hama hukumat eve na di-hire çeku ra ware nêgineno,” vatenê najniye.

“Domonunê ma” ki vatenê, “Najini, na mesela çheku nê, ma rê Tertelê Hermeniu, Tertele 38’i qeseyke!” vatenê.

Najiye ki derga derg Tertelê Hermeniu, Tertelê Dersim sere qesey kerdenê. Najniye çıqa ke derg qesey kerdenê, Manuel honde biyenê sa. Najniye qeseykerdena xo çıqa ke derg kerdenê, Manuel ki honde derg lewê torna najniye de mendenê. Namê torna najni Fate İnci biye. İnciye ki maşala inciye biye; tu vatenê inciya Hindistaniya. Heni ri ra tene esmere biye, hama gepê xo je adırê khile vêsenê. Sewle dênê dormê xo. İla ila sewle dênê Manueli. Sewlê aê Manueli mest kerdenê. İnciye ki Manueli re viloşiyenê ro, hama esqê xo tever nêdenê. Zubuni de niadenê, sewele dênê zubini, çımê xo ginenê zubini hama zövi bota nêşiyenê. Bine çeke de bi Manuel. Gegane destê Manueli ginenê destê İnciye, eke İnciyê çay andenê. Tania destê İnciye hata zerrê Manueli şiyenê.

Manuelke çheka ho guretenê biyenê rast, İnciye hata verê çêveri biyenê tever. Manuel ke kotenê dürü, cigera İnciye biyenê letey. Tı vatenê lete zu cıra bırıya Manueli de şiya. “İsala roze ez ki çheka xo con Manueli de son ko, je Che Guevara,” vatenê İnciye.

Eskeri zor kerd. Gızê dewu biyenê. Dewi binê qontrol de bi. İsonê dewe rê ki haqaret, zorbajeni kerdenê.

Fide ki meraq ra merd bi. “Manuel key yeno?” Meraq kerdenê, “Ha ame, ha ame!” vatenê. Gegane ke pernceri sero vıroşiyê tever ra raa Manueli pitenê...

Çêverê İsmeti cınıya. İsmet kuzenê Manuel bi. Lazê apê Manueli bi. Bonê İsmeti çê Fide ra jede düri nêbi.

“Taq, taq, taq.”

İsmeti çef kerd vake, “Zövi kamo? Manuelo!” vake.

Dem deme henen bi ke, waxt waxto henen bi ke, keş keşi rê çever ra nêkerdenê, keşi keşi sere çever ca nêdenê. Herkeşi şiya xo ra xof kerdenê. Şiye isoni cor de je meyit niştenê hermunê isoni ser. İsoni ser hêni biyenê gıran ke, gegane ison teqe ra kotenê.

“Komo?” vake İsmeti.

“Aç kapıyı, biz geldik!”

“Siz kimsiniz?”

“Biz Halkın Kurtuluşcularıyız!”

“Halkın Kurtuluşu mu? Yolunuz açık olsun kardeşim! Biz kendimizi kurtarıyoruz, siz gidin kendinizi kurtarın!” vake İsmeti.

“Gevezelik etme, aç kapıyı dedim!”

“Açmam,” vake İsmeti.

“Aç, yoksa kapıyı kıracağız. Biz İbrahimciyiz. Yoldaşız,” vake vengê xami.

Ters kot zerrê İsmeti. İsmet zona ke, ni havalê İvrayim niyê. Hama savazo? Tersa. Ters kot zerre.

“Taq, taq, taq” Taqa-taqa çever biye.

İsmet tersa. Çıla senê we, bine perda ra dijda niada, qe keşi nas nêkerd. Qılafetê xo xam bi, qe keşi nas nêkerdenê. Telefonê apê xo kerd.

“Aç kapıyı! Açmazsan kırarız kapıyı,” veka vengê xami.

“Tamıyorum sizi. Tanımadığım kişilere neden kapıyı açayım?” vake İsmeti.

“Biz Halkın Kurtuluşu taraftarlarıyız,” vake vengê xami.

“Halkın Kurtuluşu?”

“Evet,” vake vengê xami.

“Halkın Kurtuluşçuları ne zamandan beri dağa çıktı?” persa İsmeti.

“Gevezelik yapma, aç kapıyı! Bizi fazla uğraştırma!” vake vengê xami.

“Gule, Gule, ala a kardi bize biya!” vake İsmeti ciniya xo ra.

“Tew! Eve kardi xo qori keno,” vake Gule.

A daqa veng bıriya. İsmeti ge şiyenê pê çêveri, ge ki şiyenê pê ondoli.

Veng amenê, dürü ra amenê.

Vengê Fide ve çêna ra amenê. Çêna Fide Emele pile biye endi. Hesên, mêrde Fide ki ver de bi. İsmeti cı re tel kerd bi ke, biero. O ki bibi tever. Kardi ki deste biye. Hama zil u zurna sarewes bi. Jede simit bi.

İsonê xamu ke Hesên di, i hetê Heseni ser şî. Çokao vengê xam verê çêverê İsmeti ra tene bibi dür.

Hesên Tırki qesey kerd. “Efendimmm, birrr soruuun mu var? Nee istiyorsuuunuzzzz?”

“At o bıçağê yere! At onu, alır onu senin pislik yerine sokarım,” vake vengê xamu ra zu.

“Pislik adam... pislikkkk konuşur,” vake Heseni. Gileji ki fek ra çarc biyenê.

Vengê xamu ra zu zeleqiye destê Heseni ra...

“Bırakkk uulllaaan elimiiii!” vake Heseni.

“At bıçağı yere, yoksa kafana boşaltırım,” vake vengê xamu ra zu. Lese ra kılmek bi, hama quwetın bi.

Hesên sarewes bi, tene destê xo, fekê xo xav bi, hama xo mü-dafa kerdênê...

“Çek o silahını! Sen o silahı kime tutuyorsun?” vake Emele.
Piyê xo destê vengê xamu ra vet.

Fide ki lewe de biye.

“Qardaş, qardaş! Etmeyin! Eylemeyin! Sizin de çocuğunuz var. Siz de evlat sahibisiniz. Bizden ne istiyorsunuz? Kızıma karışmayın!” vake Fide.

“Kızına sahip çıkmak istiyorsan, onu al içeri git! Kadının yeri evin içidir,” vake vengê xamu ra zu herdisini.

“Oğlum, hangi çağda yaşıyoruz? Kız erkek ne fark eder?” vake Fide.

“Sus koca karı! Al git onu eve! Yoksa gebertirim,” vake vengê xam u herdisini.

“Sen susssss ulan! Puşşştluukkkk etmeee!” vake Heseni.

Vengê xami eve qabza davacı dèbê qafıka Heseni re. Sarê Heseni bi germ, wertê pori ra dılapa dılapa günê işliga Heseni ser... Tari bi, keşi reng nêdiyenê. Goni biye.

“Wuy! Ödürdüler babamı!” vake Emele eve vengê berz.

İsmet zere de bi, tersu ra zere ra tever nêvejiya...

Cirianu ki çilê xo sanay bi we, bine perda de pencere ra niadenê. Goni domoru de bîbi jia. Nêzonenê ke se bikerê? Tabi ki tersenê. Ters normal bi, hem ki nêbi. Normal bi, çike dı seri ra ave çêneka de rindeke wesa-wes kerd bi mezele. “Özel Tim” vatenê cı ra, kes nêtorenê ke cı ra çiyê vazoz.

Ciranu ra tayine çıla xo fişta ra cı. İsmet ki dıma çıla xo fişta cı. Xo sas kerd bi. Ge fiştene ra cı, ge sanenê we... İsmeti çêver kerd ra, reye eve vengê berz isonê xami huiyi kerdi...

Birde ters kot zerrê isonê xami ki.

“Bırak gidelim bu serserileri!” vake vengê xamu ra zu.

“Ulaaann bana bakııın! Serseriiiilerrrr...”

Endi bibi düri. Heseni hona qesa xo nêqedenay bi, i bibi düri.

“Haq bela xo sima do! Vilê sima binê sima ra kero, sima ka-miyesa!...” vake Fide.

Pêro ki bıbi xêğ. Heseni ki saniyenê ra...

İsmet yavas çêver kerd ra...

“Ulanın pezevenkkk...! Bizi burda öldürüyorlarrrr, sen evde saklanıyorsunnnn,” vake Heseni. Zon fek de glor bi.

İsmeti vengê xo nêkerd... Hona goni cı nêamey bi. Vengê xami şî bi, hama vengê isonê xami hona gos de bi...

Şirine huiye... “Ça tersay? Sıma vanê, ‘Devrim keme!’ Devrim ke sıma nêwero rınd! Sıma endi nêşikinê ke vayirê çêverê xo vejıye...”

Keşi cuav Şirine nêda. Herkes bêveng onciya şî çê xo.

Manuel endi reyna dewe nêame. Jede waxt ki werte nêkot, dür ra vengê isonê xami nê, vengê taqe-taqe ame.

Ters kot zerrê Fide. Sık zerre de bi, qe retıye cı rê çine biye. “Axx, Manuelê mı! Axx, Manuelê mı!” vake.

Jede waxt werte nêkot, xevere girane cı rê amê. Raşt ki Manuel gınay bı cı. Dı olvoj bi. Eve çeku bi. Olvozê Manueli tap sere vınet, Manuel şî dewe. Non cı rê lozım bi. Çay hazır bı, dı gılmi sımıt, “teslim olun! Etrafınız sarılmıştır... Adaletimize teslim olun!” vake eskeri.

Manuel axure ra vejıya tever, quluk ve quluk, sokak ve so-qak xo est wertê komelê bıri. Eskeri pey ra sana verê qersunu...

Viza viza qersunu biye. Olvozê Manueli ki vengê qersunu heşiya pê, ey xo rew ra eşt bi wertê birri...

Qersuni je torge vorenê. "Eke tha vînderi, bonune boka qersunu," vake Manueli. Se metro... Eke se metro bivojdine... xeleşunune..."

Hama qersuni je torge corde vorenê. "Na se metre de çıtır bivojdine, çıtır torge mı nêcero?"

Çole kınite, xo meredena çole rê... Hama qersuni ginenê darunê birri re, toz u duman kerdenê têwerte.

Eskeri herke şî biyenê nejdî... "Çare çino, ez gereke şerine!" vake Manueli.

"Ya Xızır!" vake vost. Birde ame aql. "Yahu ez komunisto, 'Ya Xızır!' vanune. Hala hala!" Qersuni oncia je torge vorenê dormê Manueli. Eve torê zik-zak ramenê... Hotay metre pey de caverday bi, qersunê cı nêgînê. "Ya Xızır!" vake oncia. Dêma mı rê ame comerdiye. Hama je mîrcıke perrenê ra... Çheka xo ki deste biye. Ra nêverdenê. Reye, dı reê heni çip ra pêser dı deşti aylım kerd... Hama ey derdê vostenê guret bi. Birrê, gema gîrsê rê ya vişt metre mend bi, ya nêmend bi... "Wuyyyy Daye...!" Çheke deşti dest ra pêrrê gînê verê game rê. Buxu ki merediya hard ra. Endi nêwust ra. Darwa xo gırane biye. Hona ke eskeri cı nêreşti bi can da. Endi esker ra xeleşiy bi...

Fide xo de nêbiye. Bolmıs biyenê. Çımê xo gegane biyenê ra, oncia tey şiyenê. Heseni qawe de bi. Xevere ke guret bi, hona zu duble raki ver de bi. Fek pa nêna. Bêveng ust ra şî qonağê eskeri. Olvozi, xortê dewe ki tey bi. Herdisa xo dı rojene biye. Nêterde. Por ve herdisa ra kot bi têwerte. Tu vatenê rozu ra, heştu ra owe xo rê nêkerda, riyê xo nêterdo. Pejmude osenê. Ne bervenê, ne ki qesey kerdenê... Esker de ki qesey nêkerdenê. Hüviyeta xo dê cı, meyitê lazê xo guret...

Fide nêzona ke, lazê xo çıtır dard we... Key dard we. Endi bînê hard de bi. Laji "Devrim" vatenê, hama devrim nêkerd. Bînê hard de bi. Bînê hard de çıtır devrim keno? Hama Manueli Fide rê, familia Fide rê devrim kerd. Familia têtewete de biye. Fide, tu vatenê biya bome. Her roz mezla lazê xo ser de biye. Eke radenê, a ki kotenê bîn. Mezela xo ververê Sultane de biye. Fide gegane vırare fištenê mezela Manueli ser, gegane ki yê Sultane ser...

Hesen bêveng vıntenê, gegane fekê xo de qesey mırnonê, savatenê jede araze nêbıyenê. Heseni xo dave raki... simıtenê. Sodır ra sıfte kerdenê hata so. Tu vatenê xosaviya simeno.

Roj, heşti vierdi ra xorti amay lewe Fide.

"Fidan Teyze, sen hiç üzülme, biz yoldaşımız Manuel'in öcünü alacağız! Kanı yerde kalmayacak! Alçaklar, ajanlar kanıyla ödeyecek bunun hesabını," vake xotu ra zu.

Fide vengê xo nêkerd.

"Sıma kamiye?" persê Fide.

"Biz Manuel'in yoldaşlarıyız," vake xorti.

"Kimin öcünü alırsınız?"

"Manuel'in," vake xorti.

"Niye?" persê Fide.

"Yoldaşımızın kanına sebep olana bırakmıyacağız!" vake xorti.

"Oğlum, sıma hona xortıye. Sıma acıya cigere çıka nêzonenê. Peyniya na kıstene çine. Goni? Gonia ey kam keno pak? Xore ret vınderê! Laze mı şı... Sıma hona xortıye... Xo biseweknê! Sıma hona hêfiyê! Hona verê sıma de weşıya de gırsa esta..."

"Teyze kararlıyız! Yakında müjdeni veririz!" vake xorti.

Fide vengê xo nêkerd. Xorti bi tever...

Zu heşt werte nêkot bi. Xıde Feqir direga Elektirik ra darde kerd bi. Di-hire pelgi pere kağıtını ki fek de bi. Zu xete ki şene ra darde kerd bi. “Yoldaşımızın kanı yerde kalmayacak! Para için yoldaşımızın kanına giren hain... “ Acele kerd bi, kağıte rınd nêwaniyenê.

Xevere amay bi Fide. Fide berve. “Wuyyyy! Xıdo Feqir. O kewrayê ma bi... Feqire de Haqi bi. O ça kewrayê xo dest do? Na hardi xo ra her ca eskero. Esker ça nêzono kam koti fetelino...”

Xıdo Feqiri hem non da cı, hem ki canê xo sero şî. Nêsi Bursa. Ciranê xo pörine bar kerd şî Bursa, Xıdo Feqir nêşî. “Şeri sukunê teveri se bikerine? Zon u zoganê ine bile nêzonon,” vat bi Xıde Feqiri.

“Haq guna ma ra dūr bero! O feqir çıko, ajanenia ey çık bo?” vake Fide eve bervis cirana xo ra.

“Dinawa kota têwerde. Herkes hete ra kisenon,” vake cirana Fide

“Kami kusenê bıkisê, thoe lazê mı yeno hurindi,” vake Fide.

“Yê mı ki çêna mı şiya... Hao çond serriyo cı ra xevere nêceme... Yê herkeşî ke xo rê gore derdê xo esto,” vake cirana Fide.

“Ya, yaa Waa'm! Yê herkeşî ki xo rê gore derdê xo estê... Ça qalê derdu kena? Derdunê ma têra meke!” vake Fide.

Dar deste bi, verê xo de hard têvdenê Fide... “Ça qalê derdu kena?” vake fekê xo de eve vengê alcaği.

İnciye mîrozine biye. Beveng herkeşî ra dijda teya amê mezela Manueli ser bervê. Derga derg bervê. Jede waxt werte nêkot ay ki çeke gurete destê xo, şiyê ko...

XANA FEQIRE

Xana Feqire, feqire biye, bêkese biye. Domonê Xana Feqire bi hama onçia ki bêkese biye. Hama Xane riwayise biye, her waxt huyenê. “Najni Xane, yê tu riyê tu her waxt huiyeno, ez vaji ke, yê tu qe qısaweta tu, derd u kederê tu çino.”

“Vuy vuy, xıravo, xıravo! Ez qedayê tu bıceri, hêni mavaze! Xıravo!” vake Xana Feqire.

“Hama maşala, riwayisa,” vake Mazlumi oncia.

“Qadayê tu bıceri, mehuyine, se bıkerine? Yê mı riyê mı hu-iyeno, hama zerê mı berveno,” vake Xana Feqire.

Raşt ki, teverê Xana Feqire huyenê, hama zerê xo belkia ki bervenê. Merdê Xana Feqire merdi.

Mazlumi meraq kerd, cı ra pers kerd: “Nijni, mêrdê to ça merd?”

“Ez qeda, merak ra merd.”

“Ça meraqê çiki ra merd?”

“Bırayê xo 38 de merd, o meraq ra merd,” vake Xana Feqire.

Mêrdê Xana Feqire çıqaş ke cırê rınd nêbi ki onçia bêbiyaena mêrdi, xo tenya diyenê. Oncia ki sere zu sıtare bi mêrde. Gırs bi, quwetın bi. Her derze henen phoşt kerdênê ke hot morde-

mu pê nêškiyenê. Vayroz kuyenê kamji kemere ra kerdenê diletay; kerdenê pirtley. Quweta xo şî bi quweta Herkülî. Quweta Herkülî Xana Feqire re

jede amenê, binde biyenê dî qati. Gegane herediyenê pıra vatenê, "Sîle Qatır sono Mamikiye de hewla veno, qudır beno yeno niseno mı ser," vatenê Xana Feqire eke mêrdê xo ra qariyenê. Hama derdê xo ontenê. Onçia ki Herkülê xo koteni viri gegane. Çıqa xırabın bi ki, pia sare naybi zu balişna ra.

Xana Feqire nêzonene ke, kam bêtaliyo. A ya ki mêrde?

Mêrde Xana Feqire kotenê xo ver, xo rê kerdenê derd. Hêkata mêrdê Xana Feqire nia bi: Mêrde Xana Feqire ve bıray ra hona xort bi, je calasu bi. Ko ke ver kuyenê, ko puf kerdenê. Heni quwetın bi. Cendermu dorme dewe gurto. Domoni hurdi bervenê. Bırayê mêrdê Xana Feqire vano, "bıra bê pırodime eskeru ra çeku biceme. Niyetê nine xıravıno."

Mêrde Xana Feqire cêreno bırayê xo vano, "bıra, nêbo nêbo tî qarsê cendermu bê! Domonu qır kenê, kaf anê."

Cendermey Mêrde Xana Feqire ve bıray ra xofın vinenê, ine wertê isoni ra bırnene ra, destu giredanê benê. Raa de Mêrdê Xana Feqire cêreno bırayê xo vano, "bıra, niyetê nine xıravıno, tersa mı ni ma bıkisê. Bê bıramime!"

Hurdimena bıray laê destê xo vısnenê ramenê. Mêrdê Xana Feqire xeleşino, bıra gineno cı. Xeleşino, hama roê xo nêxeleşino. Domonê dewe, insonê dewe ki dewe de çinê. "Ax ez bine sebebe bırayê xo. Ez bine sebebe honde domonunê hurdiyu. Bırayê mı vake, 'bıra meke puredime çeku destê ekeri ra biceme! Mı nêverda. Belkia ke xeleşiyenê."

Heketa mêrde Xana Feqire nia biye. Na derd zerê ey rit ra, o helesna ro.

Yê Xana Feqire ki xo rê gore derdê xo bi. Aê ki moa xo kerd bi vindi, hona des u dı seri de biye. Se bıkerdenê, bışıyenê koti? Kami ra gerrê xo bıkerdenê? Ne kesê xo bi, ne kusê xo. Domonê xo bi, i ki hergu zu şibi hetera. Seveta kar u gurre. Ye herkeşi xore gore problemê xo eşt bi. Weşiye ramitene heni ret nêbiye. Pere koti bi, ison ki uza bi. Pere isoni kas keno onceno hetê xo; xo dıma je musenê cüni kas keno.

Xane Feqire mend bi teyna. Ae pere nasnêkerdenê ke dıma şero. Xo re bine qulikê xo de biye. Hega ra waso ke di, kengero ke di, ardenê owe de girenene; dıma owe guvusnenê, rone teze de miştênê werdenê. Xana Feqire pête biye. Ciranunê xore ki ordım kerdenê. İne ki genım, nuki, nıski, ron-doraq dênê Xana Feqire. Xana Feqire qertêni çıka nêzonenê. Kami ke çı dênê cı guretenê. Mecero se bıkeru? Wesan ki nêbeno.

İşte hekata Xana Feqire nia biye.

Lazê zu şı herbe Kıbrışı, reyna pêser nêcera ra. Lazê bin ki cunta Kenan Evreni ke amê, pê guret, ses asmi ra tepia rusna ekseriye. Xana Feqire lazê nêdi ke seneno, weso merdo. Werte ra asmi vierdi ra, Xana Feqire lazê xo ra xevere nêgurete. Neyrê se bi? Merdo, mendo? Meraq kerdenê Xana Feqire. Çımê xo raa mektuva lazi ra perray bi.

Gegane Mazlum amenê diari. Arde xo ke gediye nê cıre ardi ardenê. Heni jede besenkerdenê biaro, çike ambargo bi. Eskeri pê kemer u kuçi de, pê torbê qumi de daqa de reê isoni vindarnenê purtiye jede cıra guretenê. Mazulum gegane ke şiyenê diarê Xana Feqire senık ra tene purti tey berdenê.

Ses asmi vierdi bir a, mektuva lazê Xana Feqire amay bi. Fotografê xo ki kerd bi cı lazê Xana Feqire. Xana Feqire bervenê. Heştiri çım de nêvımetenê. Dılapa dılapa dorme pırnıka Xana Feqire ra amenê var. Hiştiriyê xo eve pestimala xo kerdenê pak.

Çiran ve çiran fetiliyenê vatenê, “eskeri dove lazê mı rê, lazê mı kerdo kor. Xana Feqire fotografê laze xo ki destê xo ra ro nênenê.

Lazi fotograf esekeriye de ont bi. Tij de ont bi, şîye amay bi çîmu ser. Xana Feqire çokao “Ax, tux” kerdenê bervenê. Milet dorme de bibi top, “Xanê çiko ça bervena?”

“Ma ez meberbi kam bıberbo? Zu lazê mı şî Kıbrıs pêser niame. Zu lazê mı ki ekseri werd. Qomutani dove lazê mı rê, çîmi kerde şîa sotey. Biyo kor. Ax biyo kor!”

Mîleti se kerde ke Xana Feqire inam nêbiye. Kote raa şîye Mamikiye lewê Mazlumi.

“Nere Mazlum, ez qadayê belayê tu bıceri, ala na fotografê Xıdırê mı de niade, nu raşt kerdo kor ekseri?”

Mazlumi eve meraq fotografê destê Xana Feqire guret tey niada huya.

“Ça huya, Mazlum?” persê Xana Feqire.

Najini Xane, mijdana mı ke dana, ez tora raştiye vanu,” vake Mazlumi.

“Mijdana tuya xêra, qadayê belayê tu bıcerine. Ma çikê mı esto ke to dine?” vake Xana Feqire.

“Ma eke heniyo, ez ki to ra raştiye nêvanune,” vake Mazlumi.

“Qadaye tu conune, mı rê xevera de xêre vaze! Mı site xo dobe to. Sitê moa tu çine bi, mı to goji kerdenê. U sîto ko mı do tu, to rê halal u xos bo! Zövi çikê mı esto ke to dine?” vake Xana Feqire.

Mazlum ke Xana Feqire ra na qese heşîya pê bi mirozın, şî destunê Xane vake, “Niajini, meterse, çîmê Xıdırî kor nêbiye. Fotograf tij de onto, şîye ama ser. O kor nêbiyo. Kor nêkerdo. Meterse!”

“Raşti vana?” vake Xana Feqire.

“Ya, raşti vanune,” vake Mazlumi.

Xana Feqire heştiriye verê çımınê xo kerdi pak vake, “Wuy Haq to ra rajibo, Mazlum! Çı mirode to esto va biaro hurindi!”

Mazlumi şî destê Xana Feqire phaç kerd, ama hurindia xo de nişt ru.

“Mazlum, ez serm kon ke to ra qeseyê vajine,” vake Xana Feqire eve sermayeni.

“Vaze niajini! Çıko! Vaze bêserm u bêedev!” vake Mazlumi.

Xana Feqire reê verê xo de niada, vengê xo nêkerd.

“Vaze niajini, vaze!” vake Mazlumi.

“Ez qada, ez zononune, yê tu ki domonê tu estê. Masrafê ine esto, kira dana...” Xana Feqire qese xo tamam nêkerd. Ar kerd. Vinete bêveng.

Mazlum guriyenê hal u waxte xo jede xıravın nêbi. Pere xo ki bi, arsa xo ki biye. Feqirêni nêontenê.

“Najini, ça bêveng vıneta? Vaze vatena xo!” vake Mazlumi.

“Ero ez qada, niade kincê serê mı heleşiye ro. Eke besekena, tu ve Yema çêna apê xo mı rê zu manus bicerê! Mı rê cite qeredonu bicere! To rê jede bar nêbo. Ponçike zu tu, zu ki Yemose bicero!”

Mazlum huiya vake, “Najini, kam honde pero dano ine ceno?”

“Qadayê belayê tu biciri. Ez zono, hama qene çiye ucuz ra mı rê cite qeredonu bicerê!”

“Haqi ra ve xêr!” vake Mazlumi.

Xana Feqire endi vengê xo nêvet. Xane Feqire wast ke on-

cia a roza ke ama pêser şero çê xo. Mazlumi nêverda şero. A sewe cire gost guret est firine, nonê xo eve îšta pêrine pia werd. Sodir ki pêrine pia ara xo kerde. Hona Xana Feqire rast nêbiya, Mazlumi paketo de gırs ard verê Xana Feqire de na ro. Paket de dı qeredoni, zu fiştano beleqın, zu ki çita sari tey biye. Xana Feqire paket kerd ra tey niada, bervê. Zu kilo seker, paketê vasê çayi ki çia paket kerd bi Mazlumi.

“Mazlum, ez qadaye tu bicerine, tu ki sewa. Ça honde masraf kerd?”

“Niajini, mı honde sitê cızikê to lito, na dı metrey qumas qada u belayê tu bicero!” vake Mazlumi.

Xana Feqire qeredonu de niada bervê.

“Çıko ça berverna, niajini?” persa Mazlumi.

“Mazlum, ez qadayê tu bicerine! Tu xo ra honde masaraf kerdo. Çinikê na qeredonu qıjiye. Ez pole gırsu wazon. Polê xo ki sur be!” vake Xana Feqire.

Mazlumi na vatena Xana Feqire ki ardi hurindi. Xana Feqire biye sa, riyê xo huiya.

Mazlumi Xana Feqire nêrê dolmuş, cêra ra.

Xana Feqire eve paketunê xo, fotografê deşti, eve hiştirinê verê çımunê xo nişte dolmuş, teyna şıye dewe.

CEM VE NESLİHANE RA

Cem hona dı seren bi, piyê xo gına hepis. Tabi o buxu nêkot hepis, pêguret est hepis polesunê devlete. Yê pi qe niyetê xo çine bi ke zere kuyo. Çıke lazê hona newe amey bi dina. Hona newe newe giğ kerdenê. Gıra gıra huyenê. Hona newe piyê xo de huyay bi, pê guret. Endi reyna wayisê lazê xo nêdi. Laj ki ri u cemelê piyê xo nêdi reyna hata ke veyvê xo kerd.

Neslihane Bitlis ra biye. Cem Dersim ra bi. Zubini üniversita de nas kerd bi. Neslihane Kurde biye, Cem Zaza bi, Alevi bi. Cem kampüsê üniversita de destê Neslihane de kıtavê “Mem u Zin” di bi. Cem Mem u Zin nêwend bi hama khalikê xo domır cınitenê lawukê Mem u Zini vatenê. Meraq kerd Cemi, bi nejdıye Neslihane, “qusırê mı de nia mede, ez retiya tu vıla kenune...”

Neslihane xori kot bi kıtav, “Efendım!... Qusurê mı de nia mede! Tu mı ra vake?”

Cem tene maçup bi, “asıl tu qusurê mı de nia mede! Mı kon-satra tu kerde vıla, retiya tu vıla kerde.”

“Esağfullah! Nê, nê, tu retiya mı vıla nêkerde. Ez xo ra xeyle waxto ke kıtav ra pa şıyo. Endi beso, waxtê peroziyo, ez gereke şeri nonxane. Bine vêsa. Eke wazena...”, Neslihane qese xo tam nêqedena Cemi, “hay, hay! Ez ki bine vêsa,” vake.

Neslihane kîtavê qapa kerd, kerd çentê xo, ustê ra ame lewe Cemi.

“Ma be xêr di! Namê mı Neslihana.”

“Xêr be sılamet! Bine sa. Namê mı ki Cemo.”

“Ez ki bine sa,” vake Neslihane.

Neslihane riwayise biye. Cem ki riwayis bi, hama tene sermayen bi. Qesa xo pêmitenê heni qesey kerdenê. Tersenê vatenê nêbo, xata bikerine; nêbo qesa de çowte vajine.” Çokao tene temkinli qesey kerdenê. Hama Neslihane maşala fekê xo je latik bi, hete ra çekü fek ra vejîyenê. Hem ki têdîma. Tufongê otomotik ra qersuni, fekê Neslihane ra qesey vejîyenê.

“Werdê ewreyeni zof rînd niyo,” vake Neslihane.

“Nêzon, mı lista werdi de nia nêda. Nêzon ewru çî esto,” vake Cemi.

“Ewru faşla, sorva nisku esta... Zu ki tarê voroku esto. Tarê birri...”

“Oh rînd, ez tarê voreku ra has kenune. Goethe ki tarê voreku ra, tarê birri ra has kerdenê,” vake Cemi.

Neslihane ver de, Cem dîma şî nonê xo guret amey verê penceri de masawa teyna de nişti ro. Neslihane non serê ki qesey kerdenê hama jede nê.

Cemi gîra gîra eve îştî nonê xo werdenê.

“Halal bo!” vake Neslihane.

“To rê ki halal bo!” vake Cemi.

“Faşla wes ama?”

“Ya, fena niya,” veke Neslihane. “Werdê to? To sata bine qalê Göthe kerd. Vake, Goethe ki tarê voreku ra, tarê birri ra has kenê. Tu çîzonena? Tu Goethe wend?”

“Almani na werd ra “Grünesosse” vanê. Vasê khewe hurdi hurdi eve kardi birnenê eve sos, eve haku wenê,” vake Cemi.

“Tu koti ra zonena?” persê Neslihane.

“Mı edebiyatê Almani wend, hama lete de caverda. Mı tene Goethe wend. Kederê Wertheri, Faust wend...”

“Mı i nêwendî. Ça lete de caverda?” persê Neslihane.

“Edebiyat golo bêbîno, dengîzo bêbîno. Xoriyo, bine pa çîno. So, so bîn nêresena. Ez tersune, mı va xeneqînune. Caverda.”

“Nıka çi wanena?”

“Mimareni wanen,” vake Cemi.

“Mimareni?”

“Ya, meslega de pratiga,” vake Cemi.

“Kami rê page vîrazena?” persê Neslihane.

“Belkia...,” Cemi peyniya qesê xo niarde.

“Belkia ke kami rê?”

“Belkia ke ma rê,” vake Cemi.

“Ça nêbo? Eke naşîbo, beno,” vake Neslihane.

“Tî çi wanena?”

“Ez Türk Dili ve Edebiyatı wanen,” vake Neslihane. Dıma vake, “ez hona nêxenekünune.”

“Dema tu rınd azna zonena,” vake Cemi.

“Honde rınd ki nêzonen,” vake Neslihane.

“Canê to qawa wazeno? Pia qawa bısımîme!”

“Beno,” vake Neslihane.

Cemi qawa, dı sısey ki owe arde.

“Şime tever! Tever ra dengız tenena rındeک oseno. Çıqa caê tarixi de niseme ro. Pasayê Osmani ki muhaqaq tha niştê ro...” vake Cemi.

“Ya, elbet,” vake Neslihane.

Cem tene ke qawa xo simite cêra Neslihane vake, “Kıtavo ke tı wendenê, ey musada kena?”

Neslihane kıtav çentê xo ra vet da Cemi.

“A nu kurdiyo.”

“Ya, kurdiyo. Fam kena?” persê Neslihane.

“Nê ez kurdi fam nêkon,” vake Cem.

“Kurd niya?” persa Neslihane.

“Nê, ez Zazao. Ez Zazaki fam ken. Zazakiyê Mem u Zini esto?” persa Cemi.

Nêzon. Eke çino ki, na kar gınenno to ser. Tu tercüme Zazaki ke!” vake Neslihane.

“Beno,” vake Cemi.

“Zof rınd beno, eke kare henen bıkerê! Çıke kar de hewlo. Kıtavê de weso, pê qayıl bena,” vake Neslihane.

“Zazaê Amediya?” persê Neslihane.

“Desimızo,” vake Cem.

“Aleviya?”

“Ya,” vake Cem.

“Oh!”

“Ça, oh vake?” persa Cem.

“Nê, xora heni fekê mı ra vejiya,” vake Neslihane.

“Esq sereo, ez vaji,” vake Cemi.

“Ya. Esqo de weso. Hama çı hef ke...!” veke vınete Neslihane. Qesê xo tamam nêkerd.

“Çı hef ke, çı? Ça vınetâ?” persa Cem.

“Pêro ke to rê qesey kerı, o waxt tu kıtav nêwanena,” vake Neslihane.

“Ez vaji peyniya xo jede rınd nêosena,” vake Cemi.

“Peyniya kamji esqı rınd osa ke, yê Mem u Zin rınd bıoso?” vake Neslihane.

“Ya raşt vana. Peyniya Werther ki xıravın biye,” vake Cemi.

“Werther?” persê Neslihane.

“Ya, Werther. O ki mırodê xo nêrest. Lotta xo nêrest,” vake Cemi.

Cem ve Neslihane derga derg esq sero, siyaseti sero qesey kerd. Roz xeyle ave şı bi, tiji ki endi hardê dewreşi ra xatirê xo wastenê. Tij hona ke doym nêşi bi, Cem ve Neslihane ca-feteria terk kerde. Herkes şı çê xo. Hona ke zubini ra nêbiray bi ra, telefonê xo dabe zubini. Cem ve Neslihane ra şı, hama qesê esqı, tija soni, dengızê verê sarayiya Osmani hurindia xo de çıpa çıp vıntaye bi. İ ki belikia hurindia xo ra lewiyenê hama gıra gıra. Acelê ine je isonê Estemoli çine bi.

Neslihane ecele kerd, herbi şıye çê.

“Koti mende?” persa piyê Neslihane.

“Bao, ewru olvozê ma...”

Pi qesa fekê Neslihane fekê Neslihane de bırna, “Olvoz? Sene olvozo? Olvoz molvoz, ez nêzonen. Gereke tu her waxt hona ke tiji roştia xo vindi nêkerda çê de bê!” vake piyê Neslihane.

“Bao, olvozê mı...”

“İtiraz nêwazon. Roştia tiji ke hona dina terk nêkerda gereke çe de bê! Aye maye nêzonen. İtiraz ki nêwazen!”

“Heya...”

“Fam kerd?” persa piyê Neslihane.

“Ya Bao, mı fam kerd,” veka Neslihane.

“Rınd, so oda xo! Çımê mı to nêgînê! Sona tari de feteline, xaltê gıran wena, dıma yena kuna verê çımunê mı. Ez koti ra bızoni ke, tu tari de se kerdo?”

“Bao, ez tari de se bıkeri? Hona tari nê bi, ez amunê çê...”

“Beso! So oda xo!” vake piyê Neslihane.

Moa Neslihane ki verva mêrdê xo vengê xo nêkerd. Neslihane bêveng, vıleşowt şiye oda xo.

Neslihane roza bine piyê xo ke şi kar, şiye çarşi, şiye mala kı-tavxanu. Tersê. Pi hona sere bi. Hama roştia tiji dina je ayni pak u zalal musnenê. Herca hona roşt biye. Hata ke roşt biye, kıtav pers kerd, jede nêxeceliye. Neslihane kıtavê Wertheri pers kerd. Dukanê kıtavxane de kıtavê Wertheri çine bi. Wayirê kıtaxani kıtav wast, hire roji ra tepia Neslihane oncia roştia tiji de, roştia roze de şiye kıtavê xo guret.

Hete Cemi ra cetiniye çine biye. Piyê Cemi hepıs de bi, moa ki qarsê karê Cemi nêbiyenê. Hata tenena sa biyenê ke, Cem kıtavu sara nino war.

Cemi Mem u Zini, Neslihane ki Khulê Wertheri meraq kerdenê. Cem kıtavê Mem u Zini, Neslihane ki kıtavê Khulê Wertheri guret. Cemi kıtavê Mem u Zini, Neslihane ki kıtavê Wertheri son u sodır nêvake wend, zu suluğ de qedenay bi kı-tavi.

Endi qesa esqî kîtavî de qedîay bi. Sîra amay bi qeseykerde-
na Cem u Neslihanê. Heşte, da-des u rojî nêvierdî bi ra, amay
têhet. Oncia hurîndia vîrene de. Baxcê Ûniversita, dengîzê verê
saraya Osmani, asmenê paka, hardê dewres oncia hurîdia xo
de heni vînete bi. Hama Werther şî bi. Mem ve Zîne kî şî bi.

“Na dina de niade, Neslihan! Roştia na dina de niade!
Asmeno hewz, denguzo hewz u khewe de niade! Dina çîqa rîndeka!” vake Cemî.

“Raşt kî jêde rîndeka. Rînd ke roştia dina esta, tîjî roştî dana
dina. Hama ez roştî ra has nêken,” vake Neslihanê.

“Ça? Ça roştî ra has nêkena? Roşt ke çîne bo, hukmê asmenê
corî, hukmê hardê dewreşî nêmaneno. Resmê dina nêosenê.
Astarê asmani ke roştî medê, çî mana xo esta? Zeriabela to ke
çîne bo...” vake Cemî

“Ez tari ra has ken. Adet u toreyê ma ez hepsê roştî kerdo,
cokao ez roştî ra has nêken,” vake Neslihanê.

“Ez thoe fam nêken. Acaba famê mî kemiyo?” vake Cemî.

“Nê famê to nê, torê ma, adetê ma têwerterayê. Je çakuciyê,
roştia tîjîde çîmê xo ma sereyê. Tari de kî ma kenê bine bandîra
xo,” vake Neslihanê.

“Tore u adet caverdime, qale esqê kîtavu bîkeme!” vake
Cemî.

“Çî qalê esqê kîtavu bîkeme? Mem mîrodê xo nêrest.
Zeynuddin gem est vilê Zîne, nêverdê mîrodê xo reso. Zîne kî
mezala Memî sero can da,” vake Neslihana.

“Neslihan, ça honde zerrê to şiao? Roştî ra has bîke! Roştî
berzo zerrê tuyo tari!” vake Cemî.

Neslihanê nafa jêde nêmende. Zerrê xo kî tene teng bi. Rew

şiyê çê. Cem sas bi. Neslihane rê se bi? Zerrê Neslihane dolde bi, Cem nêdiyenê, roşt ki cı nêest bi ke bivino.

Cem vastenê ke, derga derg Mem u Zin sero, Khule Wertheri sero qesy kero. Hama nêbi. Neslihane hona ke roşt biye şiyê çê.

Nafa ki birayê Neslihane a gurete ifada. “Koti biya? Ça kota herey? Eve kamji kafiri feteliya? Tu heni je kafiru besenêkena bifeteliye! Dina biya qıların, biya bêdin u bêiman. Tu besenêkena isonê bêdin u bêimanu de befeteliye! Ma Elham-Dülulah Müslümanime...” vatenê biray têdima je ağirmakina.

Jede waxt werte nêkot, kermi koti zerrê Cemi. Nêzonene ke çıko? Kermi Cemi thız kerdenê, “Neslihane teyna meverde!” vatenê.

Raşti ki Cemi vatena kermunê zerrê xo kerd, vengê Neslihane da. Nafa pia nişt vapure şî vilê dengızê Eestemol. Estemol vapure ra je resmê neqesnaye amenê. Sarayiya Osmani, Üniversita İstanbuli, kula Galatayi, Dolmabahçe, tap de nat dot bonê Estemoli...

Cem ve Neslihane roza de rinde viarnê ra. Zubini ra bi nejdi, dest kerd be destê zubini, lewê xo nişt bi lewunê zubini ra. Eke ceray ra hona tiji dolde nêşi bi. Neslihane destê xo destê Cemi ra ont, biye rast hetê çêyi ser şiyê. Mirozine biye, çike endi destê Cemi dest de nêbi; lewê xo lewê Cemi de nêbi. Hama hete bin ra ki sa biyenê ke, lewe Cem de niya. Piyê xo ra, birayê xo ra tersenê. İla ila birayê xo ra tersenê. Eke Neslihane lewe Cem de bidiyene, eke destê Neslihane destê Cemi de bidiyene, eke lewê Neslihane lewunê Cem de bidiyene... Kam çı zoneneno se kerdenê? Bira ke amenê aqılê Neslihane, Neslihane thikenê. Radikal bi birayê xo. Hele hele eke bizonenê Cem Aleviyo. Dina kerdenê tari, ya ki hurdemena pia kistenê... Şiyê çê. Tiji hona

doym nêşi bi. Pi ki çê de nêbi, bira ki. Neslihane şîye oda xo kîtavê xo wend.

Cem mirozın bi, çike destê Neslihane destê ey de nêbi. Hama hete bin ra ki sa bibi. Makeme pi bi, ihtimale gırs ra vejîyenê. Hepıs de des u heşt serrê xo bibi tamam. Dava örgüt ra kot bi zerre; “Kommünist ve Kürtçülük Propagandasından.” Mekeme makeme dıma biyenê ra. Belkia ke tenena rew vejîyenê, hama olvozunê xo hepıst de tunel kınıt, tayine vozda, taye ki pêgureti. Piyê Cemi ki pê guret. Ceza xo herke şî biye derg.

Hama Tırkiya de xevere xevere dıma vejîyenê. Her xevera newiye xevera khane ra xıravıne biye. Zu xevera rınde amenê, dıma dı xeverê xıravın amenê.

Suriye cirane Tırkiya biye. Şindori Kurdi kerd bi dı letey. Lete zu natê teli, lete bin ki dotê teli binê rejime Asad de bi. Alevi, Xırıstiyani, Süryani tenena wayirê imtiuyaz bi, tene-na tolerans diyenê. Irak kot bi têwerte. Radikal Müslümani, mordemê Saddam Uşeni amay bi teêhet... Hefê xo guretenê, Şiiura, Hemılka ra, Asadi ra... Irak ra tepia sıra amê Suriya.

Suriya kot bi têwerte, herkes verva herkeşi dênê pero. Arabi, Kurdi, Ezidi, Müslümani kam kamji het te bi beli nêbi. Müslümani her welat ra amay bi Suriye. İŞİD, El Nusra propağanda kerdênê. Her welta ra radikal İslami amenê dorme na gurube. Werte na gurbu ra en radikal gurabe, guruba İŞİD, guruba El Nusra biye. Verva Ezidiyu biye, verva Süryaniyu, verva Kurdu biye, verva Aleviyo biye, verva Xırıstiyaniyu biye... Verva kami nêbiye ke?

Asad ki qoltuğê xo ra nêamenê war. Mülteci amay bi Tırkiya bibi pırr. Feqir bi. Bodrumu de niştênê ro, hêgawu de, işaatu de guriyenê, parc kerdênê are... Hama kam kamji hete bi beli nêbi...

Terorê ke Neslihane ser bi, bıriay bi, qediay bi. Bırayê Neslihane çine bi çê de, şî bi. Kata şî bi, nê pi, nê ki moa zonenê. Hama olvozunê dormi zonitenê ke, o şîyo Suriye. Şî bi çepê El Nusra. El Nusra ki hete ideoloji ra ÎŞİD ra nejdiye biye. Hama rakibê zubini bi. El Nusra ÎŞİD, ÎŞİD ki El Nusra İslam nêdiyenê. Neslihane terorê bırayê xo ra xeleşiy bi, hama hete bin ra ki mirozine biye. Moa u piyê xo bervenê... Xeleşîye? Acaba? Mose ke kot file seydkari cı ra çıqa xeleşino?

Cem zof sa bi. Piyê xo rınd nas nêkerdenê. Dı seren bi, pi kot bi zere, nıka vişt seren bi. Zubin ra tene xam bi. Hama oncia ki pi bi. Gıra gıra musay zubini. Jede zubin de qesey nêkerdenê. Wertê zu sere de zubine ra tenena bi nejdi, zubin de tenena jede qesey kerdenê.

Moa xo çê de nêbiye. A des seri damış biye, dıma çê ra bıriye ra, şîye mêrde. Cem ki tey berd, hama Cem ke kot des heşt ser moa xo ra bıriya ra.

Neslihane, bırayê Neslihane qiji, moa u piyê Neslihane şıagiredayisê xo tene viarnay bi ra, waşîye xo normal ramitenê. Bıray ra xeverê nêamenê. Gegane xeverunê televiziyoni taqip kerdenê, hama namê bıray nêvierdenê ra.

“Bao, hawo serre ra jedgeo ke, ez Neslihane nas ken...,” vake Cem.

“Cı ra has kena?” persa pi.

“Ya, ez cı ra has ken. Hem ki jede,” vake Cemi.

“Tamam, lazê'm, eke cı ra has kena, problem çino. A ki to ra has kena?” persa pi.

“Ya, ez vajine...”

“Ez vajine nêbeno. Hen bıkeke, meste bıoro je moa to came-verdo meşero!” vake pi.

“Nê bao, hêni nêbeno. Verva moa mı ki nêqeni meke! Des u heşt seri qolay niye. Tu zincile ra girada, ra nêverda. A se bike-ro? Nu cano!” vake Cemi.

“Esq ke vake, des u heşt seri nê, se u heştay sere sabır keno,” vake pi.

“Herkes nêkeno. Ça bikero? Cano no. Kundire niya ke, den-duku cı ra vezê, oda de ustine ra darde kerê. Yê cani hasê xo, hisê xo estê... gegane viloşino ro,” vake Cemi.

“Beno,” vake pi kilmek ra. Endi na mesela sero qesey nêkerd. Cêra mesale Cemi ser. “Vaze lazê'm, vazê! Mı ra çı wazena? Eke wazena, şime bıwajime!”

“Heya, bao! Ez wazen. Şime bıwajime! Ez Neslihane ra jede has ken.

Cem tağa Bakırköy de niştênê ro. Piyê Cemi hona hepis nêkot bi tağa Bakırköy de zu apartman guret bi. O waxt ucuz guret bi. Şansê xo yaver şî bi. Eke apartmanê xo çine biyenê xey-le cetiniye ontenê. Moa Cemi zuye de şinatkarî de şî bi mêrde, tağa Cihangîr de niştênê ro. Durumê xo rın bi.

Neslihane ki tağa Bağcılar de niştênê ro. Durumê moe u pi jede rınd nêbi. Piyê xo belediya Estemoli de guriyenê.

Hazır bi. Neslihane wastene rê hazır bi Cem ve pi ra. Cem wast ke, moa xo ki tey bicero, hama pi qayil nêbi, “Veyve de biero...,” vake pi.

“Bao, tu des u heşt seri hepis de menda. Wertê des u heşt seri de isonê na hardî xeyle vuriya. Tu ke hona hepis nêkot bi, sîma vatenê, “mestê devrim beno!” Devrim nêbi, hete bin sero devrim bi. Pêser devrim bi. “Badem bıyxu”, herdisunu devrim kerd. Hurindia Mustafa kemali herdisunu gurete. Diktatörini dest vurnê. Hurindia gravatunu herdisunu gurete. Hurindia etegunê kilmu ki çitu, teseturu gureti.

“Neslihane çitıkına?” persa pi.

“Nê, çitıkıne niya, hama pi zor keno...”

“Oğlum, eke zor keno, meste biero, to rê ki zor kenê,” vake pi.

“Mı rê çıtır zor kenê? Çita mı çına ke, zor bikerê? Eteğê mı çino ke, zor bikerê?”

“Endi cem-mem çino, vengê ezane ke hesna gereke secde hard bê!” vake pi.

“Bao, secde kotene, namaz ki raa Haqiya. İbadeto,” vake Cem.

“Ya, lazê'm, hata ke zor çino, hata ke eve zor to camiye nêbenê, tu secde nêkenê, tu namaz nêbenê, problem çino. İbadetê herkeş herkeşi rê. Kes ke qarsê keşi nêbo, dina bena ret. Problem çino. Problem, zor ke kami dero, wazeno ke kincunê xo to ra do! Vano, ‘Je mı be!’ O waxt qawğa vejina,” vake pi.

“Thoe nêbeno. Kes keşi nêkıseno. Şime Neslihane bıwajime!” vake Cem.

“Tamam, lazê'm, şime. İsala cetiniye nêvezenê!” vake pi.

Cem bi sa, çef kerd. Desinde oncia telefonê Neslihane kerd zubin zu kafeteria qızke ke de di. Cem xêvera xêre dêbê Neslihana. “Yeme emrê Haq ra qalê tu keme, tu wazeme.”

Neslihane biye sa, huiye, sarê xo nave hermê Cem ser. Çıqa ret biye. Zu daqa nia hermê Cemi sere bêveng vınete. Xo ra vierd bi ra. Sarê xo dard we, çımunê Cemi de niada, çımê xo bibi pırrê hiştiru.

“Neslihana, se bi? Çıko?” persa Cem.

Neslihane vengê xo nêkerd. “Ez weso, hama tu vanê nêweso. Feteliunune, tu vanê seqeto. Qesey kenune, tu vanê lalo.

Vinonune, tu vanê, şefilo, koro. Boye cenune, tu vanê bêbowo. Zerrê mı to rê vêsono, to vanê zerrê mı tholo, bêhaso, bêhiso..."

Hiştiriye Neslihane çimê çimu ra gındır bi rışıay destê Cemi ser.

Cem vengê xo nêkerd, eve destê xo çimê Neslihane kerdî pak; destê eya kerdî destê xo berd verê lewunê xo, derga derg phaç kerdî. Lewê Cemi thikenê. Bêveng xeyle hurindia xo de vîneti.

"Bêrê! Bêrê!.. Bêrê ki beno, nêrê ki ...."

"Ana sene mana?" persa Cem.

"Bêrê!" vake Neslihane.

Neslihane kafa destê Cemi kerdî ra, berdi riyê xo, phaç kerdî, phaç kerdî, biye tever.

"Bêrê, Cem! Bêrê, sîma pîme!"

Huye, biye tever. Cem masa da teyna vînet. Sa bi. Nêzona ke, se bikero. Şero, nêşero? "Neslihana ça nîa vake?" geylal kerd.

Heşte ya kot werte, ya nêkot, Piyê Cemi hazîr bi. Şi çê Neslihane. Pî di hire olvozê xo tey gureti. Piyê Cemi waa xo ki tey gurete. Nişt taxşi şi Bağcîlar.

"Mave xêr di!", vake pêrine pia.

Çêver waa Neslihana qîze kerd ra. Veng nêkerd, qerebalğ di, pêser şiye. Piyê Neslihana ama verê çêveri halqostê isoni di, sa bi. Qe keşi nas nêkerdenê.

"Kami persenê?", persa pî.

"Meymanê Haq'ime," vake piyê Cemi.

"Buyur," vake piye Neslihane eve vengê alcaği. Veng ancaği buxu heşıya pê. Pê xo carna şi oda meymanu. Amîka Cemi

birayê xo de, piyê Cemi de niada... Ard o mana ke, racerime. Piyê Cemi çimi ardi ra be waa xo, ard o mana ke, "meso, so zerre!" Meyman ki pêro pia dîma şî oda meymanu.

Piyê Neslihane destê xo divan sero kerd ra, "Buyur, ronisê!" vake.

Pêro pia nişt ro. Keşî ra veng nêvejiyenê. Bêvenge biye oda. Neslihane kote zerre, "Sîma xêr ame!" vake.

Piyê Neslihane sas bi, çimê xo kerdî jil Neslihane de niada. Çimê piyê Neslihane aye dîma bi, a taqîp kerdenê. "Hala hala?" vake xo xo de.

"So zerrê to! Hurindia ciniu pê dînka! Tu so tever!" vake piye Neslihane.

Neslihane kor posman oda meymanu ra biye tever.

Piyê Neslihane serru ra piyê Cemi ra xeyle pil bi. "Amca bey, verva çêna xo ça honde sert vîndena? Gunawa," vake piyê Cemi.

"Gunawa! Mî thoe da puru? Gunawa, cî rê se kerdo? Cîniki, çêneki gereke hurindia xo bizonê. Eke hurinda xo nêzona, cor de vejînê sare cüamerdu ser," vake piyê Neslihane.

Piyê Cemi vengê xo nêkerd, dîma ki vake, "Hiya, hiya."

Waa piyê Cemi ters ters, xıravî xıravî çimi ardi birayê xo ra... Nî çimi en qesê serti ra tenena thuz bi. Piyê Neslihane zona ke, waa eve na çimu savana. Hama Cem ama viri. Cemi vat bi, "ez Neslihane ra jede has ken. Xatirê haskerdene esto," vake xo xo de.

"Sîma xamîyê. Sîma ame çê mî, xêra çîko?" persa piyê Neslihane.

"Xêra! Xêra. Ma seveta qesa xêre amayime," vake amîka Cemi.

“Çi waxt ra nat cini cüamerdu vera qesey kenê,” persa piyê Neslihane.

“Herkes xo vera qesey keno,” vake piyê Cemi.

“Cemaatê Müslümanu de caoke cüamerdi estê, ciniu re qese çino,” vake piyê Neslihane.

“Ma de esto,” vake amika Cemi.

“Ma de esto! Sîma kamiye?” persa piyê Neslihane.

“Ma Alevime,” vake amika Cemi.

“Sîma ça amê?” persa piyê Neslihane.

“Efındım, ma seveta zu qesa xêre amayime. Cem lazê mîno. Cem ve Nelihane ra...” piyê Cemi hona qesa xo nêqedenay bi, piyê Neslihane qesê piyê Cemi bîrna eve hêrs vake, “Çêna mı çina... Çênawa ke dînsuzu de, imansuzu de sona...”

“Ma ne bêdinime, ne ki bêimanime. Yê sîma çimê sîma biyê kor. Sîma mîletê camaatê Suni xo ra qeyri keşi nêvînenê. Kam ke sîma ra niyo, kafiro... Nu seno fikiro, sîma ça qulê Haqî dîs-men vînenê. Sîma ğeletiye kenê. Hem ki ğelata ğirse...” vake amika Cemi.

Piyê Cemi çimi ardi waa xo ra, dîma eve vengê alcağ kot qesey. “Efendi, ma seveta qesa mîrodu amayime. Ma seveta musavra nêamayime. Seveta mesala din u imani qe nêamayime. Raa herkeş herkeşi re rasta. Eke iman kena, pêro ray ki çêverê Haqî de benê zu. Zubini rê dîsmenayeni ki, fuzuliyeni ki ça? İsonê imani, isonê itiqati pêro ki raa Haqî derê... Gereke zubini ra hasbikerê!”

Moa Neslihane cay ard. Aye çimi ardi mêrdê xo vake, “çiko to honde eve kin u nefreti qesey kena? Tu heni qesey kerd, nia kerd, lazê xo ki kerd vindi...”

Piyê Neslihane vengê xo nêkerd. Herkeş çayê xo sımıt bi. Amıka Cemi cêrê bırayê xo vake, “Urjime!”

“Efendım, tu ma ra pile. İsonê kamıla. Ma seveta karê mırodu amayime. Sebebe na gencu mebe! Meke mırodê xo resê!”

“Aê Haq u Tala zoneno! Eke çêna mına, kafuru nêsona,” vake piyê Neslihane.

“Hade şime,” vake piyê Cemi. “Xatırbe sıma!”

Pêrine pia verê xo hete çêveri ra carnay bi, bi tever. Neslihane oda xo ra tever nêvejiye. Bervis ra goni kot bi çımu.

Sukıtiye kote zerre. Neslihane ve moa xo ra bonê çêyi de bi, piyê Neslihane bêveng teyna oda meymanu de qoltuğ sere ronışte mend.

Piye Cemi, waa xo ve dı olvozunê pi ra bi tever, şı tağa xo.

“Nu sene gzeb bi ma rastê cı bime?” vake amıka Cemi.

“Esqo nu. Mircıke ki ge nisene ko ra, ge ki nisena çöpi ra. Oxa da qonar, poxa da. Esq niaro işte,” vake olvozunê piyê Cemi ra zu.

“Esqê nianen qe çine bo! Belawa,” vake amıka Cemi.

“Endi bela mela, reye puleşayme puru,” vake piyê Cemi.

Xevera piyê Cemi ve waa ra çine bi ki, bırayê Neslihane ra zu şıyo Suriye cepê El Nusra. Rınde ke çine bi, eke bibiyenê, tenena ters kotenê zerre.

Cem ki eve meraq çê de piyê xo, amıka xo pitenê.

“Se bi sıma rê, honde koti herey?”

“Ça tu tirafikê Estemoli nêzonena?” vake pi.

Cemi hona ke pers nêkerd bi, amıka Cemi “Tirafikê Estemoli ki je esqê sıma koto têwerte,” vake.

Cemi zona ke, i red kerdê. Endi pers nêkerd. Bi mirozın.

“Lazê'm, mirozın mebe! Çêberê beno qapa, çêbero bin ki beno ra,” vake pi.

“Sa vake, piyê Neslihane?” persa Cemi.

“Savazo, ma kerdime tever. Eke gos nana mı ser, na sevda ra vaz bê!” vake amıka Cemi.

“Vaz bê!” vake Cem eve vengê alcaği, eve keleberbi.

Roji verdi ra, heşti verdi ra, asmi verdi ra, Cem oda xo ra nêvejiya tever.

Neslihane ki çê xo de çê ra nêvejiye tever. Neslihane biwastenê ki besenêkerdenê. Qafese de biye. Haq ard hure ki birayê xo çê de nêbi. Eke o ke çê de biyenê, Neslihane qafese ra vetenê kerdenê lona mori.

Roji vierdi ra, heşti vierdi ra, asmi vierdi ra hurdimena zu çeber di, bi tever reşti zubini. Neslihane tersenê. Nêbo ke keso naskerdoğ bivino? Xeyle zubinde qesey kerd. Derga derg.

“Se bııkeme? Peyniya na têhet amayene çina. Se bııkeme? Bıramime, şime caê duri,” vake Cemi.

“Bırayê mı ke pêheşiyoy, ma hudimine kıseno,” vake Neslihane.

“Va kıseno bııkıso! Meterse qe thoe ki nêkeno. Ma ke texeletê hayaletê tari amayime, o waxt i ma kisenê. Texeletê destunê tari mebime!” vake Cemi.

Neslihane tersê, rewe şıye çê. Cem ki şı çê xo.

Neslihane reste çê, telefon ama. Neslihane avize telefoni gurete, “Efendim!” vake birde thıke aviza telefoni dest ra ginê vare.

“Se bi?”, persê moe.

“Bırayê mınno... piyê mı wazeno,” vake eve vengê thıkayene. Moa Neslihane şıye avıza telefoni hard ra gurete. Hama veng çine bi. Telefon bıray bi.

Endi bıbi son. Piyê Neslihane ki çê de bi. Telefon reyna ame. Neslihane nişıye telefon. “Telefon ame, sıma kherriyê?” vake piyê Neslihane.

Neslihane oncia thıke. Hama eve ters dı gami eşti, oncia cêrê ra. Moe şıye telefon guret, desinde da be mêrdê xo. Bırayê Neslihane nêwastenê ke, ciniu de qesey kero.

Pi jede qesey nêkerd. Zonenê ke, telefoni yenê gostayene. “Heya, heya” vatene. Peyniye de ki vake, “nê, qe merak meke, mı i çê ra kerdı tever...” vake pi.

Ame gosunê Neslihane. Aye zona ke, piyê Cemi ine rê vano.

“Kıson! Hudimena pia,” vake telefonde bırayê Neslihane.

“Nê, nê meraq meke, mı i kerdı tever,” vake pi.

Neslihane oda xo de hem thıkenê, hem ki bervenê. “Meverbe, çêna'm,” vatenê moa werte de.

“Kotiyo, lazê to?” persê moe.

“Amo Tirkiya. Keşi ra mavaze! A çêna xo ra ki vaze, ret vındero! Lıngınu xo jede derg mekero, lıngunê ayê bırneno. Teyna lıngu nê, sare ki bırneno,” vake pi.

“Haqe sukır ke, sıma bıyê wayirê leyru, leyrunê xo sare bırnênê,” vake moa Neslihane.

“Ez çı zonen... Raa Suriye kerdê raa Anqara, destunê xo sanênê ra, sonê yenê. Ez ki rınd nêzonen. Guruba xo ra herediyo, kuno gura bine...” vake pi.

“Guraba ine sarê ine boro! Guruba zuya ra vejiyo koto guraba bine. Waa xo sare birneno, dina xelesneno, İslam xelesneno,” vake moe.

Jede waxt werte nêkot, Neslihane firsand di, biye tever. Universita nêşiyê, Cemi rê telefon kerd, baxcê Üniversita de amay têhet.

“Cem, ez seveta birayê xo nêamune dina. Ez nê şiya eyune, nê ki kolê eyune. Mı qararê xo da... Weşiya mı destê mı dera. Has ken, ez ken. Nêken, ez nêken. Kami rê cı? Birayê mı, piyê mı biye Zeynuddin Ağa, Memi rê ağrafêni kenê. Ez Cemê xo je Memi wesa wes mezele nêken!” vake Neslihane.

“Ez ki Zina xo bêmırod nêverdan,” vake Cemi.

Mem Zina xo, Werther ki Lota xo nêrest. Romoe ki Julieta xo nêrest. Cem ve Neslihana ra? Qederê ine ki destê biray de bi. Kardi dest de biye. Eke cı reso...

Hona ke cı nêrest bi, ramay. Neslihane ve Cemi ra ramay. Ne xevera pi, ne ki moa biye. Ne Neslihana, ne ki Cem şî çê. Piyê Neslihane bibi kupê ağu. Domorê vili mosenê, hama Neslihane lewe de nêbiye ke, ağrafê xo je morê zeyirin pede kero.

Bıra ki Tirkiya de bi. Kardia xo deste biye. Moa xo ki bêcheke biye. Bêvenge biye. Bibi şiya mêrdê xo, lazê xo. Zerrê çeyi de amenê, şiyenê. Gegane ki werte de bervenê.

Roji veridi ra, heşti vierdi ra, asmi verdi ra, birayê Neslihane birde çê de vejiya. Dijda ame çê. El Nusra ra vejiay bi, kot bi İŞİD. Kardia xo tenena kerd bi thuz. Eke dest kotenê, desinde gonia waa xo verdenê şevinga çêyi.

“Kotiya? Kata şiya? Acaba, kata şiya?” persenê piya xo ra birayê Neslihane.

“Çı zonen, lazê'm. Mı ra vana, kata şiya.”

“Kıson! Sare bırnon! Sare bırnon, ken dilim dilim, gostê ayê erzon kutuku. Kutuku rê ki hêfo gostê kafuru! A endi biya kafire. Namê ma kerdo qıların. Gonia daye halala! Hem farzo, hem vacipo,” vake bırayê Neslihane piyê xo ra.

Cem ve Neslihane ra ki vind biyayê bi. Tu vatenê hard qıla-şıyo ra tey biyê vindi. Raşti ni koti biyê vindi? Je Mem u Zini kotê binê hardi. Je Romeo u Juliet qurê zeyirin werdo. Acaba Neslihane ki je Juliet zeyirê ko ništo lewunê Remeo ra lišto heni merda, veng cı ra nêvejino. Se bi nine rê ke, nine ra veng nêvejino. Ne ki cae osenê. Acaba bıray kardia xuya qılerine sone kerde i sare bırnay. İnam nêkon. Keş hurindi nêzonenê. Kam hurindia esqi zoneno ke, kardia qılerina bıray ki hurindia ine bızono?

Bırayê Neslihane xeyle feteliya, xeyle cerexiya, ne Cem, ne ki Neslihane diye. Emr amey bi. Bırayê Neslihane hona ke waa xo eve kardia xoya qılerine sare nêbırnay bi, serê ey ra emır amay bi, şi Antep. Antep de xeyle mordemê xo, naskerdoğe xo bi. Dorme de je ceperi qapa kerd bi, rınd seveknenê.

“Mı waa xo eve destê xo nêxenekite, eve kardia xo sarenêbırnê, qeçenê Tırkiya de eyleme bıkerine hona şerine Suriye... Şerine dina İslami bıxelesnine...” vake bırayê Neslihane.

Olvozê bırayê Neslihane xata kerde, verva polosı amay bi. Olvozê bırayê Neslihane aylime polosı kerd. Polosu cüav da, bırayê Neslihane gına cı. Xevere desinde reste Estemol. Piyê Neslihane kot raa şi Antep.

Neslihane dūr biye. Berbe. Hama hurindia xo ra tever nêbiye. Ne ki şiye Estemol.

“Meberbe, Neslihan! Meberbe, Şirina mı! Cana mı!” vake Cemi.

“Haqo, nu sene halo ma isonê to kotime cı? Oncia ma rê çebere rake! Ma rê çebere rake ke, bıxeleşime! Nezon, kam kami ra xeleşino? Kam kami xelesneno?” veke Neslihane.

Cemi zu momi ve kirbit ra arde dê Neslihane, Neslihane çilê zerrê çeyi sanay we, mumi vêsne. Mumi zerrê tari melul melul kerdênê roşti. Cem ve Neslihane ra puleşiyay zubine ra, bêveng verê çila de vıneti...

LÜYE VE HEYVANUNË GEME RA

Dina Haq u Talay de welate de şiren beno. Na welat jede welatê de rindek beno. Birrê xo, hegayê xo, çayirê xo, koyê xo, dengizê xo deyra benê. Na welatê de rindek u şirin welatê heyvanu beno. Na welat de rindek de zu lüye bena. Maa u piyê lüye feqir benê, hama lüye dekbaze bena. Lüye bena pil, bena gırs. Lüye fetelina, cerexina, sondane yena çê. Lüye na halê xo ra qe jede memnun niya. Lüye rozê jede bena wêsan. Henke bena wesana nêşikina ke raa ra şero. Theqe ra kuna. Sone sayd. Feteline, çerexina hama thoe çiye werdi nêvinena. Sodır çike ra sona feteline, sonde kor posman cêrena ra yena çê. Kune bine gula xo xori xori fikirina. “Noloti şero na dina nianene. Na sene dinawa ma tede gestera mireme! Dina nianene? Dina nianena neqe! Se bıkeri dina nianene?” vatenê lüye. Eke nia vatenê, xeyle heyvanu ki haqe dênê lüye.

Honde ke bıbi wesana, nêşikiyenê ke bıfikiriyo. Hama onca ki umudê xo vind nêkerd. Çımê xo rakerde bi, gosê hira bi. Dorme de ke se biyene, çı bibiyenê diyenê, heşiyenê pê. Kerga de topale diye zeleşkiye pa werde. Tene ro ame cı. Hama onca ki huzurê xo hurin de nêbi. “Na durum nia nêsono. Ez gereke na dardi rê çareyê bivinine. Hama çıtır?”

Lüye tene fikiriye, “çip vınde! Eke iradê xo çip cêna, goniserdın vındena, besekena hukumdar bê... Çip vınde!” vake xo-xo de.

Eke fetelienê heyvanu ra keşi nêdiyenê. Ne mi, ne bızı, ne mangey, ne kergi, ne ki kesê bin diyenê. Mi pê guret bi axure de bi. Bızı pê guret bi gore de bi. Mangey, gay oncia axure de bine xape de bi. Kutiki verê boni de zıncile ra gireday bi, thukê vili pa nêmend bi. Heni bêumud vere çeveri de meğel biyay bi. Vergi kata bişiyenê ke? Mi, bızı axure de giredaye bi. Bişiyenê sayd ki, kor posman cêrenê qula xo. Hes ki tenge de bi. Mêsu ver de, gozu ver de ison thik bıbi eve tufongê xo. Çı bıwerdenê hesê fıqari? Ne hemge, ne gozi. Keşi heşi rê bın de thoe nêverdenê. Eke amene ki, nêne pa kistenê. Keseganê birri birr de fetelienê thoe werd nêdiyenê. Vostenê suke wertê keşipeşi, wertê çöpi. İsoni çöpê xo bile qori kerdênê. Keşi kesagani nejdidiyê xo nêkerdenê. Kesagani baqıl bi, hama keşi nêzonene ke aqlê nine sene kari re beno. Aqlê xo oncia wertê ine de mendenê. Nêne pa kistenê, gostê ine ki nêwerdenê, batane, lesa xo heni tiji vara boyê dênê werte, hata ke bi husk u khol. Malê phezkufi ki cı rê retiyê çine biye. İ ki kistenê.

Lüye baqîle biye. Baqileni ra jede zof egoiste biye. Derdê vierê xo guret bi. Durumê na heyvanu desinde analiz kerd. “Ni heyvani pêro bınê bandıra dere. Nu durum nia jede nêsono. Na durum qanunê tabiati rê zıdo. Ez qesunê henunu vajine ke, heyvanê baqili, kesegani, bızê inatini, malê pheskufi bile haqe mıdo, phoşti mıdo! Nine ke haqe dê mı, heyvanê bini, kergi, mi, mangey, gayi... Ni pêre suriya, eke zope di, helqoste benê, dıma sonê. Tene ki cı rê qawale cınon, eke nişt ro meğel de nisor kerd, reye ki cı rê dua wanon, qalê Haq u Talay kenune... Din u iman ra cı rê qesey kenune... Hade baxalım!” vake Lüye.

Lüye tespito de rınd, analizo de baqıl kerd bi. Dêma heyvan ke vêsa mend, bêçare mend, çare ki fetelino. Peyniye de taqıze zu raa, zu çare vineno. Raşt ki pêro heyvani tenge de bi. Taye zıncile ra giredaye bi je kutikê verê çeveri. Taye ki tıxmısê zu bonê

tari kerd bi, tê-qine de bi, nêşikiyenê ke hurindia xo ra bilewiyê je kergunê qnêşılqu. Yê kutiki wayiri lop dênê cı, pizê xo mird bi, hama serbest nêbi, vile ra thuk nêmend bi. Sebest nêbi, eke dı gami ave bişiyenê zıncile vile kas kerdenê. Vilê xo hevetunê zıncile ra bibi khul. Yê kergu eve şırına ilac dênê cı, qutê kimya dênê cı, wertê dı-hire heşti de phondefiyenê, kilo guretenê. Soyiyenê zubini ra, sera, dımiru ra thuk pa nêmedenê. Ne şiyenê ra kergu, ne siyenê ra mircuku. Durmê kergu jede xırawın bi. Lüye riyê kergu nêdiyenê. Şevila nêbi. Zerre de hepıs bi; tepıştaye bi. Feqirê kergunê! Kergu vatenê, “Teke serbest bime, va lüye ma bıwero!” Hama tepis bi.

Gay, mangey virende welenge kerdenê, dım dardenê we, feteliyenê. Çefê xo hurin de bi. Serbest feteliyenê, serbest erjiyenê zubin ser. Boğe nale ra, nale ki boği ra memnun biye. Herkes qederê xo rê raji bi. Hama nıka axure de bi. Hem ki axure ra giredaye bi...

Ostori, mayini, heri cayuru de serbest serbest cerenê. Gevijdenê, kay kerdenê; ostor erjiyenê mayine, mayine ki binde fekê xo kerdenê ra, xo ra vierdenê ra. Hata ostor gegane erjiyenê here ser ki. Herkes durumê xo ra memnun bi, sa bi.

Hes, hese eve khudiyunê xo feteliyenê werte geme de. Qarse keşi nêbiyenê. Eke khudiyunê xo ra tersenê, qarsê keşi biyenê. Zövina raa xo ra şiyenê. Muri, goji, seziki, gileri deyra bi. Kam ke rastê cı biyenê, “bıwerê, to rê ki beso, mı rê ki beso!” vatenê.

Malê pheskufi ko ve ko, kemer be kemer feteliyenê. Zazarê xo qe keşi nêrestenê. Tu vatenê resmê koyiyê! Padişayê kemeriyê! İ ki tenge de bi. Qulê Haqı niyo, fêndê xo jedero. Maden feteliyenê, verê owe, verê deru, verê çhemu bend kerdenê. Dewlemendeni peyniya xo çına. Ha cıke, ha cıke! Çual niyo, xaşıya. Ha cıke ha cıke, pır nêbena. Eke pır bo ki, xaşıya bine lewe de thol vınetiya.

“Ae ki pır kerine,” vano Ademoğli. Ha pırke, ha pırke, peyniyê nina. Hama na hal de peyniye malê phezkufi yene.

Mêşi? Ko ke rızna, çemi ke bend kerdi, çiçegi ke nêmendî, eve kimya ilaz kerdi, weşiya mêsu rê ca nêmaneno. Î ki tenge de bi.

Mosê owe ki tenge de bi. Ver guret bi, bend kerd bi. Virende owe serdine de serbest, xosere feteliyenê. Hama nıka? Nıka wer-te owa germe de bi. Herkeşi mijî, ci, lağimê tuvaletu verdenê werte, kerdenê qilerın. Boê, pıxe! Wuy Haq dūr bero! Mosê fi-qarey wertê na owa Germa qilerinde tenge de bi. Raştiye perse-na, weşiya xo tenge de biye.

Lüye vake “ala meke reye dijda şerine tağa miyo, bızo, mal u gau, ala dı-hire qesunê xo vajine i savanê.”

Lüye dimê xo sana ra şıye tağa miyo, mal u gau. “Hey, miyê fiqarey! Hey mal u gay! Sıma nu seno halo kotê cı? Miyenê! Sıma virede şıyenê ware, şıyenê kounê berzu. Uza honik bi, uza şıye biye. Sıma uza eve vatena xo çerdenê, biyenê mird, dima şıyenê şıya honıke de meğel biyenê. Hama nıka? Nıka sıma he-şiriye! Sıma bindeştıyê.”

Besenêkerdenê şerê ko. Tepeligê koyi pırê esker bi, qereqolu bi, pırê isonê chekdaru bi. Pêro ebe çheku bi, dênê zubini rê. Bombey erjiyenê. Xeyle mal u ga telef bi na sevet ra.

Miye ve bızu ra, mal u gau wertê xo de kerd mîle-mîle. “Raşti vana. Çıqa baqıla. Qe zu qesê lüye de hile, zur çino,” vake miyu, mal u gau wertê xo de.

Lüye reye ki şıye diare kergu. Besenêkerd zerre kuyo. Tari de tavar ra venge vet, “Hey, kergê minê feqiri! Hey, kergê minê bindeşti! Kergê feqiri, nu sene halo sıma kotê cı? Kergê vireni kotıye, kergê nıkayı kotiyê? Virende kergi tever ra serbest, xo-

ser feteliyenê. Qutê xo bağu bostanu de vetenê. Theyr u thur deyra bi. Şiyenê hini de owa serdene sımıtenê. Hakê xo tare de kerdenê, wertê wasu de kerdenê. Vanê, 'lüye yena kergu wena.' Nu butu zurro. Lüye ve kerge ra bırayiye. Beno ke gegane wer-te ma de qawğa ki bena. Hama ma parcê de zubinime. Lüye bêkerge, kerge ki bêlüye nêbena. Mı koti ra kergi werdê, kokê ine ardo? Nu pêro zuro! Ama nıka halê xo de niadê! Thuk sima ra nêmendo, nêweşiye ra thıkenê, teker teker gınenê ware. İye ke hona lungunê xo seriye ki kunê verê kardia makina, benê boka isoni. İki eve gostê sima benê nêwes. Haq oncia zuya de xêre vazo! Ala niadê halo ke diki kotê cı! Kotiyo halo dikê vıreni. Serê sılon di de vile dardenê we, tu vatenê padisayê baxcê sılon diyo!"

Kergu vile dard we, "gügürü gü, gügürü gü kerd... Çıqa wes qesy kena wa lüye! Haq cı ra rajibo! Tu vana waa kerguna, avukata dikuna."

Lüye niadake rezonanso de gırs vinena, herg cıns ra zu dı heyvanê baqlı gureti dormê xo zu partiye nê ro. "Name partiye çı panime?" persay hevanu. Lüye tene fikiriye vake, "Ez zonen, name çı nan pa."

"Çı nana pa, wa lüye?" persay olvozunê lüye.

"Olvozenê, sima zonenê ke, dina heyvanu heyvanu ser kerda tari. Na raa ma ki tariya. Ma gereke vijdanê xo, zerria bela xo na roşti raa heyvanu kerime. Dina tariya hevanu roşt keme! Name partiya ma ROŞTİYA. PARTİYA ROŞTİ," vake lüye.

"Off! Çı baqla na waa lüye. Raşt ki dina ma tariya. Ma gereke dina xo roşt kerime! Name partiya ma zof rındeko. Make phoşt zubini dime, kes vıreniye ma nêceno! Kes roştia ma tari nêkeno!" vake olvozunê partiyê Lüye.

“Birayenê, waanê! Sîma zonenê ke, kergî, mi, bîzi, mangey, gayî pêro wayirê din u imaniye. Kergî ke owe simenê corê xo Haqî de niadanê. Hetê iman u itiqatî ra qe gelete mekerê! Kergî ke reye dua kenê, sîma dî reye bîkerê! Mî ki phonc reye namaz kenê, sîma kotî ke fîrsat dî uza namaz bîkerê! Namaz u niyazê xo ra tepîa mevînde! Destê sîma wertê ron u hemge de bo kî, sîma gereke niyaz u namazê xo ra tepîa memanê! Duwa xo ra pêser mevînde! Henî boke, heyvanê feqîr u bîndest sîma rê itibarê xo biaro! Hama şeru rê diqat kerê! Yê ine pencikê xo estê, pecikê xo je çekunê. Çekê isonî ke bî, gavarê owe serê nîsenê ro, owe keşî nêdanê. Qoltîgê xo, saltanatê xo keşî nêdanê. Gamunê xo gîra gîra berze ke, kes xof mêkero!”

“Tabî tabî, waa lüye! Ma xof zerê ine nêkeme! Qe meraq meke!” vake olvozunê lüye.

Heşî ra jêde meterse! Quwetuno, hama gayîso. Eke qarsê leyru nêbiya, thoe nêkeno. Hama meqarnê! Eke garna kou puff keno.”

“Ça thoe ma bîme xêg ke, heşî bîqarnîme?”, vake olvozunê Lüye.

“Rînd,” vake Lüye.

“Yê keseganu werd ver kerê! Kes u pesê werdi ver erzê! Î yenê nonê xo wenê, sonê. Hama sîma ke qarse cî bî, yê ine hiştîriyê xuyê thuji estê. Eke sîma garsê cî bî, î qarnay hiştîriunê xuyê thuzo kuno sîma ra, sîma kenê dî-pirtley. Gegana kes u pês berzê ver, gegane kî zonê ine de lawuku vaze! Î o waxt benê sukut,” vake Lüye.

“Ça, thoe ma qaydî kotîme ke, ine qarneme? Wa Lüye tu qe meraq meke! Ma zonê ine de lawuku kî vame, zonê ine de dua kî keme. Ma çıqas ke, zövi zon qesey keme, hama din u imanê

ma zuyo. Hetê din u itiqati ra bırayime,” vake olvozunê lüye.

“Rınd! Jede rınd! Sıma rınd fam kenê, ez savonune,” vake Lüye.

“Malê phekuſi? O tene inat keno. Keſi gos nêdano. Owa ey de ſeri! Ver mekuye, dıma ſerê, hata ke sıma lınga xo kerde çip,” vake Lüye.

“Ya, ma ki heni kenime,” vake olvozunê Lüye.

“Zof rınd! Çımê sıma bıwerine! Sıma ſeriye! ſerê mınê! Heyde, ſerenê! Nejdi de wecinitene bena. Partiya ma ki kuna na weçinitene. Heni bıkerê ke, riye ma rıſa mekerê! Hayde, nıka sıra sıma dera! Çê be çê bıfeteliyê! Tağe be tağe bıfeteliyê! Herkeſi de qeſey kerê! Zuyo ke verva sıma yeno ki, verva eyi bıhuyê! Eke beſenêkenê bıhuyi ki, dıdonunê xoyo sıpiyo cı muſnê!” vake Lüye.

Olvozunê partiya Lüye pêro pia ağme bi, koti wertê heyvanu. Je mulecuku guriyenê. Here ve qature ra semere nay bi xo ser bar ontenê, oster u mayine kot bi çorpay, elci fetelnenê. Mirciki perrenê ra xevere ardenê berdenê, mêſi çiçege ve çiçege feteliyenê. Kergu hetera haki kerdênê, hakê xo vıla kerdênê. Mi, mal u gay ki hetera karê xo kerdênê. Çı ke destebera xo amenê, kerdênê seveta partiya ROŒTÎ. Çıke binedeſti bi, waſtenê ke bıxeleſiyê.

Lüye ke kata ſiyenê olvozê xo dorme de bi. Lüye sa bıvatenê ki, olvozo çapiki dênê puro, “Lüye! Lüye! Lüye! Wesbo Lüye! Lüye raſti vana! Lüye pilê mawa...” vatenê.

Roza vecinitene herke ſi biyenê nejdi. Lüye olvozunê xo ra vake, “Peru topkerê, eke ſi çêwu, thol mêſerê! Xo de di-hire kiloy purti-murti tey berê! Eke zımıſton ame ki torbe-torbe ki komır tey berê!”

Olvozunê lüye qe itiraz nêkerd, wertê xo de xeyle perey kerd bi top. Lüye tibarê xo olvozunê xo rê niard, vıkfê na ru, mordemê xo ardi vakıf ser, ine na vılakerdenê idare kerdenê. Olvuzu kata şiyenê di-hire kiloy seker, wasê çay, torbeyê komır estenê phoştia xo heni şiyenê çewu. En jede ki tağa feqir u fiqarey feteliyenê. “Haq rajibo, na partiyê partiya feqir-fiqariya,” vatenê muxlutê tağê.

Roza veçinitene ra rozê ave Lüye olvozê xuyê partiya Roşti dormê xo de kerdı top. Lüye rew ra xevere day bi qezetu. Muhabirê qezetu ke amay, Lüye olvozê xo gureti dormê xo vake, “Olvozenê, hazırbê, pêro pia some camiye. Some pia namaz kemê. Meste seveta miletê ma roza de xêra. Ma roşti kerda destê xo tariyê dormê xo kemê roşti. Na miltê heyvani hata nıka derdo de gran, khulo de gran onto. Hata nıka ki onceno. Şime camiye, şime namaz, seveta ine dua bıkerime. Seveta weşiya ine, seveta mestê ine, seveta refahê ine dua bıkerime. Mestê ma, roza vecinitene muxlutê ma heyvanurê xêrbo!”

Muhabirê qazatu resmê Lüye ve olvozu ra ont, xevere ki pelga viren de vejiye.

“Heyvanê binedestu ke xevere wendenê, “Haq rajibo, çıqa mordemê de rındiyê na Lüye ve olvozu ra,” vatenê.

Roza veçinitene amê, partiya Lüye veçinitene gurete. Qe keşi ki jede inam nêkerdenê ke, partiya Lüye honde rey cêna.

Sonde saata veçinitene qediye, rey amay wendene, peyniya vecinitene beli biye. En lete jede rey Lüye ve partiyê Lüye ra guret bi. Lüye vejiye balkon, qesy kerd. Olvozê Lüye, xortê Lüye, militanê Lüye, Heyvanê bindeşti, feqir-fiqarey pêro verê bina de, bınê balkoni de bibi top.

Lüye mikrofon guret destê xo, eve riwayis dıdonê xo musnay,

dima lingê xuyê vireni dardi we, nata-bota sanay ra. Gegane ki destê xuyo rast ardenê şenê xo sere nê nê ro. “Hey, heyvanê minê bindeşti! Ey hevanê minê feqiri! Ey heyvanê minê fiqarey! Ewru roza mı niya. Ewru roza sımwa. Ewru roza roştiya. Sıma hata nıka tari de bi. Binedeşt bi, hama sime qederê xo guret destê xo, binê deşti ra vejiay. Vengê sıma bıray bi. Nêbıray bi, hama bırnay bi. Nıka endi kes besenêkeno vengê sıma bıbirno. Kam ke amenê ser, kemeri kuyenê sıma ra. Kame ke ame ser, gem kerdenê fekê sıma. Endi kes besnêkeno, kemeru sıma ra kuyo! Endi kes besenêkeno gem fekê sıma kero! Sıma na saate ra tepia serbeştiyê, xoseriyê! Kes besenêkeno sıma din u imana ra dürfiyo! Ezjdatê sıma kamji raa ra şiyê, ma ki a raa ra some. Raa ma raa ejdadunê mawa. Naê nia bızonê!”

“Hurra! Hey! Lüye! Lüyê! Lüye! Dinsizi, imansizi def...”

Hona ke qarabalîge verê balkoni, “Dinsizi, imansizi def-be!”, nêvat bi, Lüye qesê ine fekê ine de bırna, “Hes! Qesê henen mavazê! Ma herkeşi zu vineme. Na muxlutê dina, heyvanê dina pêro ki karê Haqiyê; qul u heyvanê Haqiyê.. Çokao, ma ine pêrone ra has keme. Keşi ra dinsiz, imansız mavazê... Hona rew...”

Lüye amê ke vazo, “hona rewo,” oncia qesê xo fekê xo de guret.

Xevera qezetu de xeyle ki na qeşi sero xeveri, fikiri nuşay, hama Lüye vake, “sıma ez ğelet fam kerdo. Mı nêvake, hona rewo... Mı wast ke vajine, hona rew heni zu mesala ser qarar mede! Çıke ma na qararê rewı ra xeyle zarar ziyani diyo...” vake Lüye.

Yê şeru, yê hesu honde quweta xo biye. Amay lewe Lüye pencê xo musnay Lüye, vake, “Lüye, fikrê ma rê gore, tu jede ave sona, jede thuza. Tu fitneyeni kena wertê miletı. Propağanda

dini kena. Din zu zeyiro. İsoni, heyvanu tütsü keno, keno xêğ, keno bom. Nu nia nêbeno. O waxt ma kume têwerte, zubini pencurik keme, goni verdame dê. Kes ki na goni deverdayene ra ki qezenc nêvezeno.”

Lüye tene huye. Dıma vake, “bıra şer, bıra hes, sıma mı ğelet fam kenê. Ez xelesa sıma pêroine wazon. Ez wazon ke, sıma wertê camaatê İslami de en pilbê, en gırsbê! Hemılka, Avrupa sıma qız vinena. Ma Avrupa ra ki has keme, Hemılka ra ki has keme. Hama Avrupa ma qız vinena, ma xor vinena. Ez quweta sıma wazen. Wazon ke, sıma pence xo da kami rê derê, ine pa phon kerê!”

Hes cêra şeri ra vake, “raşti vano. Qesa raşte rê sa vaji?”

“Ya, raştiye tey esta,” vake şeri.

Kergi, mi, bızı, mangey, gayi gegane wertê xo de murnêne, hama vatenê, “waa Lüye kar u isê xo rınd zonena. Aye ke sava-ke, ma dıma some. Haq u Tala Lüye ma sara kemi nêkero!”

Kesagani ki tene şüpehli bi. İ ki şî lewe Lüye. Kesegani vırende şî lewe pilê xo, ey de qesey kerd. Çıke qese ey de qediyenê. Çıke i dey ki hiştiriyê xo bi, quweta xo biye. Temsildarê de xo rusna lewe Lüye. Temsildari vake, “waa Lüye, şeri, heşi ma her dem qız diyenê, zonê ma, zoganê ma verê çımu nêguretenê. Lumê xo, pencê xo fištenê hawa, ma hard ra phon phuc kerdenê... Waa Lüye, sıma geganê qalê keseganu kenê, haqa ine müdafa kenê, hama beno ke, na mesela ma teyna qese de bımano.”

Lüye huyê vake, “bıra kesaga, u sene qesewo tu vana? Ma to ra ave pilê sıma de qesey kerd. Ma amayime hure. Ma din-İslamime. Ma bırayime. Hozor serrawa ke, ma pia bime bıra. Verva Şa-İsmali ma din u mezebê xo verva kafuru müdafa kerdo. O sene qesewo sıma kenê? Ma qe verva sıma beme? Sıma zonê xo de ki, zoganê xo de ki serbeştiyê.”

Temsildarê kesaganu cêra ra ame wertê olvuzunê xo. Lüye ke savato, tek ve tek, qese ve qese olvozunê xo rê qesey kerd.

“Lüye ğelet ki nêvana. Ma senik pencê şerira, lima heşi ra onte?” vake keseganu ra zu.

“Raşt vana, ham garantiyê na qeşi çka? Kam garanti dano ma? Ewru nia vana, mestê ki çiye bin vana,” vake olvozu ra zu.

“Nê, Lüye raşti vana. Qesê xo de ki vındena. Lüye şiya pilê ma de ki qesey kerdo. Î amê hure. Dêma ke xêra xo ki nawa. Pilê ma ke tey amo hure, endi qesa ma nêkuna. Pilê ma serdarê mao. Ey ke savake, heniyo. Pil pilo, qız qızo. Herkes gereke hurindia xo bızono. Cınsê ma gereke biatê serdarê xo bıkeru! Ğelet bo ki, gereke biat kerime!” vake kesagane bini.

Keseganu hurdiu ra zu vake, “qese gereke zu mordemi de meqediyo. Beno ke ğelet fikiriya...”

Kesaganê qızkeki hona qesa xo tamam nêkerd bi, temsildarê keseganu qesê kesaganê qızı birna vake, “Tu çıtır beno nia qesey kena? Tu na curet koti ra cêna? Fekê to ra koto verva serdarê ma yena? Ey ke sava ke, o beno.”

“Bıra kesega, bıra temsildar, hasa ez verva serdarê ma ninune. Hama kamji welat de qese gino zu mordemi, zu heyvani, uza kerdo goni u gonaşir...”

“Goni u gonaşir?” persa temsildarê keseganu.

“Bıra kesaga, ez serdarê ma rê nêvanune. Niade Lüye ki...”

Bıra kesegano qızkek, tu jede ave şiya, tu fekê xo bize! Fekê xo ke nêcena, fekê to qapa kenê. Tu gereke nayê bızonê.”

Kesaganê qızkeki gegane fekê xo kerdenê sıst, qesey kerdenê. Xeyle waxt ra tepia kesaganê qızkek werte de nêosa. Cı rê se bi, nêzon. Kes ki dıma nêkot. Peyniy de kesagano qızkek bi vindi. Kam kesaganê qızkeki se keno...?

En jede ki, malê phezkufi, bızê ke inat kenê ine ve teyê boğura verva Lüye amenê. Nine ra tayine ki vatenê, “Ma xeyle darve şerira, heşi ra diya, meke wa Lüye oncia ki çiyê de rınd vana. İsonê bindeşti ra, itiqatê bindeşti ra Alaqutara vana.”

Tayine binu vatenê bavam, “Na Lüya cambaza, dekbaza. Na ma heyvanu pêroine xapnena. Nae ke reye taxtê xo kerd çip, adır nana herca ra vêskena,” vake tayine binu.

“Bıra ça heni vana? Hata nıka, waxtê şeri u heşi de ne hurindia ibadetê to bi, nê ki ibadetê to nas biyenê. Hama nıka tu besekena serbest ibadetê xo bıkerê,” vake mal phezkufi ra zu.

“Mexapiye, mexapiyê! Meste bêro, wa Lüye ana peyniya ma. Kena cı, tey tik bena. Na Lüya! Cambaza! Dekbaza! Bilana! Zonê xo nermo, fekê galeo. Fekê herkeşi de niadana heni qesey kena. Ğelet meşerê, meste bêro kunê tenge!” vake malê phezkufi ra olvozê bini.

Bızunê inatciyu ra ki taye verva cı amay, tayine ki vengê xo nêkerd. Liberal vıneti. Hata qeyretê Lüye kerd. Çıke darva şeri, darva heşi ine ki di bi. Xeyle darve di bi. Taye day puru eve lima xo, pencê xo kışti, taye ki zindan ra eşti cêr. “Lüye çıqa ke xırabın bo ki, şeri ra, heşi ra jede xırabın nêbena. Şeri ve heşi ra lım nêne kami ra, o phon kerdenê. Haq u Tala keşi ser de niaro! Kam ke o cıns ra nêbi lım nêne pa, phon kerdenê. Kam ke fikirê ey de nêbi ki, phon kerdenê. Hama Lüye? Çıqa xırabın bo ki, oncia wayirê din u imaniya. Wayirê vıjdaniya,” vatenê.

“Hımm, sima hona fêndê Lüye nêdiyê. Lüye zonena ke, din u iman afyono. Herke şı xo ra giredana. Lüye eve din heyvanu pêrine xo ra giredana, taxtê xo, saltanatê xo kena çip... Eka amê taxt, ala reye bivini, o waxt sima vinon. Waxtê padisayê heyvanunê bini ki nia kerd. Dıma eke lınga xo kerde qeyim, da

puru. Verva padisayê pili sare da we, vake, azadiye ame, serbeş-tiye ame. Herkes zonê xo de, herkes fikire xo de serbesto. Dîma se bi? Dîma se bi? Sîma zonenê dîma se bi,” vake zuye de bini.

“Dîma se bi?” persa heyvanu ra zuye de safi.

“Dîma se bi? Dîma herb vejiya. Wertê herbi de heyvanê ke cinsê ey ra niye ‘tehcir’ kerdi,” vake malê phezkufi ra zu.

“Techir çiko?” persa heyvano safi.

“Techir çik bo? Heyvani bêgunay kerdi top, welat ra kerdi tever. Taye raa u olağu ra qırr kerdi, tayê ki raa u olağu ra geste ra, têste ra, nêweşiye ra merdi...”

“Hala hala? Çıqa zalim biyê!” vake hevanê safi.

“Dîma, herb ra tepia heyvanê zulumkaru ver taye heyvanu welatê xo caverda şî dugelunê heyvanunê binu. Tayê ki welatê xo de mendi, vake, “Dîsmen amo welatê ma gureto, işqal kerdo, ma gereke welatê xo bixeleşnime...”

Heyvanê thuji, heyvanê welathaskerdoği amay têhet verva heyvanunê teveri sare dard we. Heyvanê welathaskerdoğu vatenê, “Eh heyvanê rındi! Ey heyvanê baqlı! Ey heyvanê imankari, itiqatkari! Meste, bîro ke heyvanê teveri amay, sîma besenêkenê zonê xo qesey kerê. Sîma besenêkenê ibadetê xo ret bikerê... Phoşt madê! Phoşt madê, welat bixeleşnime! Phoşt madê, pêro pia bixeleşime!...”

“Peki i xeleşiy?” persa heyvano safi.

“Bava’m, koti ra xeleşiy? Meclis na ro. Pêro hevanu ra zu, dî vekili gureti... Dîma partiyê bini, camaatê bin qapa kerdi... Taye hevani ki dengiz de xeneqiti. Taamaülê xo keşi rê çine bi...” vake male phezkufi ra zu hayvane.

“Tu vana Lüye ki ma xapnena?” persa hevanê safi.

“Bava’m, sima dêma Lüye hona nas nêkenê. Fêndê Lüye dayrayê. Lüye ve mori ra benê waa u bıray. Lüye dekbaza, wazene ke mori goskero, bıwero. Hama mor fıraqet keno pê lesa lüye cêno, puleşino lesa lüye ra. Lüye besnêkana ke nefes bıce-ro. Mor tira xo vezeno ke cêr binê xımacıgê lüye de pede kero. Lüye cêrena mori ver vana, ‘bıra mor, ma honde waa bırayenê gurete. Tu xo ra dana mı de, zeyirê xo kena lesa mı, mı qerremnena têwerte. Qene seveta xatirê na waa bırayena ma u vilê xuyo rindek, çinikın mı musne, na lesa tuya rindeke, lesa tuya semte, lesa tuya cinikına renga renga bıvinine, hona dıma tira fekê xo mı sane, roê mı ki bize! Tu zonena bıra mor, ez lesa to ra jede has kenune. Haq zoneno ke, lesa to ra miron! O vilê tuyê dergo bari, cinikın! Renga rengo, bereqino.’

Mori vilê xo tene dard we... Lüye vake, “bıra mor, ez nêvinon. Tu heni çipa çip ez tepis kerdo ke, qe nefes nêcon. Çımê mı nêvinenê. Î lifê xo tene mı sara sıstke ke, ez nefes bıce-ri, çımê mı vilê tuyo rindek bıvinê.”

Mori lifê xo mianê lüye sera kerd sıst, lüye dıdonunê xo wertê sarê mori de kerdi pede. Mor bi sıst, rap gına hard rê. Lüye nişte ser mirdia xo werde lesa mori.”

“Hala hala,” vake heyvanê safi.

“Ya fêndê Lüye deyrayê. Lüye bena vêsan, sona sayd. Thoe werdene nêvinena. Jede sona, senık sona rastê zu qılandı-ke bena. Fekê qılandıke ki pırr beno. Pırrro peyniriyo. Hona nêwerdo, fek dero. ‘Mave xêr di, waa qılandıke!’

Fekê qılandıke pırr bi. Besenêkerd rınd qesey kero, kerd ğı-lo-bilo, zor u bela vake, ‘Xêrbe sılamet, waa Lüye!’

‘Waa qılandıke, nu sene rendekiye to de, nu seno kincê rın-

dekiye to kerdê pay. Xo heni rindek xemelno ke, tu vanê veyvika newiya! Teyna rindekiya to nê, vengê to ki zof weso. Vengê to heni ke weso, namê to şiyoy dugelunê teveri. Ala ma rê tene lawukunê rindeku vaze!’ vake Lüye.

Qılancike fekê xo kerd ra, lawuke kerde tıra, peyniro ke fek de, feq ra gına ware.

Lüye loqmê peyniri kerd fekê xo werd... Lüye dım sana ra, şiyey. Lawuka qılancike ki gos nêda... İşte fêndê Lüye! Hona jederê fêndê Lüye,” vake malê phezkufi.

“Hama nu sene halo. O waxt, herkes herkeşi xapneno. Peki ma gumanê xo kami rê biame?” persa heyvanê safi.

“Partiya bızu, partiya malê phezkufi, partiya keseganu, yê bındestu, yê karkeru ke bêro ser, o waxt xeleşime,” vake heyvanu ra zuyê de bini.

“Peki, ma ine ke ma xapitime?” persa heyvanê safi.

“Nê, i ma nêxapnenê. Î seveta ma heyvanu gurinê. Seveta haq u huqukê ma gurinê,” vake heyvani.

“Ma iye binu ki heni vatenê,” vake heyvanê safi.

“Ya hama farq esto,” vake hayvani.

“Ferq çiko?” persa heyvanê safi.

“Ferq? Ferq, zu dewlemendu rê, zu ki feqir-fiqaru rê, bındestu rê gurino,” vake heyvanê bızu ra, bızunê inatinu ra zu.

“Lüye ki vana, ez seveta feqir-fiqari gurin. Heşi ki vatenê ez seveta feqir-fiqarey gurin. Vergi ki vatenê, ez seveta feqir-fiqarey gurin,” vake heyvanê safi.

“Tu mesala heşi u vergi u Lüye zonena?” persa malê phezkufi.

“Nê,” veka heyvanê safi.

“Goste, ez to rê qesey kerine! Hama rınd goste!” vake heyvanê phezkufi.

“Kerem ke, ezo gostan!” vake heyvanê safi.

“Dı gay benê. Zu şia beno, zu ki bor beno. Şia maşala gırso, hewlo. Hem ki jede quwetino. Kes nêtoreno ser kuyo. Yê gayê şiyay hiştiriye xo ki phiz benê. Hiştiriyê xo kam ra fiyenê, o kerdênê dı pirtley. Çokao kes nêtorenê ser kuyo. Gao bor, gao şia ra cênêvişiyenê. Pia feteliyenê, pia cerenê, pia şiyenê gora xo. Gegane gao bor tene yan şiyenê, gao şia ra dūr vînetenê. Hes, şer, verg, çakal, lüye, kam ke amenê gau ser, gayê şiyay hiştiriyê xo kuyenê pa, kerdênê dı letey. Kes nêtorenê ser kuyo.

‘Ma se bıkeme, na gau zubini ra rabırnime? Eke ma nine ranêbırnime, ni kokê ma anê,’ vake şeri ve heşi ra. Vergi, çakali, lüye ki na fikirde bi. Pêro pia hemfikir bi.

Gayê bor ke tene gayê şiyay ra bi dūr, şer, hes, verg, çakal cêray waa Lüye vake, ‘waa Lüye, so gayê bori de qesey ke, ey iqnake! Lüye biye nejdiyê gayê bori vake, ‘Boro, ma to ra jede has kenime. Tu na gayê şiyay caverde, ma na ko, na çayirê, na axpinu pêroine dame to. Tu keme pasayê na hegau, pasayê na kou! Gao şia arnago, inatuno, jevego. Tu ça gos nana ey rê? Tu xo rê menfaatê xo de niade! Cao ke pasayini esta, tu ça bena şiya gao şiyay?’

Gao bor inam bi. Mend roza bine bi sodor. Gao şa ust ra ke şero çayirê, gao bor hona nêusto ra. ‘Boro, to rê se biyo? Tij waxto ke berzo, tu hona hewn dera. Torê se biyo? Urze! Hayde şime!’

‘Bıra gao şia, to so ez ninune,’ vake gao bori.

‘Hala hala! Tu hona wes u war biya? Birde to rê se bi?’ vake gao şiyay.

‘Ez nêweso, to so!’ vake gaye bori.

Gaê şiyay reye qafike sanê ra... “Hala hala! Na kar de çiyê esto, hama çî?” vake gaê şiyay. Gao bori inat kerd axure ra nêvejiya tever. Teseliya gayê şiyay kote, ust ra teyna şî ko, şî çayire. Heşî, şeri, vergi, çakali u Lüye dorme gaê şiyay guret. Gaê şiyay este xo ver, hiştiriye xo kerdî tîra, dî hire teney day hard ro. Hama dorme de jede bi, heşî, şeri, vergi, çakali, lüye... Pê koka vilê gaê şiyay gurete şeri ve vergi ra. Gao şia xo sana ra, nata ama, bota şî hama deyra bi dorme de dîsmenê gaê şiyay. Gao şia teqete ra gîna ware... Pêro pia nişt ser mîrdîa xo werdi.

Bi son gaê şia niame gora xo. Gao bor heto zu ra bi mîrozîn, heto bin ra bi sa. Bi mîrozîn, çike seru ra olvozê zubin bi. Teyna mend gao bor. Bêolvoz mend. Bi sa, çike vake, ‘endi dewran mî rê mendo. Endi nayê ra tepia padîsayê hegawu, padîsayê çayuru ezo.’

Bi sodîr, gao bor ust ra şî ko. Hona safaqê sodîr bi, tîji hona zereq nêday bi. Hona çayire nêreşt bi, heşî, şeri, vergi, çakali u Lüye dormê gao bori gureti. Qe şansê xo çine bi. Gao şiao ke gîrs bi, çer bi, hewl bi verva na gurefenda heşî, şeri, çakali, verg u lüye nêame, ne ke gao bor. Da ware, nişt ser werdi mîrdîa xo,”vake malê phezkufi.

“Hala hala! Sene dinawa. Xo ra xapîtene sere nijîya,” vake heyvanê safî.

Yê Lüye çefê xo hurind de bi. Herkes cî rê qan biyenê, cî rê inam kerdenê.

Roza veçînitene ra tepia tereftarê Lüye her ke şî bi jede. Taê seveta kari, taê seveta kurşî, taê seveta kariyeri dormê Lüye de bi top. Herke heyvani dormê Lüye de bi topî, herke şî hukmê Lüye bi gîrs. Bîzunê inatunu ra, boğu ra ki taê amey dormê

Lüye. Keyfê Lüye keyif bi. Her ke dorme biyenê qerebalîg, her ke şî Lüye xo berz diyenê, gîrs diyenê.

Lüye mordemê ke kar destebere cı yena ardi dormê xo vake, “mevîndê pîrdû virazê! Raa, olağû virazê! Çemi koti ke estê bendu versanê! Koti ke ova esta binu virazê! Beton sero beton rokerê!”

“Hama waa Lüye, ma ke herca kerd beton, herca kerd bend, na kergê ma koti qut biwerê? Malê ma koti bıcırayo?” vake uzmana ra tayê olvozunê Lüye.

“Waxt waxte kergu niyo. O waxt vierd ra. O waxto ke ez vêsan bine, kergu dîma bine, o waxt vierd ra. Waxt vuriya. Nîka waxt waxtê betoniyo. Axurunê qîzo wedarê, beton ra axurunê pilo virazê! Kegu punuku ra wedarê, cı rê beton ra kozîk virazê va têqîne kuyê!”

Ma gereke welatê xo beton ra bîxelnime. Niade dugelunê teveri de niade. Hergu zu heni bina henene vîrasta ke, resenê asman. Haqî ra tenena benê nejdî. Hama isala Haq u Tala dest dano ma, ma ine ra berz beton thîk keme!” vake Lüye.

“Îsala,” vake heyvanunê dormî.

“Mevîndê! Hade! Herkes karê xo bîzono!” vake Lüye eve emîrvakî.

Lüye maşala eve yerğatê xo heşt seri de pîrdî vîraştî, ray vîraştî, beton ra binay thîk kerdî... Binê betonê berjî herca ra osenê. Heyvanu fek kerdênê ra tey niadenê. “Maşala, na Lüya ça honde hunerîna. Haq phoşt cı do!” vatenê heyvanu wertê xo de.

Raş ki her keşî hete ra, xo dust ra phoşt dênê Lüye. Degelunê teveri ki phoşt dênê cı. Cîrê hayran mendenê. Çîke betonoke kerd bî berz, ine rê ki osenê.

Lüye rew rew şiyenê dugelunê teveri. Îla ila şiyenê dugelunê ke hete din u iman birayiyê, şiyenê lewe dine. Hem namê lüye bi gırs, bi berz, hem ki mal u milkê Lüye bi deyra u dengız. Lüye kergu rê axura henena gırse vıraşt bi ke, to ra sa vaji? Kergê heneni tey biyenê veyiye ke, to ra sa vaji? Heroz kergi werdenê Lüye. Endi cı ra bezar bıbi.

Dengız ki fet kerd bi. Firma sanay pê, gemi gureti, dukani kerdı ra, xestexaney kerdı ra... Hama pêro namê lazı ra, çenu ra bi. Lüye, Lüya vırene nêbiye. Vırende geste ra fekê xo rakerde mendenê. Ham Lüye nıka heni biye dewlemende ke, to ra sa-vaji? Mal u milke xo honde bıbi jede, keş nêşikiyenê ke bımore. Endi kes besnêkerdenê ke verva Lüye bêro. Vırende şeri ra, heşi ra tene tersenê. Hama nıka şer ve heşi ver de vile nêne ro.

Heyvanu ra taye olvozu vake, “waa Lüye, ma ğelet fam meke, eke na usul ra şime, ma ki benime je heyvanunê vırenu. Beme je pasayê vıreni, beme je şeri, beme je heşi...”

Lüye desinde qesê olvozunê xo bırna vake, “sıma kamiyê ke, qarsê karê mı benê? Sıma na cüret koti ra cênê? Nu qesa qesa sıma niya. Hadê sıma rê ki nêmendo!” vake Lüye.

Sus-pus mendi olvozê Lüye. Dımê xo onte zerrê qına xo heni bêveng mendi.

Lüye çıqa ke pêrodênê, çıqa ke behencitenê ki, çıqa ke zulım bıkerdenê ki, ayê xo bındest diyenê, xo qurban diyenê. Kamo ke bındest bi, qalê ine kerdenê. Hama buxo ki taxt de biye. Ne bındeste biye, ne ki qurbane biye. Buxu sere biye, buxo zulım kerdenê... Zuyo ke fikirê bin de bi, estenê hepısxane, ya ki welatê xo ra kerdenê tever... Fikirê binu rê, itiqatê binu rê, cınsê binu rê taahamülê xo çine bi. Sıxê xo rê bile taahamülê xo çine bi. Vırende şıxê xo ra destur guretenê. Î ki zubini rê bi dısmeni, koti têwerte... Lüye heni ke hukum kerdenê, endi tey-

na vatena Lüye amenê verê çımu. Her ke hukmê Lüye bi jede, honde ki heyvani koti têwerte. Destê kami cêvê kami de bi beli nêbi. Kaos bi têra, anarşi têra bi wertê heyvanu de. Herkeşi hete ra welenge kerdenê, keşi kesê bini gos nêdenê. Lüye ki heyvanê xuyê çekdari rusnenê cadu, rusnenê rau.

“Verê Lüye bicerê! Eke ver nicerê, na Lüya seytane ma pêroine zindan ra erzena cêr!” vatenê taye heyvanu. Hama kes keşi gos nêdenê. Herkeşi dustê xora welenge kerdenê, sımıme kerdenê. İtiqatê keşi keşi rê çine bi. Herkes herkeşi rê dısmen bi.

Lüyê nianeni dugelunê heyvanunê binu de ki bi; axurunê binu de ki bi. İne ki xeyle goni verdê de. Xeyle heyvani wesa wes kerdı wertê adiri vêsneyi. İ heyvani i lüyünê xuyo dakbazı ra xeleşıy. Sıra nıka ma dera,” vake malê phezkufu ra zu.

Heyvanê ke hasarê fêndia Lüye de bi, amay têhet. Her keşi olvozunê xora vake, meydanê gırs de amay têhet. Hama Lüye rew ra xevere guret bi ke, heyvani yenê têhet. Xeverê dê vergunê xo. Heşi ki binê emrê Lüye de bi. Xeverê dê hesu ki. Çaqalı ki amay. Miyê dormi, taê bızê dormi, taê manga u gayi ki şi hetê vergu, hesu...

Lüye vake,”Ni dı-hire nêzonayiyê yenê verva ma propağan-da kenê. Ma pırdi vıraşit, ma suki sayan pê, ma betoni nay peser, niznayi hata asman. Ma Haqu Talay ra tenena bime nejdı. Ma endi tenena ret vengı Haqı dame. O vengê ma tenena ret heşino pê. Çıke jede bime berz, bime nejdıyê Haq u Talay. Bime dewlemend. Tarê ma çine bi, ma bime weyirê taru. Gemiyê ma çine bi, ma bime wayirê gemiu. Raa u olağê ma çine bi, ma bime wayirê raa u olağı. Heyvanê teveri ma ra qarınê. Tabi ki qarınê, çıke ma bime berz, hona ki beme berz. Hama i benê alcağ. Çokao qarınê. Buxo pê ma besenêkenê. Se bıkerê? İştê na di-hire cayılunê ma, na malê phezkufi, bızunê inatunu, thaê

kesaganununê birri xapnenê. Îne verdanê ma ser. Haqa sukr ke, kesegano pil gumanê xo na cayil u cuyulu rê niano! Phoşt ine nêdano.

Ey heyvanê minê baqılı, heyvanê minê hewli, ni pê sîma xapnenê! Ni pê dinê sîma, pê itiqatê sîma kay kenê! Nîne de ne dino, ne imano! Kafiriye! Yê kafuru... Ez savajine? Sîma rê Enfal Süresi ra di-hire Süre'ò bîwanine... Enfal süresi savano? Uza vano, 'Sîma coru verva emrê Haqî, verva emrê Resuli mevîndê! Verva dîsmeni meramê! Ey heyvanê minê mumîni, heyvanê minê itiqatî! Verva ordiyê heyvanu, çıqa jede benê bibê, metersê verê xo mecarnê meşerê!' Ey heyvanê minê hewli, sîma ke kafuru nêwazenê, ine na hardu ra pak kerê! Emîr, emrê Haq u Talayîyo! Ni kafiri wazenê ke, ma, welatê ma xîrave kerê! Naye rê müsada nêkeme. Eve postalû sonê hurîndia itiqatî, raki sîmenê, bira sîmenê. Ni kafiriyê kafirî!"

Hura! Hesu, vergu, çakalu verda heyvanunê meydani. Hona voreki, bîzeki bi. Taê mi, bîzi, mangey, gayê ke amay bi hetê vergu, hesu... Ni heyvanê hetê Lüye dariye, paley, zopey kerdi destê xo verdave na heyvanunê meydani. Goni verdiye de. Tae merdi, tae bi dirvetın. Tae bini ki pê gureti eştî zîndani. Tae ki xeleşiy...

"Hama ez thoe xelese nêvinon," vake heyvanê safî. "Çike herkes herkeşi xapneno..." vake heyvanê safî.

"Herkes herkeşi nê, Lüye xapnena," vake bîza înatîne.

"Peki ma çîtır xeleşîme?" persê bîzi ra zuye.

"Raştî, ma çîtır xeleşîme? Heyvano ke vano, 'ma sîma xelîsneme', i ki eke çheke kote dest, isoni kesenê. Zu heyvano de feqîro wertê hegay de kıst, vake hetê Lüye cêno, ajanena Lüye keno. Na raşt nêbiye. Heme nonê o heyvano feqîri werd, hem

ki kist. Ma gumanê xo eve kami biarime?" persê heyvana safi.

Bıza phezkufi vejiye kemeri ser vake, endi gereke je vireni kes keşi mexapno. Kes keşi mekiso! Virene virena. A vierde ra şiye. Owa ke çem ra vierde ra besenêkena pêser biarê. Heyvano ke merd, besnêkena wes kerê! Heşi ma xapitime, şeri ki ma xapitime. Lüye ki ma xapitime. Usulê viren ra nêbeno. Kes keşi mexelesno. Herkes xo bixelesno...."

Hekes ke teyna xo bixelesno, ma teyna çıtır verva hond quweta hesu, vergu, lüyo yeme?" persa heyvanê safi.

Malê phezkufi thik, sareberz kemere sera ra vlê xo dard we, herdisa xuya sıpiye çenik ra osê. Vake, "herkes xo bixelesno! Hama ma gereke pêro pia phoşt zubin dime! Pia bıgurime! Hama herkes şindorê xo de, taxa xo de, gora xo de, silondê xo de serbest bo! Je dikê sodiri sebest bıwano! Tu mesala diki u Lüye zonena?" persa malê phezkufi.

"Nê," vake heyvanê safi.

"Goste!"

"Vaze, gosê mı serewo," vake heyvanê safi.

Hiketa La Fontaini'ya:

"Rozê zu diko de baqıl hewl nişt bi lızgê dare ra, kergi pitênê. Lüye dımê xo sana ra amê. Lüye sayd dıma biye. Kergê hewli koz de qut nıklıye kerdenê. Lüye bibi vêsan, sayd feteliyenê. Dik di, şiye binê dare. Lüye vlê xo dard we vake, 'mabe xêr di, bira dik,' vake Lüye.

'Xêrbe silamet, waa Lüye. Oncia çınay dimawa?' persa dik.

'Nê, bira dik. Ez amune ke mijdani todine. Mijadana mına xêre bıde mi! Tı zonena endi ma heyvanu honde ke wertê xo do-pêro, honde vêşeri? Ma xeyle goni gonaşiri verdê werte.

Endi beso! Ma qawğa wertê xo caverda; qawğa wertê heyvanu cêvîşiya. Endi haştiye ama. Gereke ma endi nayera tepia zubini de waa u biray bime! Zubin de hast bime! Haq ve xêr kero! Bê cêr reye tu paç kerine! Tu vıra xo kerine! Haştiye ke biye, ma gereke vırare zubine ra fime, zubini phaç keme, vake Lüye.

Dik cêrê ra lüye, lüye de niada, çımunê Lüye de niada, zona niyetê Lüye xıravıno; zona ke a çı wazena. Canê xo gost wastenê. Dik reye 'Ü-ürrrüüü-üüüü' vake. Kergu pêro pai vîlê xo qutê xo sera dard we diki de niada. Dıma dormê xo de niada, Lüye diye. Tersay. Koti kozık.

'Bıra dik hade mevınde, waxtê mı senıko, ez gereke şerine heyvanunê binu ki paçkerine, ine de haşt bine,' vake Lüye.

Dik reyna dormê xo de niada. Vake, 'waa Lüye, ez na xeve- ra rındeke ra jede bine sa. Haq zoneno ke, ma ki serru ra nat haştiye pime. Ha haştiye, ha haştiye! Ma herb ra has nêkeme, çıke xeyle goni verdiye de. Ma haştiye pitenê. 'Reye key yena?' vatenê. Haq to ra rajibo, tu na xevera rındeke dê ma! Ala dakeye dilge be, niade bovera dı thajiyê çenci haye yenê. Vınde iki bêrê pero pai zubini phaç kerime, vırare zubin ra fime!'

Lüye reye dormê xo de niada ke, dı thaji haye yenê heni ve çif ra. Lüye tersê. Vake, 'Ni mı pirtley kenê, eke miresê.' Lüye dım dard we şıye.

'Waa Lüye kata sona heni herbi?' persa dik.

'Bıra dik, tene karê mı vejiya, ez gereke şerine. Ez şerine karê xo aredine, heyvanunê binu phaç kerine, dıma oncia yenune diarê to,' vake Lüye.

Lüye thajiyu ra tersê, ramê şıye. Kergi bêters oncia kozê xo ra vejiay tever, şı qutê xo ser. Dik ki je pasau lızgê xo sero vınet...

İşte ma heyvani ke baqıl bime, Lüye ki ma nêwena. Honde

ke ma saf mendime, qan benime, Lüye ki dim sanana ra, ma kena boka xo,” vake male phezkufi.

“Baqıl? Çıtır baqıl bime?” persa heyvanê safi.

“Gereke verra her kes haqa herkeşi biaro verê çimu. Kes haqa keşi mewero! Kes haqa keşi rê tecavüz mekeru! Her kes zon u zoganê xo de, her kes din u itiqatê xo de serbestbo! Herkes fikirê xo de serbest bo. Ja ma xoser sere kemeri de, sere hegayê xo de, sere bonê xo de sebestbo! Xoserbo! Her kes ev kemanê xo camaatê xo rê lawukunê xo vazo. Vazo ke, serbestbo ke, xoserbo ke, kes keşi mexapno! Ne kes keşi ra qız bo, ne ki kes keşi bini ra berzbo! Ne keşi phoşt kero, ne ki keşi rê barbo! Ma ke baqıl bime je dikê serê lızgeyi, Lüye tersu ra dımê xo fina qına xo, ramena sona,” vake malê phezkufi.

“Kata sona?” persa heyvanê safi.

“Kata sona va şero. Şero ceneme! Ma ke bime serbest, Lüye kata sona va şero.

Wesbo xoseriye, wesbo serbestiye!” vake malê phezkufi kemere sero.

SILÊ PHIT

Germê peroj bi. Tij zor kerd bi. Mori, mulauni bile eşir gu-
ret bi tiji. Heşi, vergi, kutiki, mal u gay, mi, bızı, kesiki... koti
ke caê şıye diyenê kotenê bın. Yê qulê Haqı ara q phoncuku ra
verdiyenê de.

Tiji amaniyê Sile Phiti ki nêdenê. Kinci serê bıbi linci.
Tufongê xo deste bıbi adır. Adır bıbiyenê ki, destê xo ra oncia
ronênê. Dest bivesnenê ki, destê xo ra ronênenê. Ça rono ke?
Gonia honde muleti hermunê Silê Phıt sere biye. Cini, cüamerdi,
kokmi, domonê soi pêro esket de bi, bêcheke bi... Silê Phıt ve
dı olvozunê xo ra bi. Naver ra sanenê cı, bover ra şene de ginenê
cı, dot bêruku de vejıyenê tever. Teyna Silê Phıt nêbi, çölcık ki
bi esketu de... Guna ine ki hermunê ey sere biye. Bereket ke,
destê xeyle mavzeri bi. Eskeri tırrê deru ra gındırê hardi kerd
bi, tufongê ine ki guret bi. Tene hete fısegu ra cetiniye ontenê.
Fısegê xo eve tedariki estenê. Heni rast-çot nêsetenê fısegê xo...

“Lawo lawo, tu na tufong estene kerdo huner, hama çımê tu
biyê kor, na miletê esketi nêvinena,” vake Qemeri. Qemer endi
khal bi; xeyle serrê xo bi. Tufong nêşikiyenê bestenê. Bulki raa
ra şıyenê. Destê xo ki thıkenê.

“Qemer, tu nêvana se bıkerine? Eke eve omrê qersuna eskerê
Tirki bena raji, tufong caverdan!” vake Silê Phiti.

“Ez, xo ver nêkun. Hama...”

“Hama çık?” persa Silê Phiti.

“Na domoni-momoni... Hem têste ra, hem geste ra merdê... Teqê tey nê menda. Postê vieri şiyô nişto parşiu ra, nişto bêrikê miani ra...” vake Qemeri.

“Ma tu nêvana, qına ma hurina na tija omnoni de tufongê je adiri cême destê xo? Amaniye ma nêdanê ke, şime gocikê owe, loqmê nonê cae ra biarime,” vake Silê Phiti.

Meke tene ke lêl kot, Silemani rusneme owe, ma ki some tene werd-merd ame,” vake Silê Phiti.

Qemeri vengê xo nêkerd.

Tij gira gira lewiyenê. Tiji hem eskeri rê gira lewiyenê, hem ki muxlutê esketi rê. Esker ki qefeliay bi, araq de bibi linci. Lengera metala serê sari serê sari de je sojia serê adir sarê eskeri vêsenê. Kincê seri qolind bi, postalê lingu hata gozike lingu de bi... Araqê sari, araqê lese lesê ra gir biyenê postalu de gol biyenê. Ax tij ke reye rew bişiyenê doymî! Postalê xo ki bivetenê, araqê xo pak kerdenê... ! Esker ki, Silê Phiti ve olvuzunê xo ra ki a saate pitenê.

Muxlutê esketi ke, hayalê gocikê owe, loqmê noni kerdenê. Quweta xımacuğunê ceniku cı ra onciay bi, feki heni ke teqe ra onciay bi, pê nêamenê.

Tiji sayike inat kerd bi, doym nêşiyenê. Silê Phit nê nê pa, esket qori kerdenê. Esker ki wastenê bayrağa xo esketi sero thik kero.

Qemer qariya. Ust xo ser, mianê xo ver niamenê. Tu vatnê biyo kud. Xora mianê xo bul bi. Eve mianê bul ame fekê esketi, destê xuyô cep sana cımunê xo ver tiji de niada. Hona xeyle berz biye. “Mı de a dirakenayiyê! Ni domoni têste ra, geste ra

merdi. Qe to de vijdan çino? Mada niadana, dota huyna. Ça honda sadiştene kena? Hade vajime ma guna kerda, ma ra qarina, ma tu na domonunê qızı ra çı wazena? Têste ra qır biyê! Gesta ra merdê! Tuya ke dina kena roşti, tuya ke tani dana dina, tuya ke reng dana dina, ça ma ra tani oncena? Ça ma roştia xo oncena? Ça domorunê ma de gonîa ma kena jia, ma bêreng, bêşifat verdana? Ça hurindia xo ra nêlewina?” vake Qemeri.

Bover ra ki vengê tufongunê eskeri amenê. Vengê topu amenê. “Berzê ulan berzê! Ez de maa na hukumatine! Ma ra vake, ‘pîrd virazeme,’ ma pîrdi viraşti. Ma ra vake, ‘rau virazeme,’ ma ray viraşti. Ma nîka? Ma ra çı vazenê? Na domonu ra çı wazenê? Panê, ulan panê, qınêalçaği! Panê ke, ma ki bixeleşime, sîma ki!” vake Qemeri. Bi bul şî esket. Esket boe pîxe kot bi cî. Domonu xo de nêvîndarnenê, mijî kerdenê. Germ bi, boa mijî, boa cî ağme biyenê... Hêrsê Qemeri endî tene bibî kemi. Nê tîjî cî ra osenê, ne ki roştia tîjî estenê esketî. Eesket tari bi. Qemer bêveng verva tari şî...

“Tuh lonet şero na kokîmiye! İsonî hurindia xo de mîx kena... Wastenê ke, çeke kuyo, owe biaro, non biaro... hama ne qorî, ne ki miane amenê ver... Şî tari de hurindia xo de nişt ro.

Taqe-taqe xeyle devam kerd... “Tuh nolotî şero tu kokîmeni,” vake ust ra...

Tîj şîye doym, şîye este deru ser, kou ser.

Sîlê Phît ve olvozê xo ra amay esket. “Uy boyê pîxe! Tever ra tîjî, adîrê tîjî, zerrê esqetî boyê pîxe! Sîmer çino bîne ra kerê?” vake Sîlê Phîtî.

“Sîmer koti ra?” vake Qemeri.

Taye bervenê tayê jivenê esket de.

“Vengê tufongu bırıya, ez ve Weli ra some, ala nonê ra, werde ra...” vake Sîlê Phıti kılmek ra. “Owe kam sono? Ma besenêkeme şime owe? Eke şime owe, o waxt non maneno... Ray düriyê,” vake Sîlê Phıti.

“Şime, mevindê, şerê! Owe ki taqize zu sono,” vake Qemneri.

Sîlê Phıti ve olvozê xo Weli ra koti raa. Eke pê tapi de bi vindi, Qemer ve Uşeni ra ki, meske gurete, şî owe... Qemer ve Uşeni cêr şî dere... Bînê deri de kemera de thike biye. Kemere xeyle berze biye. Bînê na kemere de owa de serdine amenê. Owa xo ki jede wese biye. Germ de tenena îştâ isoni şiyenê cı. Serdine biye. Tania zerrê isoni sıkıtenê owa serdine; owa Kemera Thike. Hama tene hurindia taqe-taqe ra nejdi biye na Kemera Thike. Dür ra ki zu hiniye bin bi, hama o dür bi. Qemer honde raa besenêkerdenê bişiyenê. Uşen ki hona domon bi, ey ki raye teyna nêvetenê. Zövi kes çine bi ke, owe biaro. Uşen wast ke, teyna şero, hama Qemeri nêverda. Bulki bulki uşen de şî. Meske destê Uşen de biye...

Sîlê Phıt ve Weli ra qefeliay bi. Dere de rüyê xo, lesa xo şüte. Tene bi honik. “Ox, Haqe sukır! Haq ke, roê mı bıcero, endi çimê mı pey de nêmaneno,” vake Sîlê Phıti. Eve olvozê xo Welii şî tap sere nişt ro.

“Weli, tene raoreşime!”, vake Sîlê Phıti.

“Beno,” vake Weli.

Dot bover ra, dür ra dewa Sîlê Phıti osê. Çimê xo gınê dewa xo, çimê xo cı ra nêbiray ra... Çimê xo pa mendi, mahzun mahzun ve melul melul... Ciniyê ve domoni amay viri... Kerdi bi bon vêsnaş bi...

Weli seru ra Sîlê Phıti ra xeyle qız bi. Cı ra ap vatenê.

“Ap Sileman, herey mekume! Hona raa ma derga,” vake Veli.

Silê Phit vengê xo nêkerd, ust ra bêveng kot raa...

Tene ke xeyle raa gurete, "Kata şime?" persa Weli. "Jede dürü meşerime," vake Weli dima.

"Xora dewi nêmende ke...! Kes ki tey çino... Şime dewa Çıçoy. A dewe vînetiya," vake Silê Phiti.

Tari bi, sewelete bi. Herkes rakote bi. Kutuke kerd lawe-lawe. Silê Phiti, kutiki wendi xo, dest kerd sare ra, kutiki vîneti. Vejiya boni ser. Silê Phiti vîrende Weli qula boni ra kerd cêr. Dîma ki buxo qula lozîne ra kot zerre. Weli çıla destê biye, a fişte cı...

"Apo, cini ve cüamerdi ra rut rupaliyê," vake Weli eve vengê alcaği.

"Nêbo, tu qarsê cı bê! Niade tu kison," vake Silê Phiti. Silê Phiti şî nejdiye cini u cüamerdi. Çımê Weli pa mendi, "acaba Silê Phit buxo sono diarê cinike?"

Cinike hona veyvike biye, cence biye. Lesa xo jede rîndeke biye. Mianê xo bari, qalcê xo hira, cizikê xo gulor, çim-buriyê xo şia bi. Poro xoyo derg u şia verdiay bi riyê cineke u dosegê cinike ser. Ruyê xo binê têlunê pori de zof rîndek osenê. Tu vatenê neqesna. Riyê xo bereqiyenê je soa sure wertê porê şia-wo derg de. Ne lewiyenê, ne ki qesey kerdênê. Tu vatenê mer-diya cîle ser.

Silê Phiti orğanê dormi guret ont cini u cüamerdi ser, ama lewe Weli.

"Hayigiyê?" persa Weli.

"Şişşşt!" vake Silê Phiti. "Rakote niyê. Tersenê," vake Silê Phiti.

Zere çêyi de werd feteliay Sile Phiti ve Weli ra. Jede thoe xo çine bi yê mormeki ve cinika rute ra. Tene senik çiyê werdi

kerd boxcika lozine ra thik bi tever. Kincê xo araçın bi, qatranê lozine bi tıra, kincê araçini bi şiao sote. Bereket ke tari bi. Tari de şia beli nêbiyenê. Eke roşt biyenê, mîleti xof kerdenê cı ra, ramenê. Vatenê, ‘mîlaketiyê.’

Lozine ra vejıay tever, teniya lozine tene xo ra kerde pak, şı çeyê de bin. Şı verê çêveri, hona çıla vêsenê. Silê Phiti da çêver rê.

“Kamo? Çı wazenê?” persa vengê zerrê çêyi. Veng vengê cüamerdi bi. Vengê cüamerdi je qersune çêver lone kerdenê amenê tever, vengê xo jede jil bi, eve hidet bi.

“Peser vınde!” vake Silê Phiti Weli ra. Silê Phiti tufongê xo herme xo ra na ro... Tufong deste bi. Dota top bêstenê ki, Silê Phiti eve tufongê xo, hurindia xo emın diyenê.

“Rake, ezo. Ezo, Silê Phito!” vake Silê Phiti.

“Nê, ranêken. Ça rakeri? Rakeri ke, çê mı tolan kerê!” vake wayirê çêyi.

Zere de vengê cinıke ki amenê. “Rake!” vatenê cinıke.

“Nê! Rakerine ke, bêro tonoy?” vake vengê cüamerdi.

“Rake! Reyna nêvan,” vake Silê Phiti.

Cüamerdi çêver ranêkerd. Silê Phiti eve hurdi destu pê mavzerê xo guret, linga xoya raste ra kuya çêveri rê. Çêver taxte ra bi, phoşt ser merediya ra.

Sile Phiti tufongê xo ard ra mormeki ser vake, “tu ça çêver ra-nêkerd?”

“Ça çêver rakerine? Rakerine, tu çê mı tolan kerê? Rakerine ke, tu ciniya mı bêrê?” vake mormeki.

“Hasa bıray’m! Heni mavaze! Ma jebeg nime, ma dijd nime,” vake Silê Phiti.

“Sıma dijd niye, jeveg niye, çikiyê?” persa mormeki.

“Bıray’m, zovcê ma esket dero, ma pero pia meser kotime. Ma ne jevegime, ne ki dijdime. Hama vêsanime. Tesanime. Domonê ma têsaniye,” vake Silê Phiti.

Mormek birde bi tufongê xo rê vake, “thoe sıma nêdan. Çê mı ra teverbê!”

Weli eve koka beşliyê xo kuya hermê mormeki ra, mormek dêmda zerê çêyi ra.

“Nêdan. Mı bıkıse ki, nêdan,” vake mormeki.

“Mormek, inat meke, biya bara ni mormeku cı de, i raa xo ra, ma ki raa xo ra...”

“Tu hes!” vake mormeki.

Ciniya mormeki cêrê mormeki ver vake, mênık biya çiyê ine cı de, va şerê! Sarehuşkeni meke!”

“Ciniki, mı to ra nêvake, tu vengê xo meke! Tu nêmendo. Nu kar, karê cüamerduno. Mı ra ewru non wazenê, meste ki ciniya mı mı ra wazenê,” vake mormeki.

Sîle Phit qariya. “Non ma nêdana, ne? O waxt ceremê na qeşi tenena beno gıran. “

Sîle Phit bi destê mormeki rê, destê ey eve xape gireday, ustı-na çêyi ra gireda mormek. Ciniye vengê xo nêvet. Sîle Phit non, çiyê werdi kerd buxcıke, buxcıke kerde pırr.

“Perê tu kotiyê?” persa Silê Phiti.

Mormeki vırende vengê xo nêkerd. Dıma cêra Silê Phiti vake, mı nêvake, sıma dijdiyê, sıma jevegiye.”

“Heya, ma endi bime jeveg, bime dızd. Perê tu kotiye, vaze!”, vake Silê Phiti.

Mormeki vengê xo nêvet.

Weli verê mormeki de vînet, Sılı Phıt ki zerni, pere feteliya. Sılı Phiti herca saye kerd: Pê dunike de xaşi, galey, çali, haqvey, duriki saye kerdi. Thoe nêdi. Bine sepeti de, verê ondoli de postey, tenciki, guskaney saye kerdi, thoe nêdi. Werte cılı, kilimu, çazumu, asturu saye kerd, thoe nêdi. Teseliya Sılı Phıt kote, destê mormeki kerdi ra, postê doraqi, parzunê roni nave phoştia mormeki, koti raye. Çardağe de çımê Sılı Phıtı gınave petaga mêsu. Petage de niada, gındelıka rêsu tey biye. Gındelıka rêsu vete tey niada ke desteyê pereye tey. İ ki gureti. “De hade cinika çêyi, xatırbe to! Mı sîma ra vaka, ma seveta çıye werdi amayme. Çıye made, ma some. Hama sîma nêda, mêrdê to nêda. İnat kerd. Cereme inati sîma rê gıran ame,” vake bi tever çardağe ra Sile Phıt. Weli ve mormeki ra ver de şıyenê. Phostike doraqi ve roni ra phoştia mormek de bi, non, ardi u bulğur ki phoştia Weli de bi. Sile Phıt ki boxçıka peru deste biye. Deste cep de ki tofongê xo bi. Sewe xeyle ave şı bi. Asme tari kerd bi roşt, raa xo ra ret şıyenê. Tari bibiyene ki, ine raa xo ret vetenê, çıke ine ray olaği rınd naskerdenê.

Cor cadurunê eskeri ra xeyle dūr vierdi ra şı. Cadiri xeyle dūr bi. Dı tofongi bi. Weli birde vake, “Ap Silema, esker pêro hewn dero. Bê panime, kokê nine biame!”

“Ero mı qada, dı tungê maye. Ma eve na dı tufongu çıtır huzbere ine yeme? Fisege ma beş niye, hem ki mesafa zor dūriyo. Hete bin ra ki, ma ke ekseri de herb kume, eket de zov-cec, cini u cūamerd geste ra mirenê. Lerze bikerê ma linge rew esket reşime!” vake Sılı Phıtı.

İson esketi fek u çımı rakerde raa Sılê Phıtı pitenê. Vêsanıye ra hewnê xeyle tenu nêamenê. Taye bervenê, tae bêteqe mere-diay bi hard ra, tae ki hewn de bi... Sılê Phıt, Weli ve mormeki

ra koti zere. Phostik hermê xora naru, hama isonê esketi de teqe çine biye ke, raurze...

“Herame sîma bo! Nu emegê mîno, mî honde emeg da, sîma ki bîwere! Hade ez son,“

vake mormeki.

“Nê, ez tu teyna nêverdan. Ez gereke to de bierine. Ray olaği pirre eskeriye. Çheke to de çina. Ez tu bon teslimê xatuna tu kon, hona yen,” vake Sîlê Phiti.

Mormeki tene lez-luz kerd, hama Sîlê Phiti o teyna canêverda. Tey bi rast, berd texeletê ciniye kerd.

Çimê ciniya mormeki gîna mormeki vake, “tu o oncia mî rê pêyser ard? Va boka vergi biyenê!”

“Waa’m, qusurê mî de nia mede, dinawa, gegane raştiye ve xiraviye ra kunê têwerte. Ma heni zu dewran de weşiya xo rammeme ke, verg ve miye ra têsara beli nêbenê. Reca ma ki kota têwerte... Neise, çî say kena say ke. Biyane biye endi... Xatır be to,” vake Sîlê Phiti. Lesa xo kılme biye, hama je duzurig bi, tu vatenê paye nêsono, gırîkiye bine lingu dere, henke pêt şiyenê.

Sîlê Phit ke rest esket, endi verva sodır bi. Hama hona tari bi. “Rew mevînde, eker hawo ğıl-ğılino. Eke berzo ma ser kokê ma ano,” vake.

Berket ke, isonê esketi nonê xo werd bi, dîma owa xo ki sîmit bi. Pizê xo kerd bi mîrd. Tafta, qe waxt vind nêkerd, pêro pia uşti ra, şî koye bin. Uza hurindia xo tenena rete biye. Qene boya-pıxa ci, miji niamenê. Werdê xo ki tey guret bi. Hata hire, çor roji werd cî rê bes bi. Hama uza ra tepia? “Haq ra ve xêr,” vake Sîlê Phiti. “Kes qe zu heva cewi, zu heva bulğuri telef mekerro! Zu dilapa owo thol zayi mekerro!” vake Sîlê Phiti.

Silê Phiti, Weli ve hire xortunê binu şî koê coreni. Oza ra herca osenê. "Ala berjime xo ver, xo ver bidime... Ala niadime hata key? Îsala çêverê beno ra!"

"Rabo ki, ez çheka xo ro-nênan," vake Weli.

"Ro nênana, se kena?" persa Silê Phiti. "Qula luzine ra kuna zerre, ciniunê sari de niadana?"

"Hasa! Eskeri moa mî, waa mî, birayê mî kışti... Ez wes bîmani se bikerine?"

"Uyo ke qula lozine ra kuna bonunê sari, buxu cıla xo de lewê xanîma xo de ramerdîye!" vake Silê Phiti.

"Nêzon, o hewes ma de nêverdo ke na zalumu," vake Weli.

"Ademoğli Ademi ra nat nefşê xo rê wayir nêvejiyo. Îson nefşêteniko, nefşê xo rê wayir nêvejîno. Herg zu çîye dîmao. Teye pere u servet dîmayê, teye şöyret dîmayê, taye taxt dîmayê. Teye ki perda dîn u iman oncenê xo ser çîzon çî dîmayê... Kabil ve Habîli ra tepîa dîsmenayeni kota werte isoni. Bîra biray kîseno. Peyniya zulîmî çîna. Haq oncia xêra de xo isoni ra vazoz! Zövi savajî?" vake Silê Phiti.

Ne Silê Phit, ne ki olvozê Silê Phiti tersenê. Ça bitersê? Moa kîsta, domonî kîstê, waa u biray kîstê. Tersê merdenê zerre de çîne bî. Merdenê kî nêwastenê, kîstene kî. Hama xo müdafâ kerdenê. Je cüamerdu denê pero, je çüamerdu kî merdenê. Hama nêmerdî. Silê Phiti ve olvozu ra heşt serî ko ve ko feteliay, xo sevekney. Xeyle ison kî xo de xelesna. "Defterê zulûmî dergo, ma endî tenena derg mekerime," vatenê. Nat bota isonê dormî, aşuru vatenê "endî texeletbe!" Hukumat kî hetera vatenê, "texeletbe, qarsê sîma nêbeme. Je waa u bîrau weşîya xo rameme," vatenê.

Heşt serr ra tepia Silê Phıt ve olvozu ra texelet bi. Kes qarsê cı nêbi. Şi Tursmege, vere fekê Çhemê Munzuri de bon sana pê, weşiya xo ramite. Serre de rey, dı seri de reye ki qomutenê eskeri amenê diarê Silê Phıti. “Phıto Silo, hayatımı sana borçluyum,” vatenê qomutanê eskerê Tırku. Silê Phıt dırvetın pê guret bi, berd lewê Mıstafayê Siliçi. Mıstafyê Siliç cêrre bi, khulê qomutanê Tırku kerdi weş, o rusna qışla eskeri. Çokao, o Tursmege de gegane amenê diarê Silê Phıti.

Silê Phıti qılawunê xo sımıtenê, wertê mıletê xo de sarethik, riwayis, eve haştiye feteliyenê, hata ke şı haqiya xo.

TERS U XOFÊ ELİFE VE ÇÊNU RA

Ters je şiya isoniyo, isoni dîma nêvîşino. Kata şero isoni dîma fetelino. Înatê xo ki xıravîno. “Mı ra bıvîşîye!” vana hama ters nêvîşino. Ça bıvîşîyo ke? Dewran dewranê ters u xof bi, dewranê zor u zorbajeni bi. Dewi thol bi. Kes tey çine bi. Raştîye persena herkeşi dewa xo ra has kerdenê. Çike ison dewe de serbest bi, xoser bi. Kay kerdenê, feteliyenê. Şiyenê mali, şiyenê gau, şiyenê voroku... Şiyenê çem, şiyenê jiar u daru. Şiyenê çimê Munzuri, şiyenê Kemerê Bimbareki; şiyenê veyvu. Teyna nêbi ison. O waxt ters teyna bi. Îson ters ra jede nêtersenê. Îşte raştîye persena isonê dewe eve vatena xo dewi thol nêkerdi. Tayê xorti vejîay ko vatenê, “Sıma xelesneme.” Ne ine buxu xo xelesna, ne ki ine isonê dewe xelesna. Esker qeleviya dewu, dewi kerdi thol. Qese pere nêkerdenê, endi çeki kot bi zon, ine qesey kerdenê. Kılê nê pa boni vêsna, hegay, birri vêsna... Îsoni cıl u cörê xo bile kılê ver nêxelesnayi. Pêro pai têwerte de vêsay. Tayê ison ki werte de vêsa. Elife ki sayike werte de vêsay bi. Elife wes biye, hama bıra kıst bi, meytê xo bêser, bêbinate bi vindi şî. Keş nêdi. Tayine vatenê, “ajaneni kerdo, isonê koy kısto.” Tayine ki vatenê, “hukumati kıst, çike isonê koyi rê milişîni kerdenê.” Çı beno bıbo, kıst. Qese pere nêkerdenê. Çeki pere kerdenê. Cao ke çeki este, qese qediyoy.

Birayê Elife endi çine bi. Lewe de nêbi.

Sodir çike ra kutiki laway, bi heyaleme. Tari bi, kes keşi nêdiyenê. Bi sodir moa Elife zerrê çêyi de kıst bi. Çâ? Keş nêzonenê. Gegane isonê koy amenê. Yê moa Elife nonê xo, ronê xo, qatîgê xo bi. Kam ke amenê diarê moa Elife, nonê xo, werdê xo, ron u doraqê xo werdenê heni şiyenê. İsonê koy ki amenê, cendermey ki amenê. Cendermu isonê koy persenê. Owa xo, doyê xo, hakê xo ronê teze de sıkıtenê, werdenê, dıma şiyenê. Kes nêzonenê ke kami kusta. Çike keşi eve çımunê nêdi bi, kam kot bi zerre...

Ters heni ke kot bi zerrê Elife, ayê endi şiya xo ra xofkerdenê, cı ra ramenê, cı ra dūr vınetenê. Hama ters aê dıma bi, Elife teyna nêverdenê. Ters her ke biyenê nejdi, Elife ki honde tersenê.

Dewi nêmend bi, hama mezêlê dewe hona vınetayê bi. Mezeli nêtersenê. İ ne eskeri ra tersenê, ne ki isonê koy ra tersenê. Çhekê eskeri bi, çhekê isonê koy bi, hama yê isonê merdi lesa xo çine biye, binê vele de poyay bi, hama roê xo çip bi, feteliyenê. İ pê isonê çhekdaru huyenê. “Sıma na lula demiri ça kerda destê xo fetelinê? Çâ mal u gau nêsonê, ça veyvu nêsonê, ça lawukunê xo nêvanê? Çâ bonununê xo nêvırazenê? Çâ bağı bostan ro nênanê? Na tija peroji de lula demire kerda xo dest fetelinê? Destê sıma nêvêsono?” vatenê roê isoni.

“Qe bivêso! Ma xo ra vêsayime. Nia ki vêseme, heni ki vêseme,” vake isonê çhekdari.

“Nê, nê heni mavaze! Xo mêvêsnê, xo bısewekne! Lawukunê xo vaze! Veyvê xo bıkerê! Çâ xo telef kene, xo erzenê khıle. Weşıya isoni kılma, bıwerê, bısimê, xoser bıfeteliyê!” vake roê isoni.

Yê Elife zu laz, hire ki çênê xo bi. Lazê xo domon bi, vırara moa xo de bi. Çênu ra dı teney tene pil bi, zuye ki hona domene biye. Pila xo new serre de biye. Qıza dayê howt serre-

ne biye, en qıza xo çor serene biye. Lazê xo hona zu seren bi. Sîtê çızıkê moe çine bi, senik bi, hona çızıkê moa xo litenê. Je phaci kerdenê fekê xo litenê. Hona newe feteliyenê, hama jede besenêkerdenê bifeteliyo. Moa kerdenê vıra xo.

Hurindia mezala bîrayê Elife çine biye. Hama yê moe beli biye. Kamji çanavari, kamji cani moe kışt bi nêzonenê; qatil beli nêbi, hama hurindia mezela beliye biye. Des seri ra jede bi ke moe kıst bi. Elife ki dewe de nêbiye. Ae ki bar kerd bi şî bi suke. Suka xo ki qızkeke biye. Mêrdê xo memur bi. Daira Vali de memur bi. Jede qesey heşiyenê pê, haqaret ki diyenê. Hama laxkerdoğ bi, şiyenê sımîtenê laxe xo kerdenê. Eke perey kotenê dest ki şiyenê sımîtenê. Hem ki jede sımîtenê. Werdê domonunê xo kerden raki. Vatenê, "ez hêvetu ra sımın." Zil u zurna amenê çê. Bonê xo wele ra bi, eke siliye vorenê, dılapê silyê cıl u cöri kerdenê linci. Gegane ki nonê xo qediyenê, Elife şiyenê ciranu ra ardi guretenê ardenê photenê. Hao bibi serre ke, mezela moa xo nêşî bi. Elife şıye çiranê xo çapê ardi, parzunê ron guret amê. Haq raji bo, cirana xo zof rinde bi. Şıye dukan ra ki, zu susê kola, dı paketi pisküvit guret. Na perey ki hona ki piyê xo nêmerd bi, ey day bi cı. Pi ki jede nêmend. Meraq ra şî. Jede waxt werte nêkot, o ki şî haqıya xo. Raştiye persena, şî lewe ciniya xo. Bêciniya xo dina cı rê bêthom u bêthuz amenê. Xo thol u bos diyenê. Peyniye de o ki şî.

Elife eve çênunê xo nişte dolmuş şıye mezela moa u piyê xo. Dolmuşe hata lewê mezelu nêşiyenê. Raa xıravine biye, minibüse besenêkerd hata mezele şero. "Seveta dı-hire qurusu ez besenêkon minübüsa xo xırave kerine," vake soferê minibüse.

"Bıra, bıra Haqî ra biterse! Ma honde raa wertê na kou de, wertê na verg u heşî de çıtır şime?" vake Elife.

“Çıtır sonê şerê? Thoe dewi mı kerdê thol,” vake soferê minibüse.

Tesela Elife kote eve çênunê xo kote raa. Hama ters zerre de bi. Eve ters kote raa. Çênê xo ki koti raa. Susê kalo vıra çêna pile de bi. Çêna pile moa xo ra dijdia susê kola kerd xo ser de, tene kola sımite. “Off, çıka şirina! Çıka wesa!” vake çêna pile.

Paketê pisküviti ki çêna wertiyê de bi. Çêna qıze ki thoe destê çine bi. Elife owe kerd bi çênunê xo rê, por munit bi, hem pak, hem ki rindek, şirin osenê. Hama tersê moa reşt bi zerrê ine ki. Bırr lewiyenê, perrenê we. Xıse-xıse amenê, vozdenê. Maa ki vozdenê hama jede beli nêkerdenê, hama çênu ters sezut kerdenê. Lazê elife ki tersenê, hama o nêvostenê, vıra moa xo de bervenê.

“O sene vengo yeno?” persê Elife.

“Nêzon,” vake çêna pile.

Veng amenê. “Kulp, kulp; çalp-çulp” vatenê. Vengê kulpayıs amenê.

“Hala hala! Nu sene vengo? Nu sene vengê tamasowo? Ne vengê isoniyo, ne ki vengê canawariyo,” vake Elife xo-xo de.

Tersu ra pêser nêceray ra, çênunê xo de nia nêdenê Elife.

“Çalp-çulp. Çalp çulp.” Veng amenê.

“Elife birde verê çênunê xo de vınete. Çêney ki vıneti. Veng bıriya. Qe caê ra veng nêame. Herca ip u isiz bi. Teyna themuzê bırrı cızênê. Tenena tersay. “Hala hala! Ya Xızır, tu bierê comerdiye! Nu çıko? Nu kamo ma taqıp keno?” vake Elife. Çêne Elife ki tersura bibi kung. Bêveng thik bibi, qe hurindia xo ra nêlewiay.

Oncia bi rast. Oncia veng ama. “Çalp-Çulp.” Tersê xo herke şı bi jede.

“Gamunê xo pêt bierzê! Tenena çip bierê!” vake Elife.

Elif ver de, çênê xo ki dîma, tenena pêt raa ra şî. Veng herke şî tenena bi jede. “Çalp-çulp, çalp-çulp.”

“Xızır, ez wayirê domonuno. Mı rê ke zerrê to nêvêsono, gene na domonê soi rê bivêso! Guna na çênunê mı çîka? Tu birayê mı, moa mı ma ra gurete, nîka ma ra çî wazena?” vake Elife.

Heni eve na terse amay reşti nejdiye mezelu. Mezeli tene berz bi, tap sere bi. Eke vejiay tapê mezelu veng bırıya.

“Daye, veng bırıya,” vake çêna pile.

Elife vînete. Pêro motê çêna pile bi. Waa qızkeki motê waa xuya pile bi. Dı gamê ovor de şî, veng çine bi.

“Vînde!” vake Elife.

Çêna pile vînete.

“Çêna'm, ala xo bıcarna versımşer de so!” vake Elife.

Çêna pile xo çarna versımşer de şîye. Oncia veng vejiya.

“Bes!” vake Elife.

Veng vengê susê Coca Cola bi çalpe-çulpiye kerdenê.

“Na kola kami kerde ra?” persê Elife.

“Dayê binu têsa, mı dı qılmi sımîti,” vake çêna pile.

“Niade, nu veng vengê susê kolao. Na kola zukumate koti ra vejiye? Susê kola qutê ma zerrê ma de vînsa. Haq bela kola çido!” vake Elife.

“Metersê, nu veng vengê kola bi. Nu veng, vengê kola bi wertê susi de çılqenê. Ma o vengê kola ra terşaymê.

Çênunê Elife vengê xo nêkerd. Elife ver de, i dîma şî mezele ser.

Mezele de zövi milet ki bi. Tersê Elife ve çênu ra tene ramay bi. “Haq sukır ke, isonê ma nao tha ro.

Elife desinde vurqoşıya mezela moa u piyê xo biye, i phaç kerdi. Desinde bervê. Çênye ki tey bervay. Lazo ke vırare de o ki berva. Pêro pia bervay. Nafa ters ra nê, keder ra, derd u khulê xo ra, aciya xo ra berway. Xeyle ke bervay, Khekili vake, “Waa’m jede meverbe, domunu rê gunawa, tersenê.”

Elife ve çênu ra ke xeyle bervay, uşti ra niazê xo kerd vıla. Kola ki kerde bardağunu kağutunu kerde vıla. Xeyle mezelu de vıneti. Herkeşi khelê xo mezulunê xo ra bırnay bi, xatırê xo waşti bi, şiya dara qerte de niyazê xo werdenê, kola xo sımıtenê.

Khekıl ki mezele de bi. O xoce bi. Xeyle serrê xo bi. Qurane wendenê. Elife şıye destunê Khekili. Çênunê xo ra ki vake, “destê Ap Khekili phaçkerê!”

“Haq rajibo!” vake Khekili. Khekıl dıma cêra Elife, “Elif sima eve çı amay?”

“Ma eve minibüse amayme.”

“Caê sima ke esto, ma ki tey bıcerê!” vake Khekili.

“Ya ca esto,” vake Elife.

Bervisê herkeşi bıray bi, nonê xo werd bi, kola xo sımıt bi.

“Mevinde, tiji waxto ke doym kuyo. Hona ke tari nêbiyo, maşime,” vake Khekili.

“Ya, hayderê!” vake uşti ra pêro pia.

Pêro pia sılxet bi. Niyazê xo werd, kola xo sımıt bi. Elif oncia şıye mezela moa u piyê xo phaç kerde, hiştiriyê xo kerdi pak, kote raa hete minibüse ser. Elife endi nêtersenê. Ters dıma nêbi, hama belkia dıjdia kot bi zerrê Elife. Belkia xo dard bi we. Belkia ki isonê dormi jede bi, ters dūr ramay bi.

Pêro pia nişt minibüse. Pêro ki tey ca bi.

Soferê minibüse çêveri minibüse caday, kilite kerd kontag, kilit tey tada, motorê mominibüse zu geyim de guriya. Sofer desinde kot raa. Ey ki zonê ke, tari felaketo. "Hona ke tari nêbiyo, lingê rew çê reşime," vatenê xo-xo de. Postelê xuyo girşê verindi nay pedalê gaj ser, minibüse perrê ra. Raa aswalte biye, hama çoli-çuquri tey deyra bi. Çol-çuquri ra qeyri ki virajê raa jede bi. Minibüse gegane koten çol-çuquru, erjiyenê we, gegane ki heni gifi ra kotenê viraju, isonê zerrê minibüse nat u dota ginenê zubini ser.

"Bira Sofer, namê tuyo xêr çiko? Tu xo ra wesa-wes ma bena a dina. Çiko, ça honde acele kena? Ez vaji veyve tu sere vînet?" vake Khekili.

"Sene veyva, ap Kheki? Tu durum nêzonena? Hona ke tari nêbiyo, lingê rew hurindia xo reşime! Eke bi tari, tari cor de je hewrê şîay nisonê sima ser..." vake soferi.

"Tu ke nia pêt şîya ki, hewro şîa cor de nisono ma ser. Çi farqê xo esto, ha to hewro şîa ardo ma ser, ha zuyo de bin," vake Khekili.

Na soferi rê tene eve mantîg amê, hama oncia ki ters zere de bi. "Hatake hukmê diraksiyoni mı dero, ez qontrol hewrê tari nêdan," vake xo-xo de. Gegane biyenê yavas, hama eke kotenê raa raste, oncia linge çîpa-çîp nênera pedalê gajî ser.

"Bira sofer, eke besekene tene elge ke, tene gocike owe de- verdine," vake Khekili.

"Apo, meke na viraji ravernine..."

Sofer viraj vierd ra, nêverd ra esker kot vîreniya minibüse. Soferi desinde minibüse onte kaleke, vînet.

“Uzanın yere! Çabuk olun! Acele edin! Hemen yere yatın!”
vake eskeri zu.

Vıza vıaz qersune ki qapağê gosê isoni dardenê we.

Pêro pia merdiay xendeke verê cadi. Esker ki tufong deste bi,
hete ra aylim kerdenê.

“Kımıldamayın! Yatın yere! Teröristler kalleşçe saldırdı,”
vake eskeri.

Taburê eskeri ki cor tap ser de aylim kerdenê. Se, dı sey
metre hendek ra dūr bi. Vıza vıza qersune biye.

Çor esker ki eve tufong xerndeke de isonê minibüse pitenê.
İne ki gegane aylım kerdenê qersuni estenê. Gegane ki isonê ke
xendeke de merediye ra, ogıt dênê ine, “kımıldamayın!” vatenê.

Khekili ters ra mija xo a daqa xo vıra kerd bi, hama tene
waxt ra tepia mija Khekili zor kerd bi.

Khekili reê sarê xo dard we ke, dormê xo de niado, eskeri
desinde, “Amca, otur yerine! Yat yere! Kımıldama!” vake.

Khekili vırende vengê xo nêkerd. Nêzona ke savazo. Tene
waxt vierd ra, sarê xo dard we, “Asker, su tökmem lazım,” vake.

Vıza vıza qessunu biye. İsoni minibüse xendek de zelekiay bi
hard ra. Yê Elife laz vıra re de bi, çênê xo ki kasê verê xo kerd bi.
“Ya Xızır! Ya Xızır! Metersê çêna’m, mêtêrsê!” vatenê.

Yê tayine ki fek nışt bi hard ra, vengê xo nêvejiyenê, hama
xo-xo de, “Ya Xızır! Ya Haq, oncia tu bierê comerdiye!” vatenê.

“Amca, yatsana yere! Şimdi su dökme sırası değil,” vake es-
keri eve hêrs.

Hama miji zor kerd bi, Khekıl se bıkerö? Zu daqa vierde ra,
nêverde ra, Khekılı oncai sarê xo dard we, “Esker, su tökmem
lazım.”

“Amca otur! İnsanlar can derdinde, sen su dökme derdinde-sin. Yat yattığın yerde! Kimıldama!” vake eskeri.

Khekili ar kerdenê. Bin xo de kerdenê gururê xo rê layıq nêdiyenê. Honde milet lewe de bi, cini u cüamerd, çêney, domoni... Ar kerdenê. Khekili vengê xo tenena kerd mılayım, wast ke eve vengê xuyo mılayım zerrê eskeri fetkero. “Esker, eskeer! Eskeerrr Efendi! Su tökmem lazım. Eskeerrr! Su tökmem lazım...”

Qomutanê gırşi cor tap de bi. Rey cor niada, hama mesave jede dür bi. Tene tersa, “Acaba qomutan sa vano?”

Khekili reyna vaka, “Eskeerrr! Eskeerrr Efendi!... Su tökmem lazım. Eskeerrr!...”

Teseliya eskeri kote, “Kalk! Amca! Bük kendini!” vake eskeri.

Qomutanê cori cor de veng da, “nedir o, ne oluyor? O herif öyle nereye gidiyor?”

“Qomutanım, sıkışmış, su dökme istiyor,” vake eskeri.

“Ulan oğlum, su dökme zamanımı? Mukaat ol! Bunların işi beli olmaz,” vake qomutanê pili.

Khekıl ust ra eve bulki şî. Khekıl ver de, esker ki eve tufongê dıma bi. Khekıl nêvınet, herke şî ave şî.

“Amca nereye? Yap çışini olduğun yerde!”

“Oğlum, ayıptır... Kadınlarımız... kızlarımız hepsi... Ayıptır...”

Vıza vıza qersunu biye.

Esker tene huya, “Yok, yok, ayıp değil, hadi sen dök! Hayatımıza sebep olma!” vake.

Khekili eve zoniyo ra cokmısê hardi bi, mij ki nina mala kutiki, cılkena handayeke... Xeyle vınet. Esker ki eve tofongê xo cor de ser vınetaye bi.

“Ne oldu amca? Hade! Durma zamanı deđil,” vake eskeri.

Khekıl kokım bi, se bıkeroy? Dılapa dılapa amenê mija Khekili.

“Sabret, esker, sabret! Töktüm, töktüm,” vake Khekili. Dı, hire dilapey ki gınay pontolunê Khekili rê. Axırı kerde, kerde mija xo Khekili.

“Off! Mala kutiki. Canê ma gurete na mala kutiki,” vake Khekili.

Gozegê pontolunê xo qapa kerdi, bulki bulki ama hurindia xo de lewe cini u cüamerdu, çênu de merediya ra.

Endi reyna vengê xo nêkerd, nêvake, “eskeerrr, su tökmem lazım.”

Endi tari bi. Vıza vıza qersunu ke qediyê, nişt minibüsa xo, bi rast. Kam, çond eskeri, çond isonê koy merd bi, keşi nêzonenê. Eskeri keşi ra nêvake, cond teney kişiyê.

“Durmayın! Hade, yolunuza devam edin! Durmayın!” vake eskeri.

Asme ki çine biye. Dorme tari bi, raa tari biye. Hondaye ke roştia fare minibüsa raa kerdenê roşti. Zövi dorme tıng u tari bi; bi rast hetê çêyi rê.

O tari de ters hona zerrê Elife u domonu de bi...

DI BUDALAYÊ SUKE:
BAVA BERTAL VE SEWŞENÎ RA

Sewşen ve Bertali ra budalayê suka Mamikiye bi. Sewşen lesa ra kılm bi, Bertal ki lesa ra derg bi. Ye Sewşeni zimelê xo çine bi; herdisa xo, zimelê xo hire roji, çor roji biyene derg hata ke zu o berd berber cıra kerdi. Buxu riyyê xo nêterdenê. Zuyê xami ke bidiyenê vatenê, “nu ya filozofa, ya ki proföserê matematikiyo. Gegane ciğara xo wertê becuku de biye, kotenê geyal derga derg, heni vînetenê geyalê xo de.

Ye Bertali zimelê xo je lesa xo derg bi. Hêni ke derg bi restenê pê gosu. Zimelê dergi şikiyenê ra lesa derge ra. Cor de ceket, bin de salvari kerdenê pay. Gundureyê xo ki derg bi, rindek osenê pêro pia. Şikiynê ra cı maşala. Lesa xo je qawaxa reze biye. Eke feteliyenê, tu vatenê hard binê lingu de lerznenê. Bava Bertal kakaz bi. Eke qesey kerdenê çekuyê xo kerdenê derg, zonê xo tae çeku ser nêşiyenê.

Sarê Mamikiye na hurdemena budelawu ra has kerdenê. Non dênê cı, kınçı dênê cı, owe kerdenê puru, berdenê hamam. Sewşeni kınce newey dı roji, en jede hire roji kerdenê pay, dıma çer kerdenê estenê. Kınçı sero biyenê pirtley, hatake reyne zu kesê bini cı rê kincê newey gureti. Mıneta xo keşi rê çine biye. Kincê xo çine biyene ki, rut feteliyenê. “Rut ameyme dina,

rut fetelime,” vatenê. Hurindia xoya edebi ke biosene ki, keşi ra serm nêkerdenê. Gegane ki mija xo verdenê dêsû, verdenê çengê dêsû. Hata gegane ki miji verdenê heykelu. Qe keşi say nêkerdenê.

Hama Bava Bertali ar kerdenê. Herediyenê cı ra. Vatenê, “tu arrr nêê...kena miiijjjii verdana her kose? Tu miiijiii verdana heykelêê sariiii... Danê to rêêê haaa! Nanê isoni, thik benê haaa!”

Sewşeni qe qos pa nêkuyenê, destê xo sanenê ra şiyenê.

Rozê mordisê nufuse bi, emır vejiya vake, “herkes çê xo ra mevejiyo tever!”

Baba Bertal dewe de bi. Sewşen ki suke de bi. Bava Bertali çê de damis nêda bi tever, şî suke. Raa de eskeri qereqol ra Beva Bertal di. Eseri Beva Bertal nas nêkerdenê.

Esker venga cı da: “Dur! Dur!”

Bava Bertal qe gos pa nêkuya. Nêvînet. Eseri reyna vake, “dur!”

Bava Bertal nêvînet. Raa xo ra şî. Çip ki şiyenê.

“Gırrr, gırrr...”

Bava Bertali tene xo kerd çowt, vake, “ya Xızzırrrr... ya Xızzırrr!”

Oncia aylım kerde ekeri. Bava Bertali, “ya Xızzırrr,” vatenê.

Bava Bertali gamê xo hira hira estenê. Bi dürü. Thoe qersune ki cı nêginê.

Rest suke. Suke de kes çine bi. Feteliya feteliya, kes nêdi. Xeyle ke feteliya Sewşen di.

“Nero, na isonê maaa kataaa şiyooo?”

“Ez çizonon kata şıyo? Kata sono va şero. Mı rê çı.”

“Ero pezzzeevannkkk, çaaa heni vanaaa? Niade nıka xı-ırrrrxe danuneee to rê, tu hard ra phon konuneee haaaa!” vake Bava Bertali.

“Tu koti biya, budala?” vake Sewşeni.

“Ez deweee de bine. Amune, ez sanuneee qersunu verrr... Qersuni je torgeee voray mı serrrrooo... İne na mı ra, mı va, ‘ya Xızzıırrr...’ İne na mı ra, mı va, ‘ya Xızzıırrr...’”

Sewşen nêvınet şı verê qeroqolê polesu. “Ehhh Poles Efendi! Sıma na miletê ma se kerd? Ne yatınız ulan?...”

“Qırrrr kerrrdııı,” vake Baba Bertali.

“Sus ulan!”

“Sıma na miletê kata berd, ulan? Namusuzlar... Pezevekler...” vake Sewşeni.

Zu poles vejiya tever, vake, “Hüseyin Bey, bu gün sayım günü. Herkesin evinde bulunması gerekir. Sokağa çıkma yasağı var,” vake.

Poleşi Sewşen nas kerdenê.

“Sıma na miletê ma se kerd, ulan?”

Sewşen bibe kemere cadi rê camê qereqolê poleşi sıktı.

Dı poleşi vost pê Sewşen guret.

“İfadeni alacağız. Sen dewlete hakaret ettin. Cezası büyük-tür,” vake poleşi.

“İfada mifada mı çına. Nonde ifada sıma...” vake Sewşeni.

Mija xo ame. Xo ra pontolê xo dıraye bi. Mija xo çarçe verê çeverê polesu kerde...

“Delidir ulan, bırak gitsin,” vake polesu ra zu.

“Olur mu, devletin camını kırmış. Cezasını çekecek,” vake teke bini.

Bava Bertal rest polesu, zu şılpağê onte bine qerıka poleşi rê, Sewşe dest ra vet. “Ne pezzzevekkk, sîma mîletê ma berdo qır kerdooo, na fa ki qarse na budalay benê.”

“Bırak gitsinler! Deliler. Delilerle bahsedilmez,” vake poleşi.

“Bunların hepsi delidir. Bir değil ki... Bunların delisi böyleyse, akıllısı nasıldır,” vake polesu ra zu.

“Bırak gitsinler!” vake polesu ra zu.

Polesu hurdemana Budayal verday ra... “Hade s...tir olun gidin!”

Sewşeni mija xo tam nêkerd bi. Bi tever, çengê deşi de mija xo kerde, fitıqa xo cınite şi... Bava Bertal ki dıma ra şi...

Hüseyin Çağlayan, 1956 de Xosor de ama dina.
Mektevê viren ve Lise ra Dersim de wend. Mektevê
xuyo berz dugelunê teveri de wend. Nika üniversita
Munzur de dersa siyasti u zon u edebiyatê Zazaki
dano.

Baba Bertal ve Sewşeni xof kot bi zerre. Şi verê bina
polesu: “Sima na miletê ma sekerd? Ni kata şiyê?...”

“Sayım var...”

“Delidir ulan, bırak gitsin,” vake polesu ra zu.

“Olur mu, devletin camını kırmış. Cezasını
çekecek,” vake teke bini.

Bava Bertal rest polesu, zu şılpağê onte bine qerika
poleşi rê, Sewşe dest ra vet. “Ne pezzzevekkk, sima
miletê ma berdo qır kerdooo, na fa ki qarse na budalay
benê...”

“Bırak gitsinler! Deliler. Delilerle bahsedilmez,”
vake poleşi.

ISBN: 978-605-4915-05-7

9 786054 915057